

AAA_2515#01#Q16#01 (Eduman) testinin sualları

Fənn : 2515 Müəssisə iqtisadiyyatı və menecment

1 Aşağıdakılardan hansı gömrük rejiminə daxil deyildir?

- gömrük ərazisində emal
- gömrük anbarı
- tranzit
- təkrar idxal
- konsiqnasiya

2 Aşağıdakılardan hansı gömrük rejiminə daxil deyildir?

- lisenziyalaşdırma
- təkrar ixrac
- sərbəst anbar
- rüsumsuz ticarət mağazası
- əmtələri məhv etmə

3 Kompensasiya rüsumları hansı halda tətbiq edilir?

- konkret ölkəyə müəyyən məhsul növünün və ya bütün növ məhsulların idxalını və ya ixracının, və ya bunların hər ikisinin qadağa edilməsi zamanı tətbiq olunur
- ölkənin gömrük ərazisinə gətirilən məhsulların istehsalı və ixracı zamanı birbaşa və dolaylı subsidiyalardan istifadə olunanda və bu idxal yerli istehsalçıların iqtisadi mənafeyinə ziyan vura biləcəyi təqdirdə tətbiq olunur
- idxal olunan məhsulların qiyməti ölkənin gömrük ərazisinə gətirildiyi anda ixrac olunduğu ölkədəki real dəyərindən xeyli aşağı olduğu təqdirdə və belə bir idxal bu qəbildən olan yerli məhsulların istehsalçılarına ziyan vurduqda və onların istehsalının təşkilinə və genişləndirilməsinə maneçilik yaratdığı hallarda tətbiq edilir
- adətən məhsulların idxalının yerli istehsalçılarına ziyan vuran və ya ziyan vura biləcək kəmiyyət və şərtlərlə həyata keçirildiyi halda iqtisadi təhlükəsizlik tədbiri kimi və bəzi ölkələrin və onların ittifaqlarının ölkənin mənafeyinə toxunan ayrı-seçkilik və digər hərəkətlərinə cavab tədbiri kimi tətbiq edilir
- gömrük sərhədindən keçirilərkən onlar üçün faktiki ödənilmiş və ya ödənilməli olan sövdələşmə xərclərinə tətbiq olunur

4 Aşağıdakılardan hansı gömrük rejiminə daxil deyildir?:

- sərbəst dövriyyə üçün buraxılış
- franqayzinq
- dövlətin xeyrinə əmtədən imtina
- sərbəst gömrük zonası
- gömrük nəzarəti altında emal

5 Aşağıdakılardan hansı gömrük dəyərinin müəyyən olunması üsuluna aid deyil?

- analitik üsul ilə
- eyni məhsulların sövdələşmə qiyməti ilə
- gətirilən məhsulların sövdələşmə qiyməti ilə
- dəyərin çıxılması üsulu ilə
- həmcins məhsulların sövdələşmə qiyməti ilə

6 Xarici iqtisadi əlaqələr üzrə ölkənin iqtisadi siyasət tədbirlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər aiddir

- kvotalaşdırma, lisenziyalaşdırma, li-mit-ləşdirmə, minimum və maksimum qiymətlərin müəyyən edilməsi və s.-dən ibarət olan xarici iqtisadi fəaliyyəti stimullaşdıran və ya məhdudlaşdıran tədbirlər aiddir
- sürətli amortizasiya, vergi güzəştləri, əmək haqqının minimum əmək haqqı və s.-ni nəzərdə tutan tədbirlər aiddir
- məh-su-lun alınması və gətirilmə yerinədək çəkilmiş bütün xərcləri minimumlaşdıran tədbirlər aiddir
- qiymətləndirilən məhsulun ixrac edən ölkədə istehsalı xərclərinin səviyyəsini məhdudlaşdıran tədbirlər aiddir

7 Aşağıdakılardan hansı xarici iqtisadi fəaliyyətin iqtisadi tən-zimləmə üsullarına aid deyil?

- valyuta kursu-nun idarə edilməsi, vergi mexa-nizmi
- xarici iqtisadi fəaliyyətin lisenziyalaşdırılması
- inzibati maneələrin aradan qaldırılması
- gömrük rüsum-larını, standartların tətbiq edilməsi
- xidmətlərin məhdudlaşdırılması

8 Franko-anbar (satıcı) nədir?

- müqaviləyə görə alıcı müəssisə məhsulu əmtəə birjasından təhvil alır
- istehsalçı öz məhsulunu istehlakçının "məskunlaşdığı" məkanda onun anbarına təhvil verirsə, bu halda bütün xərclər – yükləmə, nəqləmə, boşaltma, məhsulun korlanması riski ilə əlaqədar xərclər əmtəənin qiymətinə əlavə edir
- müqaviləyə görə satıcı məhsulunu öz anbarından alıcı müəssisəyə təhvil verir
- məhsulgöndərmənin şərtinə görə, yük istehlakçının "məskun-laş-dığı" dəmiryolu stansiyasının ünvanına istehsalçı müəssisə tərəfindən göndərilir
- məhsul göndərən müəssisə istehlakçı müəssisədə xammal-materialı istehsal istehlakına hazırlayır

9 Konsiqnasiya yolu ilə ixrac əməliyyatları nədir?

- xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüduqlarından kə-nar-da müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir
- xarici ölkələrdə xidmət gös-təril-məsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmar-ka-lar-da iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərtilə ixracıdır
- əməliyyatları ölkənin gömrük ərazi-si-nə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xa-rici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur
- gömrük rejimi ölkə ərazi-sindən aparılmış əmtəələrin müəyyən müddətdə gömrük rüsumları və vergilər alınmadan geriye gətirilməsinə əsaslanan rejimdir
- idxal olunan əm-tə-lər gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi si-ya-sət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac göm-rük re-jimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya bi-nalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır

10 Təkrar ixrac (reeksport) əməliyyatları:

- gömrük rejimi ölkə ərazi-sindən aparılmış əmtəələrin müəyyən müddətdə gömrük rüsumları və vergilər alınmadan geriye gətirilməsinə əsaslanan rejimdir
- kəşflər, firma nişanları, pa-tent-lər, "nou-hau", müəllif hüquqları və digər-lə-ri-nin istifadəsinə görə vaxtaşırı ödənilən lisenziya haqqıdır
- xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərtilə ixracıdır
- ölkənin gömrük ərazi-si-nə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xa-rici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur
- kvotalaşdırma, lisenziyalaşdırma, li-mit-ləşdirmə, minimum və maksimum qiymətlərin müəyyən edilməsi və s.-dən ibarət olan xarici iqtisadi fəaliyyəti stimullaşdıran və ya məhdudlaşdıran tədbirlər aiddir

11 Embarqo:

- konkret ölkəyə müəyyən məhsul növü-nün və ya bütün növ məhsulların idxalını və ya ixracının, və ya bunların hər ikisinin qadağan edilməsidir
- müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ix-rac olunmasına icazəni əks edirir

- xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüduqlarından kənar-da müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir
- müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ixracına tətbiq olunan dəyər və natural ifadədə yol verilən bilən məhdudiyətləri əks etdirir
- xarici şirkətin müəyyən haqq müqabilində mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edirir

12 Antidempinq rüsumları hansı halda tətbiq edilir?

- konkret ölkəyə müəyyən məhsul növünün və ya bütün növ məhsulların idxalını və ya ixracının, və ya bunların hər ikisinin qadağa edilməsi zamanı tətbiq olunur
- ölkənin gömrük ərazisinə gətirilən məhsulların istehsalı və ixrağı zamanı birbaşa və dolaylı subsidiyalardan istifadə olun-duqda və bu idxal yerli istehsalçılarının iqtisadi mənafeyinə ziyan vura biləcəyi təqdirdə tətbiq olunur
- idxal olunan məhsulların qiyməti ölkənin gömrük ərazisinə gətirildiyi anda ixrac olunduğu ölkədəki real dəyərindən xeyli aşağı olduğu təqdirdə və belə bir idxal bu qəbildən olan yerli məhsulların istehsalçılarında ziyan vurduqda və onların istehsalının təşkilinə və genişləndirilməsinə maneçilik yaratdığı hallarda tətbiq edilir
- adətən məhsulların idxalının yerli istehsalçılara ziyan vuran və ya ziyan vura biləcək kəmiyyət və şərtlərlə həyata keçirildiyi halda iqtisadi təhlükəsizlik tədbiri kimi və bəzi ölkələrin və onların ittifaqlarının ölkənin mənafeyinə toxunan ayrı-seçkilik və digər hərəkətlərinə javab tədbiri kimi tətbiq edilir
- gömrük sərhədindən keçirilərkən onlar üçün faktiki ödənilmiş və ya ödənilməli olan sövdələşmə xərclərinə tətbiq olunur

13 İnnovasiyanın texnoloji potensialı nəyi ifadə edir?

- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın fondverminin son həddini göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın əməltutumluluğunu göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın obyektiv fiziki, kimyəvi, bioloji və digər parametrlərinin son həddini göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın materialtutumluluğunu göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın fondtutumluluğunu göstərir

14 Aşağıdakılardan hansı yeni məhsulun layihələndirilməsi mərhələsinə aid deyil?

- texniki təklifin hazırlanması
- marşrut texnologiyasının hazırlanması
- texniki layihənin hazırlanması
- layihə (texniki) tapşırığının hazırlanması
- eskiz layihəsinin hazırlanması

15 Aşağıdakılardan hansı texnoloji hazırlıq mərhələsinə aiddir?

- eskiz layihəsinin hazırlanması
- texniki layihənin hazırlanması
- marşrut texnologiyasının hazırlanması
- yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunması
- texniki təklifin hazırlanması

16 Aşağıdakılardan hansı texnoloji proseslərin layihələndirilməsinə aiddir?

- eskiz layihəsinin hazırlanması
- avadanlıqların seçilməsi və sex meydançalarında quraşdırılmasının layihələndirilməsi
- texniki layihənin hazırlanması
- avadanlıqların orta təmirinin həyata keçirilməsinin layihələndirilməsi
- texniki şərtlərin hazırlanması

17 Marşrut texnologiyası:

- müəssisədə əsas əməliyyatların yerinə yetirilməsi ardıcılığını və hər bir sexdə bu əməliyyatların hansı konkret qrup avadanlıqlarda yerinə yetirilməsini müəyyən edir
- avadanlıqların seçilməsi və sex meydançalarında quraşdırılmasının layihələndirilməsi
- yeni məhsul növlərinin layihələndirilməsi və hazırlanmasının ayrı-ayrı mərhələlərinin başlanma və son müddətlərini müəyyən edir
- istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsini, onlarla yeni məhsulun, yeni texnika və texnologiyanın hazırlanması şəraitinə uyğunlaşdırılmasını müəyyən edir
- müəssisədə əsas və köməkçi sexləri yerləşməsinə müəyyən edir

18 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- işçilərə olan tələbatın müəyyən edilməsi
- tətbiq olunacaq texnoloji istehsal üsulu, sınaqların aparılması
- istehsalçı və istehlakçıların davranışları, istifadə ediləcək avadanlıq və materialların müəyyən edilməsi
- məhsulun layihələndirilməsi və müqavilələrin bağlanması
- hazır məhsulun qablaşdırılması və qorunması

19 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar olan xərclər
- zay məhsulla əlaqədar olan xərclər
- məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər
- keyfiyyətə nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərcləri
- reklamasiya hesabına məhsulun qiymətinin aşağı düşməsi

20 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi insan-maşın-mühit sistemini xarakterizə edir?

- ekoloji göstəricilər
- məmulatın estetik göstəriciləri
- ergonomik göstəricilər
- texnolojilik göstəriciləri
- patent-hüquq göstəriciləri

21 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi məmulatın orijinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səliqliyi, görünüş və göz oxşamağı kimi xassələri özündə birləşdirir?

- məmulatın nəql olunma qabiliyyəti
- məmulatın estetik göstəriciləri
- məhsulun təyinatı göstəriciləri
- etibarlılıq göstəriciləri
- standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri

22 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi onun istifadəsi və ya istismarı prosesində ətraf mühitə ziyanlı təsirini xarakterizə edir?

- məmulatın nəql olunma qabiliyyəti
- ergonomik göstəricilər
- ekoloji göstəricilər
- etibarlılıq göstəriciləri
- məmulatın estetik göstəriciləri

23 Məhsulun rəqabət qabiliyyəti hansı parametrlər üzrə qiymətləndirilir?

- makroiqtisadi və mikroiqtisadi parametrlər üzrə
- maddi-texniki və təşkilati parametrlər üzrə
- sosial və iqtisadi parametrlər üzrə

- fərdi və ümumi parametrlər üzrə
- keyfiyyət və iqtisadi parametrlər üzrə

24 Məhsulun rəqabət qabiliyyəti qiymətləndirilərkən hansı xərclər nəzərə alınır?

- məhsulun əldə edilməsinə çəkilən bircəfəlik xərclərlə məhsulun istismarına çəkilən orta məjmu xərclərin cəmi
- məhsulun əldə edilməsinə, daşınmasına və təmirinə çəkilən xərclərin cəmi
- məhsulun alınmasına və təmirinə çəkilən xərclərin cəmi
- məhsulun əldə edilməsinə və daşınmasına çəkilən xərclərin cəmi
- məhsulun əldə edilməsinə çəkilən xərclər

25 Məmulatın estetik göstəriciləri:

- məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəələrini özündə birləşdirir
- məmulatın istismarının asanlığını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəələrini özündə birləşdirir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəələrini özündə birləşdirir
- məmulatın oricinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səlistliyi, görünüş kimi xassələri özündə birləşdirir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəələrini özündə birləşdirir

26 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlışıdır?

- İstehsalın ictimai təşkili formaları ictimai əmək bölgüsünün dərinləşməsinin nəticəsidir
- İstehsalın ictimai təşkili formaları ilə istehsalın səmərəliliyinin artırılması arasında birbaşa əlaqə yoxdur
- İstehsalın təmərküləşməsi, ixtisaslaşması, kooperativləşməsi və kombinəlaşması arasında sıx qarşılıqlı əlaqələr vardır
- İstehsalın ictimai təşkili formaları ictimai istehsalın intensivləşdirilməsi və səmərəliliyinin yüksəldilməsinin amilidir
- İstehsalın təmərküləşməsi istehsalın ictimai təşkili formaları arasında daha mürəkkəbidir

27 İstehsalın təmərküləşməsi nədir?

- sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası
- istehsal həcmimin kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi
- bütün sənaye müəssisələrinin birliyi
- yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması
- sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkilişinin mütəmadi artması

28 Kombinəlaşmış istehsalların təmərküləşməsi aşağıdakılardan hansına təminat vermir?

- müəssisənin mənfəətinin düzgün bölüşdürülməsini təmin edir
- texnoloji proseslərin yerinə yetirilməsinin ardıcılığını təmin edir
- aralıq məhsul və tullantılardan istifadə edilməsini təmin edir
- xammalın kompleks emalını təmin edir
- ətraf mühitin çirklənməsinin azalmasını təmin edir

29 Müəssisənin optimal ölçüsü nədir?

- az xərclə daha yüksək təsərrüfat nəticələrinə nail olunan ölçüsüdür
- az xərclə daha az mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür
- çox xərclə daha çox mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür
- mənfəətlə xərcin mütənasiblik təşkil etdiyi ölçüsüdür
- minimum xərclə risksiz fəaliyyət göstərə bilən ölçüsüdür

30 Müəssisənin minimal səmərəli ölçüsü nədir?

- istehsal həcmının artım tempi ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artım tempinin bərabər olması
- müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini maksimumlaşdıran istehsal həcmi
- müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini minimuma endirə biləcək ən aşağı istehsal həcmidir
- uzunmüddətli dövrdə müəssisənin mənfəətini maksimumlaşdıran istehsal həcmi
- müəssisədə istehsalın təkrarlanma dərəcəsi

31 İstehsal miqyasının müsbət effekti nədir?

- bu, istehsal həcmının artması ilə müəssisənin təsərrüfat əlaqələrinin genişlənməsini əks etdirir
- bu, istehsal həcmının artmasına uyğun olaraq məhsul satışı həcmələrinin artmasını əks etdirir
- bu, istehsala əlavə investisiya qoyuluşu yolu ilə məhsul istehsalı həcmələrinin artırılmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmının artmasına uyğun olaraq məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmının artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir

32 İstehsal miqyasının mənfəi effekti nədir?

- bu, istehsal həcmının azalması ilə müəssisənin mənfəətinin azalmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmının artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmının artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmının azalması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmının azalması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir

33 Miqyas artımından qənaətin (miqyasın müsbət effektinin) davamlı olduğu sənaye sahələrinə aşağıdakılardan hansı xasdır:

- belə sahələrdə çoxlu sayda kiçik müəssisələr fəaliyyət göstərir
- belə sahələrdə iri ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir
- belə sahələrdə orta ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir
- belə sahələrdə kiçik ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir
- belə sahələrdə kiçik və orta ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir

34 Aşağıdakı istehsal sahələrindən hansında həm kiçik, həm orta, həm də iri müəssisələr təqribən eyni dərəcədə səmərəli fəaliyyət göstərə bilirlər?

- ağac emalı və mebel istehsalı
- musiqi alətlərinin hazırlanması
- polimer materialların istehsalı
- kombinə edilmiş yem istehsalı
- əlvan metallurgiya

35 İstehsalın təmərküzləşdirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi nədə ifadə olunur?

- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində xammal və materialların emalı imkanlarının genişlənməsində
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində yeni iş yerlərinin yaradılmasında
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində bazarlara daha çox məhsul çıxarılmasında
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində istehsalın texniki-iqtisadi gətiricilərinin yaxşılaşmasında
- eyniadlı məhsul istehsalçılarının sayının azalması nəticəsində sahənin idarə edilməsinin asanlaşmasında

36 Metallurgiya və elektroenergetikada istehsalın təmərküzləşməsinə müəyyən edən əsas amil hansıdır?

- istehsalda istifadə edilən xammal və materialların həcmi
- əsas aqreqlərin orta gücü
- istehsal alətlərinin kompleksi

- istehsalın texnologiyası və təşkili xarakteri
- istehsal xərclərinin həcmi

37 Aşağıdakı amillərdən hansı istehsalın ixtisaslaşdırılmasının dərinləşməsinə mənfi təsir göstərir?

- buraxılan məhsulun çeşidinin uzunmüddətli və məqsədəuyğun konstruktiv sabitliyinin yaradılması
- müəssisənin buraxdığı məhsulun nomenklatura və çeşidinin genişlənməsi
- buraxılan məhsula perspektiv dövr üçün tələbatın artması və satış bazarının genişlənməsi
- elmi-texniki tərəqqinin yüksək tempi
- müəssisədə məhsul buraxılışının təmərküzləşməsi və istehsalın optimal ölçüyədək artması

38 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır:

- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləndirilməsi müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanı əks etdirir
- müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanması texniki əmək bölgüsünü əks etdirir
- bilavasitə müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib ayırması fərdi əmək bölgüsünü əks etdirir
- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləndirilməsi müəssisədaxili ixtisaslaşdırmanı əks etdirir
- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artması nisbi təmərküzləşmədir

39 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşməsi kiçik, orta və iri müəssisələr arasında səmərəli təsərrüfat əlaqələrinin qurulmasına imkan verir
- istehsalın ixtisaslaşdırılması istehsalda yüksək məhsuldarlıqlı texnika və texnologiya tətbiq etməyə, kadrların peşəkarlığının yüksəlməsinə, müəssisənin təşkilatı və istehsal strukturunu təkmilləşdirməyə imkan yaradır
- istehsalın ixtisaslaşdırılması əsasında səmərəliliyinin artırılması sahə və müəssisədə həyata keçirilən təşkilatı, texniki və iqtisadi tədbirlərlə əlaqədardır
- bazar münasibətləri inkişaf etdikcə istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşdirilməsinin iqtisadi əhəmiyyəti tədricən azalır
- istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşməsi ayrı-ayrı məhsul növlərinin hazırlanmasının kütləviliyini artırır, xüsusi, yüksək məhsuldarlığa malik avadanlığın tətbiqini asanlaşdırır

40 Aşağıdakı göstəricilərin hansı kooperasiyalaşma səviyyəsini təhlilində istifadə edilir?

- məhsul vahidinin maya dəyərində "satın alınmış yarımfabrikat və məmulatlar" adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi
- məhsul vahidinin materialtutumu
- məhsul vahidinin maya dəyərində enerji məsrəflərinin xüsusi çəkisi
- müəssisənin pərakəndə satış şəbəkəsinə verdiyi məhsulun həcmi
- ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi

41 Bir il ərzində müəssisə tərəfindən 1 milyon 800 min manatlıq ümumi məhsul buraxılışı həyata keçirilmişdir. Bunun 1 milyon 260 min manatını əsas (profil) məhsul təşkil etmişdir. Bu məlumatlar əsasında müəssisənin ixtisaslaşdırılması əmsalını hesablayın.

- 70 faiz
- 60 faiz
- 45 faiz
- 80 faiz
- 65 faiz

42 İstehsalın ixtisaslaşdırılmasının iqtisadi səmərəliliyinin əsas göstəriciləri hansılardır?

- məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehsalatçılarına çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət,) ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin mənfəətinin həcmi
- məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehsalatçılarına çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət, istehsalın ixtisaslaşdırılmasından əldə edilən illik iqtisadi səmərə
- əsaslı vəsait qoyuluşunun ödənmə müddəti, müəssisələr arasında kooperasiya əlaqələrinin müddəti
- ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi, bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
- ayrı-ayrı detalların, qovşaqların, aqreqlərin və pəstahların buraxılışı üzrə ixtisaslaşdırılmış və ya mərkəzləşdirilmiş istehsalatların müəssisə və sexləri tərəfindən buraxılan məhsulların istehsalatının ümumi həcmində xüsusi çəkisi, ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi

43 Əlvan metal filizlərinin emalı kombinatları üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- şaquli kombinələşdirmə
- xammalın kompleks emalına görə
- tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- xammalın ardıcıl emalına görə
- üfiqi kombinələşdirmə

44 Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinələşmə mümkün deyildir?

- emal sənayesi
- ağac emalı sənayesi
- metallurgiya
- yeyinti sənayesi
- hasilat sənayesi

45 Emal sənaye müəssisəsinin hasilat müəssisəsinə yaxınlaşdırılmasına əsaslanan kombinatlar hansı istehsallar üçün səciyyəvidir?

- kütləvi və seriyalı istehsallar üçün
- əmək predmetinə təsirin mexaniki üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün
- əmək predmetinə təsirin kimyəvi üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün
- əmək predmetinə təsirin fiziki üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün
- avtomatlaşdırılmış istehsallar üçün

46 Kombinələşməyə daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti nə deməkdir?

- kombinatın ümumi gəlirləri kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bərabər bölünür
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə istifadə edilən avadanlıqlar eyni olur, məhsulun nomenklaturası və çeşidi məhdudlaşdırılır
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyniadlı və eyni keyfiyyətdə məhsullar istehsal olunur
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrin istehsal gücləri öz ölçülərinə görə uzlaşdırılmış olur, məhsulun nomenklaturası və keyfiyyətinə görə isə bir-birilə analoq təşkil edirlər
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrin istehsal etdikləri məhsulların qiymətləri bir-birinə uyğunlaşdırılır

47 Neft-kimya kombinatlarının istehsalları üçün kombinələşmənin hansı tipi səciyyəvidir?

- xammalın kompleks emalı
- tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- üfiqi kombinələşdirmə
- qarışıq əlaqələr
- şaquli kombinələşdirmə

48 Toxuculuq kombinatları üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- üfiqi kombinələşmə
- xammalın kompleks emalına görə

- xammalın ardıcıl emalına görə
- tullantılardan istifadəyə görə
- istehsal-texniki

49 İqtisadi səmərə nədir?

- Ölkə iqtisadiyyatının hər bir sahəsində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə il ərzində həyata keçirilən fəaliyyətlərin sayı
- Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyətə cəlb edilən resursların dəyər ifadəsində cəmi
- Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyəti ilə əlaqədar çəkilən xərclərin mütləq ölçüdə cəmi
- Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan nisbi ölçüdə iqtisadi nəticə
- Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan mütləq ölçüdə iqtisadi nəticə

50 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri səmərə göstəricisinə xasdır?

- xərc göstəricisidir
- nisbi göstəricidir
- mütləq göstəricidir
- müqayisəli göstəricidir
- faiz göstəricisidir

51 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri səmərəlilik göstəricisinə xasdır?

- xərc göstəricisidir
- nisbi göstəricidir
- mütləq göstəricidir
- həcm göstəricisidir
- ölçüyə gəlməyən göstəricidir

52 Səmərəlilik göstəricisi hansıdır?

- ümumi milli məhsul
- səmərə
- milli gəlir
- səmərə ilə onun əldə edilməsinə çəkilən xərclərin kəmiyyət nisbəti
- istehsala sərf olunan məsrəflər

53 Dövriyyə vəsaitlərinə nələr aiddir?

- pul vəsaitləri və çoxillik əkmələr
- istehsal ehtiyatları və qurğuları
- dövriyyə fondları və əsas fondlar
- gələcək dövrün xərcləri və ötürücü qurğular
- dövriyyə fondları və tədavül fondları

54 Müəssisənin dövriyyə fondları nədir?

- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- istehsal prosesində iştirakından asılı olmayaraq, dəyərini itirən fondlardır
- öz natural formasını dəyişən, lakin istehsal prosesində birbaşa iştirak etməyən fondlar

- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır

55 Dövriyyə fondlarının tərkib ünsürləri hansılardır?

- gələcək dövrün xərcləri, tədavül fondları, pul vəsaitləri
 tədavül fondları, gələcək dövrün xərcləri və pul vəsaitləri
 yanacaq, təmir ehtiyatları və hazır məhsul
 istehsal ehtiyatları, bitməmiş istehsal və gələcək dövrün xərcləri
 pul vəsaitləri, azqiyətli tezköhnələn əşyalar, debitor borcları

56 Müəssisədə materiallardan ehtiyat növləri hansılardır?

- istehsal, satış, xidmət, cari
 cari, mövsümü, müddətli, hazırlıq
 uzun müddətli, qısamüddətli, cari, hazırlıq
 cari, hazırlıq, sığorta, mövsümü
 cari, istehsal, satış, sığorta

57 Müəssisədə bitməmiş istehsal-a aşağıdakılardan hansı aiddir?

- istehsal prosesinə daxil olmuş və emal prosesində olan xammal və materialların dəyəri.
 hazır məhsulun dəyəri
 istehsal prosesinə daxil olmamış xammal və materialların dəyəri;
 yeni məhsulun layihələndirilməsi və nümunə-si-nin yaradılması ilə əlaqədar xərclər;
 əsas fondların yaradılması ilə əlaqədar xərclər;

58 Məsrəf normasına daxil olmayan nədir?

- texniki-təşkilati itkilər
 texnoloji tullantılar
 texnoloji itkilər
 xalis məsrəf
 təchizat itkiləri

59 Normalaşdırılmayan dövriyyə vəsaitlərinə aiddir:

- pul vəsaitləri
 istehsal ehtiyatları
 bitməmiş ehtiyatlar
 gələcək dövrün xərcləri
 hazır məhsul

60 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin tədavül fondlarına aid deyil?

- yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsullar
 pul vəsaitləri
 debitor borcları
 anbardakı hazır məhsul
 az qiymətli və tez köhnələn əşyalar

61 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin istehsal ehtiyatlarına aid deyil?

- alətlər, təsərrüfat əşyaları və digər azqiymətli, tezköhnələn əşyalar
 xammal, əsas material və satın alınmış yarımfab-rikat-lar
 yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsullar

- köməkçi materiallar
- tara və tara materialları

62 Gələcək dövrün xərclərinə daxildir:

- hazırkı dövrdə maya dəyərinə daxil edilmiş və xərc kimi geri qaytarılmış xərclər;
- hazırkı dövrdə çəkilmiş, lakin gələcəkdə gəlir kimi məhsulun reallaşdırılmasından əldə edilən vəsaitlər;
- hazırkı dövrdə satılmış, lakin gələcəkdə ödəniləcək məhsullar;
- hazırkı dövrdə çəkilmiş, lakin gələcəkdə xərc kimi məhsulun maya dəyərinə daxil edilməklə geri qaytarılan xərclər;
- gələcəkdə çəkilmiş, lakin hazırkı dövrdə xərc kimi məhsulun maya dəyərinə daxil edilməklə geri qaytarılan xərclər;

63 Tədavül fondlarına daxildir:

- istehsal ehtiyatları.
- bitməmiş istehsal;
- hazır məhsul
- maşın və avadanlıqlar;
- gələcək dövrün xərcləri;

64 İstehsal müəssisələrində adətən gələcək dövrün xərcləri dövriyyə fondlarının neçə faizini təşkil edir?

- 5
- 25
- 20
- 15
- 10

65 Maddi resursların təfsilləşdirmə dərəcəsinə görə məsrəf normaları necə qruplaşdırılır?

- perspektiv və müfəssəl normalar
- iriləşdirilmiş və kütləvi normalar
- müfəssəl və qrup normaları
- iriləşdirilmiş və müfəssəl normalar
- qrup və iriləşdirilmiş normalar

66 Hansı məsrəf norması məhsul vahidinə hər hansı adda bir material növündən maksimum yol verilə bilən məsrəf həddini nəzərdə tutur?

- perspektiv məsrəf norması
- müfəssəl məsrəf norması
- qrup məsrəf norması
- iriləşdirilmiş məsrəf norması
- fərdi məsrəf norması

67 Hansı məsrəf norması məhsul vahidinə hər hansı materialdan konkret texniki parametrləri göstərməklə hesablanır?

- perspektiv məsrəf norması
- müfəssəl məsrəf norması
- qrup məsrəf norması
- iriləşdirilmiş məsrəf norması
- fərdi məsrəf norması

68 Hazır məhsul:

- əsas fondlara aiddir
- normalaşdırılan dövryyə fondlara aiddir
- istehsal ehtiyatlarına aiddir
- normalaşdırılmayan tədavül fondlarına aiddir
- normalaşdırılan tədavül fondlarına aiddir

69 Bazar iqtisadiyyatı şəraitində istehsalın ictimai təşkilinin hansı forması daha çox perspektivli sayılır?

- istehsalın universallaşması
- istehsalın təmərküzləşməsi
- istehsalın kooperativləşməsi
- istehsalın ixtisaslaşması
- istehsalın kombinələşməsi

70 Təmərküzləşmənin mütləq mənada artması nədir?

- sahəyə daxil olan müəssisələrin orta ölçüsünün artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır

71 Aqrəqat təmərküzləşməsi necə baş verir?

- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə
- müəssisədə köməkçi və xidmətedici bölmələrin sayının artırılması yolu ilə
- köməkçi və xidmətedici təsərrüfatlarda avadanlıqların sayının artırılması yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş aqrəqat və avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
- aqrəqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda dəyişməyə güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə

72 İstehsal-texniki təmərküzləşmə necə baş verir?

- müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
- aqrəqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda dəyişməyə güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların sayının azaldılması yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə

73 Texnoloji təmərküzləşmə necə baş verir?

- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün azaldılması yolu ilə
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə
- aqrəqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda dəyişməyə güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün artırılması yolu ilə

74 Sənayedə təmərküzləşmənin hansı forması daha səmərəli hesab edilir?

- müəssisələrdə eyni tip avadanlıqların sayının artırılması

- ixtisaslaşmış istehsalın təmərküzləşməsi
- kombinəlaşmış istehsalın təmərküzləşməsi
- univerisal müəssisələrin ölçülərinin artırılması
- avadanlıqların güc vahidlərinin artırılması yolu ilə təmərküzləşmə

75 Aşağıdakı göstəricilər arasında istehsalın təmərküzləşməsini daha düzgün əks etdirəni hansıdır?

- istehsal dövriyyə fondlarının orta illik dəyəri
- sənaye-istehsal heyətinin orta illik sayı
- istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri
- istehsal edilən məhsulun həcmi
- texnologiyaya sərflənən enerji gücünün kəmiyyəti

76 Aşağıdakılar hansı müəssisənin ölçüsünə təsir göstərən istehsaldaxili amillərdəndir:

- makroiqtisadi sabitlik, inflyasiya səviyyəsi, məhsulun qiyməti, müəssisənin bazar mövqeyi, bazar rəqabəti və s.
- ərazinin relyefi, əmək ehtiyatlarının mövcudluğu, su təchizatı, enerji təminatı, kadrların ixtisas səviyyəsi, istehlakçıların gəlirləri və s.
- texnikanın inkişaf səviyyəsi, tətbiq olunan texnologiyaya istehsal üsulunun orijinallığı, istehsalın təşkili vəziyyəti, fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsi və s.
- xammal və nəqliyyat amilləri, demografik vəziyyət, iqtisadi-coğrafi amilləri, regionun mənimlənmə vəziyyəti, sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi, ekoloji vəziyyət, vaxt amili və s.
- elmi-texniki tərəqqi, istehsalın ictimai təşkili formaları, istehsalın ahəngdar təşkili, istehsalın təşkili tipi, istehsal üsulu və s.

77 Aşağıdakı sənaye sahələrində iri müəssisələr tam üstünlüyə malikdir:

- istehlak malları istehsalı, istehsal vasitələrinin istehsalı, tikinti materialları sənayesi, emal sənayesi
- yeyinti sənayesi; yüngül sənaye, gön-dəri və ayaq-qabı sənayesi, metal emalı sənayesi, kombinəlaşdırılmış yem istehsalı
- bədii məmulatlar istehsalı, musiqi alətlərinin hazırlanması, oyuncaq istehsalı, kimyəvi təmizləmə və boyama, dəftərxana ləvazimatı istehsalı
- ağac emalı və mebel, sellüloz – kağız, poliqrafiya, tikinti materialları, toxuculuq, balıq, konserv sənaye sahələri
- elektroenergetika, neft emalı, qara və əlvan metallurgiya, kimya və neft-kimya sənayesi, sement istehsalı, maşınqayırma, şüşə və çini-saxsı sənayesi

78 Aşağıdakılardan hansı səmərəlilik baxımından iri müəssisənin üstünlüyünü şərtləndirən amil hesab edilmir:

- İstehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi daxili bazarda rəqabət iştirakçılarının sayının artmasına gətirib çıxarır
- İri müəssisələrdə daha güclü və məhsuldarlığı yüksək olan avadanlıqlar tətbiq etmək mümkündür
- İri istehsallarda istehsalın və əməyin mütərəqqi təşkili formalarına keçmək daha asan olur
- İri istehsalda hazırlanan məhsulun maya dəyəri kiçik istehsallara nisbətən aşağı səviyyədə olur
- İri istehsallarda elmi-tədqiqat və sınaq laboratoriyaları, güclü konstruktor büroları yaratmaq mümkün olur

79 Təmərküzləşmənin aqreqat forması daha çox iqtisadi üstünlüklərə malikdir. Ona görə ki:

- bu, istehsalın həm intensiv, həm də ekstensiv yolla təmərküzləşdirilməsidir
- bu, istehsalın ekstensiv yolla təmərküzləşdirilməsi olduğundan qənaət imkanı böyükdür
- bu, istehsalın intensiv yolla təmərküzləşdirilməsi olduğundan qənaət imkanı böyükdür
- bu zaman istehsal meydançalarının genişlənməsi baş verdiyindən əlavə xərclər artır
- bu zaman yeni istehsal bölmələrinin enerji təminatı əlavə xərclər tələb edir

80 Texnologiyaya mərhələ üzrə kooperativləşdirmə nədir?

- baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili bazarda satışını həyata keçirir
- baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili və xarici bazarda satışını həyata keçirir
- son hazır məhsulun istehsalı üzrə ixtisaslaşmış baş müəssisə əlaqədar müəssisələrdən hissə və qovşaqlar almaqla məhsulun istehsalı işi-ni tamamlayır
- baş müəssisə kooperasiya-ya daxil olan zavodlardan elektrik mühərrikləri, generatorlar, nasoslar, kompressorlar və s. kimi məmulatlar almaqla hazır məhsulun istehsalını tamamlayır
- bir müəssisə digərinə müəyyən yarım-fabrikatlar göndərir və ya onun üçün məhsul istehsalı texnologiyasının müəyyən bir mərhələsinin icrasını həyata keçirir

81 ərazi və sahə üzrə təşkili baxımından istehsalın kooperasiyalaşdırılmasının hansı formaları vardır?

- rayondaxili, rayonlararası, ölkə daxili, ölkələrarası, sahədaxili, sahələrarası
- ölkədaxili, ölkələrarası, bölgədaxili
- sahədaxili, ölkədaxili, rayondaxili
- ölkələrarası, ölkədaxili, sahələr arası, sahədaxili
- rayondaxili, rayonlararası, sahədaxili, sahələrarası

82 əşya formasında ixtisaslaşdırma nədir?

- sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının müxtəlif müəssisələr arasında bölünməsidir
- istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bir neçə müəssisə arasında bölünməsidir
- müəssisənin əmək predmetinin emalı mərhələlərindən birinin yerinə yetirilməsinə cəlb edilməsidir
- sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının bu və ya digər bir müəssisədə təmərküzləşdirilməsidir
- bilavasitə istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bu və ya digər bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir

83 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı müəssisədaxili ixtisaslaşma səviyyəsini qiymətləndirmək üçün tətbiq olunur?

- bir iş yerində ay ərzində istehsal olunan məhsulun həcmi
- sahənin müəssisələri tərəfindən buraxılan konstruktiv və texnoloji cəhətdən yekcins məmulatlar qrupunun miqdarı və növləri
- müəssisənin müəyyən dövr ərzində istehsal etdiyi məhsulun həcmi
- müəssisənin təsərrüfat əlaqələrində olduğu müəssisələrin sayı
- bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı

84 Aşağıdakılardan hansı istehsalın kooperasiyalaşdırılmasına xas olan cəhətdir?

- müəssisə bir məhsulun hazırlanması üçün müxtəlif müəssisələrdən detal, qovşaq hissə və yarımfabrikat alır
- müəssisənin buraxdığı məhsulun bütün detal, qovşaq və hissələri həmin müəssisənin ayrı-ayrı sexlərində istehsal olunur
- müəssisənin bütün bölmələri bir-biri ilə texnoloji bağlılığı olmayan məhsullar buraxır
- müəyyən məhsulun istehsalı və satışı bütünlüklə bir müəssisədə cəmlənmişdir
- eyniadlı məhsul istehsalçıları arasında bazarın bölüşdürülməsi ilə bağlı razılıq olur

85 İxtisaslaşdırma səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?

- ixtisaslı fəhlələrin ümumi sayı, ixtisaslaşmış müəssisələrin ümumi sayı, texnoloji mərhələlərin sayı
- əşya, hissə, texnoloji mərhələnin miqdarı və sayı
- hissə və məhsulun sahə üzrə məbləği, sahənin ümumi sənaye məhsulunda xüsusi çəkisi
- sənayedə müstəqil sahələrin sayı; ixtisaslaşmış sahə məhsulunun ümumi istehsaldakı payı, müəssisənin istehsal etdiyi əsas məhsulun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi, növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayı, ixtisaslaşmış müəssisələr və sexlərin ümumi istehsaldakı payı
- sənaye sahəsinin ümumi həcmi, sahədəki müəssisələrin sayı, sahədə işləyənlərin orta illik sayı, sahədə əmək haqqı fondu, sahəyə illik vəsait qoyuluşu

86 Kooperativləşmə səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?

- aqreqatların müştərək istifadəsi, hissələrin sayı, texnoloji proseslərdə iştirak edən müəssisələrin sayı
- məhsul istehsalında iştirak etmiş müəssisələrin sayı və maya dəyərində ən böyük payın xüsusi çəkisi
- ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi
- bir iş yerinə düşən hissə-əmaliyyatların sayı, əməliyyatların təhkim olunma əmsalı, bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, istehsaldakı texnoloji mərhələ və sahələrin sayı
- bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, məhsulun maya dəyərində «satın alınmış yarımfabrikat və məmulatlar» adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi, bir müəssisə və sahə üzrə rayondaxili və rayonlararası kooperativləşdirmənin nisbəti

87 Mərkəzləşdirilmiş tökmə müəssisəsinin ixtisaslaşma formasını göstərin.

- avadanlıq formasında
- istehsal-texniki formada
- hissə formasında
- əşya formasında
- texnoloji mərhələ üzrə

88 Maşınqayırma zavodu kooperasiyaya daxil ol-duğu müəssisələrdən porşen, radiator, diyircəkli yastıq, şin və başqa hissə və qovşaqlar alır. Bu, kooperativləşdirmənin hansı formasını əks etdirir?

- texnoloji mərhələ üzrə kooperativləşdirmə
- aqreqat üzrə kooperativləşdirmə
- əşya üzrə kooperativləşdirmə
- istehsal-texniki üzrə kooperativləşdirmə
- hissə üzrə kooperativləşdirmə

89 Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanın formaları hansılardır?

- hissə, istehsal-texniki, mexaniki
- əşya, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- aqreqat, əşya və istehsal-texniki
- əşya, texniki, mexaniki
- fiziki, aqreqat, texnoloji mərhələ üzrə

90 Rayonlararası kooperativləşdirmə nədir?

- belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır
- kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yerləşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir
- belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
- belə kooperativləşdirmə zamanı 2 qonşu ölkənin sərhəd rayonlarında olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələri yaranır
- belə kooperasiya əlaqələri eyni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır

91 Sahədaxili kooperativləşdirmə nədir?

- belə kooperativləşdirmə ayrı-ayrı ölkələrdə olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
- belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır
- belə kooperasiya əlaqələri eyni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır
- kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yerləşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir
- belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır

92 Soyuducu istehsalını həyata keçirən zavod hansı formada ixtisaslaşmış sayılır?

- avadanlıq formasında
- istehsal-texniki formada
- hissə formasında
- əşya formasında
- texnoloji mərhələ üzrə

93 Qara metallurgiya kombinatı üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- istehsal-texniki kombinələşdirmə
- xammalın ardıcıl emalı
- xammalın kompleks emalı
- texnoloji mərhələ üzrə
- üfqi kombinələşdirmə

94 Mineral (üz-vi) xammalın emalı kombinatları üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- texniki kombinələşdirmə
- xammalın ardıcıl emalı
- texnoloji mərhələ üzrə
- xammalın kompleks emalı
- tullantılardan istifadəyə əsaslanan

95 Neftayırma müəssisələri üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- şaquli kombinələşdirmə
- xammalın ardıcıl emalı
- texnoloji mərhələ üzrə
- xammalın kompleks emalı
- tullantılardan istifadəyə əsaslanan

96 Aşağıdakı göstəricilərin hansından kombinələşmənin səviyyəsini qiymətləndirmək üçün istifadə edilir?

- kombinatlarda birləşdirilən texnoloji mərhələ və sahələrin sayı
- kombinatda bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
- kombinatla kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı
- kombinatın müəyyən dövrdə əldə etdiyi mənfəət
- kombinatın müəssisələrində olan avadanlıqların orta gücü

97 Aşağıdakılardan hansı kombinələşdirmənin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə edir?

- avadanlıqların boşdayanma halları azalır
- xammal və materialların daşınma xərclərinə ciddi qənaət olunur
- idarəetmənin çevikliyi artır
- məhsulun rəqabət qabiliyyəti yüksəlir
- məhsulların satış sürəti artır

98 Aşağıdakılardan hansı kombinələşdirmənin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə etmir?

- istehsalın təşkili ilə əlaqədar olan vəsaitə qənaət
- kombinatın əsas istehsallarında əmək predmetləri və vasitə-lərinə, iş qüvvəsinə çəkilən xərclərə qənaət
- xammal, hazır məhsul və yarımfabrikatların daşınma xərclərinə qənaət
- istehsal ehtiyatları həcmnin ciddi surətdə azalması

- müəssisənin istehsal quruluşunun sadəliyi

99 Azərbaycanda kombinatların yaradılması üçün daha geniş imkanların olduğu sənaye sahəsi hansıdır?

- hasilat sənayesi
 yeyinti sənayesi
 ağır metallurjiya
 neft-kimya sənayesi
 ağac emalı sənayesi

100 Kombinələşdirmə səviyyəsi hansı göstəricilərlə ölçülür?

- kombinatların istehsal etdiyi məhsulların sayı, dəyəri, ixracdakı payı, əməyin texniki silahlanması səviyyəsi
 sənaye sahələri üzrə göstəricilər, ərazi üzrə göstəricilər
 texnoloji mərhələ və sahələrin sayı, kombinatda məhsul istehsalının həcmi və onun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi; kombinatların işçi heyətinin ümumi istehsal işçi heyətində xüsusi çəkisi; kombinatların əsas fondlarının dəyəri və ümumi istehsal əsas fondlarında xüsusi çəkisi
 əl ilə idarə olunan universal dəzgahların sayı, xüsusi və ixtisaslaşdırılmış dəzgahların sayı, universal yarımavtomat və avtomat dəzgahların sayı, aqreqat dəzgahların dəyəri və bunların dəzgah parkının ümumi dəyərləridə xüsusi çəkisi
 əməyin mexanikləşmə səviyyəsi, fəhlələrin ümumi sayı, müəssisələrin sayı

101 Şaquli kombinələşmənin səciyyəvi xüsusiyyəti nədir?

- xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınır
 xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
 xammalın kompleks emalını nəzərdə tutur
 ayrı-ayrı müəssisələrdə istehsal olunan qovşaq və hissələr bir müəssisədə son məhsul kimi yığılır
 müxtəlif müəssisələrdə istehsal olunan məhsullar bir müəssisə tərəfindən satılır

102 Aşağıdakılardan hansı Dəqiq vaxtında sisteminin üstünlüklərinə aid deyil?

- müəssisədə istehsal tsiklinin qısaldılması
 təchizat prosesinə statistik nəzarətin mümkünlüyü
 maddi-texniki təminat planına ehtiyacın olmaması
 maddi-texniki təchizatın müntəzəm surətdə təkmilləşdirilməsi
 göndərilən xammal və materialların və istehsal olunan məhsulların keyfiyyətinin kompleks idarə edilməsi imkanlarının olması

103 Müəssisədə istehsal proqramının yerinə yetirilməsi üçün avadanlığa ümumi tələbatı hesablayarkən aşağıdakıların hansından istifadə edilmir?

- növbələrin sayı (növbəlilik əmsalı)
 iş vahidinin yerinə yetirilməsi üçün vaxt norması
 plan ili üçün görüləcək işin həcmi
 avadanlıqdan istifadə əmsalı
 avadanlığın keyfiyyət göstəricisi (etibarlıq göstəricisi)

104 Cari ehtiyatın maksimum həcmi necə hesablanır?

- iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalı istehsal proqramına vurulur
 orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına nisbəti kimi
 orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına vurulur
 iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalı orta günlük material məsrəfi normasına nisbəti kimi

- orta günlük material məsrəfi norması istehsal proqramına vurulur

105 Hazırlıq ehtiyatının həcmi necə hesablanır?

- istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmnin materialın kəmiyyət və keyfiyyətcə qəbuluna və istehsa hazırlanmasına sərf ediləl istehlakı üçün vaxta nisbəti kimi
- materialdan orta günlük məsrəf norması istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcminə vurulur
- materialın kəmiyyət və keyfiyyətcə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxt döviyyə vəsaitlərinin orta qalığına vurulur
- materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətcə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta nisbəti kimi
- materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətcə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta vurulur

106 Məmulat üzrə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasına vurulur
- məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmnin həmin məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasının həmin məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcminə nisbəti kimi
- məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin məmulat vahidinin material tutumluğu göstəricisinə vurulur
- məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmnin həmin məmulat vahidinin material tutumluğu göstəricisinə nisbəti kimi

107 Hissə (detal) üzrə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- hissənin (detalın) hər vahidi üzrə material məsrəfi normasına hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcminə nisbəti kimi
- hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidi üzrə material məsrəfi normasına vurulur
- hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidinin material tutumluğu göstəricisinə vurulur
- hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmnin həmin hissə (detal) növünün vahidinin material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- hissənin (detalın) sayının həmin hissə (detal) növünün vahidinin material tutumluğu göstəricisinə nisbəti kimi

108 Oxşarlığa görə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi normasına vurulur
- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur
- oxşar məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalın hasilinə vurulur
- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalının hasilinə vurulur

109 Nümunəvi təmsilçiyə görə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi norması yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur

- qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur
- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalının hasilinə vurulur
- nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi norması qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcminə vurulur

110 Müəssisədə mövsümi ehtiyat hansı hallarda yararır?

- iki məhsul-göndərmə (alma) arasındakı vaxt intervalında müəssisənin ahəngdar işləməsini təmin etmək məqsədilə
- müəssisənin xammal və materialla təminatında onun miqdarı, və ya vaxtaşırılığında kənarlaşmalar baş verən zaman istehsalın fasiləsizliyini təmin etmək məqsədilə
- gələcəkdə xammal və materiala tələbin artması ehtimalı ilə
- istehsal prosesinin fasiləsizliyi ilə əlaqədar
- xammal və materialın istehsalı və ya tədarükünün mövsümi olması ilə əlaqədar

111 Tranzit norması nədir?

- istehlakçının istehsalçıya bir dəfəyə göndərmək üçün öhdəsinə götürdüyü material həcmi minimum miqdardır
- istehsalçı müəssisədən bir sifarişlə bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun minimum həcmidir
- istehlakçının istehsalçıya bir dəfəyə göndərmək üçün öhdəsinə götürdüyü material həcmi maksimum miqdardır
- istehsalçı müəssisədən bir il ərzində bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun minimum həcmidir
- istehsalçı müəssisədən bir il ərzində bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun maksimum həcmidir

112 Aşağıdakılardan hansı satış siyasətinin əsas elementlərinə aid edilmir?

- məhsulların istehsalı
- məhsulun tamamlanması
- məhsulun saxlanması
- istehlakçılarla əlaqələr
- məhsulların nəqli

113 Aşağıdakılardan hansı satışın təşkilinə aid edilir?

- müəssisədə heyətin fəaliyyətinin səmərəli təşkili
- müəssisədə istehsalın material resursları və texniki vasitələrlə təmin edilməsinin təşkili
- məhsulun reallaşdırılmasının forma və metodlarının, onun istehlakçılara çatdırılması üsullarının seçilməsi
- iş qüvvəsi və istehsal vasitələrinin məkan baxımından düzgün əlaqələndirilməsinin təşkili
- müəssisədə innovasiya prosesinin təşkili

114 Firma birbaşa satış sisteminin üstünlüyünə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- son istehlakçılarla mütəmadi olaraq sıx əlaqələr saxlanması
- əlaqələrin sayının azalması
- əmtənin hərəkəti ilə bağlı risklərin azalması
- əmtəə ehtiyatlarının yaradılması ilə əlaqədar istehsaldankənar xərclərin azalması
- məhsulun son istehlakçıya bilavasitə çatdırılması ilə əlaqədar xərclərin azalması

115 İstehsalçı firma özünəməxsus aşağıdakı struktur bölmələrindən istifadə edərək satışı həyata keçirə bilməz?

- pərakəndəsatış şəbəkəsi (köşklər, mağazalar, salonlar və s.)
- yerli bazarı, rəqibləri tanıyan, istehlakçıların tələblərinə uyğun satış şərtləri və xidmətləri təklif edə bilən ixtisaslı mütəxəssislərə malik regional satış filialları
- əmtəə ehtiyatları yaratmadan sövdələşmələrin bağlanması, bazarın öyrənilməsi, sifarişlərin yerinə yetirilməsi üzrə funksiyaları icra edən satış kontorları
- xammal və material ehtiyatlarının yaradılması üçün tədarük funksiyaları icra edən təchizat kontorları
- funksional vəzifələrinə, həm də əmtəənin müştəriyə nümayişini həyata keçirməli olan, sövdələşmələr bağlamaq və ya bu hüquqa malik olmayan xüsusi agentliklər

116 Müəssisədə satış sistemləri onların təşkilinə görə necə qruplaşdırılır?

- analitik və sintetik satış sistemləri
- intensiv və selektiv satış sistemləri
- əsas və köməkçi satış sistemləri
- birbaşa və dolaylı satış sistemləri
- daxili və xarici satış sistemləri

117 Firma nöqtəy-nəzərindən satışla əlaqədar funksiyaların vasitəçilərə verilməsi məqsədəuyğun amillərə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- son istehlakçılarla mütəmadi olaraq sıx əlaqələr saxlanması
- əlaqələrin sayının azalması
- xidmətin yaxşılaşdırılması
- miqyasa görə qənaət
- funksional uyğunsuzluğun azalması

118 Müəssisədə satış sistemləri vasitəçilərin sayına görə necə qruplaşdırılır?

- əsas, köməkçi və xidmətedici satış sistemləri
- birbaşa, dolaylı və qarışıq satış sistemləri
- daxili, xarici və qarışıq satış sistemləri
- analitik, sintetik və eksperimental satış sistemləri
- intensiv, selektiv və xüsusi satış sistemləri

119 Maddi-texniki təminat nədir?

- müəssisədə investisiya fəaliyyətinin tələb olunan həcmdə maliyyələşməsinin təmin edilməsi prosesidir
- müəssisəni zəruri həcmdə maliyyə resursları ilə təmin edilməsi prosesidir
- müəssisədə istehsalın yüksək ixtisaslı karlarla təmin edilməsi prosesidir
- müəssisədə istehsalın material resursları və texniki vasitələrlə təmin edilməsi prosesidir
- müəssisədə innovasiya prosesinin həyata keçirilməsinin təmin edilməsi prosesidir

120 Aşağıdakılardan hansı maddi-texniki təminatın əsas vəzifələrinə aid deyil?

- maddi-texniki təminat xidmətinin strukturunu təkmilləşdirmək
- material resurslarını ən səmərəli yolla əldə etmək, istehsalı xammal və materiallarla birqərdə, tam və vaxtında təmin etmək
- müəssisənin əmək resurslarına olan tələbatının təmin edilməsi
- məhsul-göndərənlərlə səmərəli təsərrüfat əlaqələrinin qurmaq
- maddi-texniki təminat planlarını tərtib etmək

121 Aşağıdakılardan hansı maddi-texniki təminatın əsas funksiyalarına aid deyil?

- istehsal bölmələrində məhsul istehsalına lazım olan xammal və materiallara tələbatın – sifarişlərin müəyyən edilməsi
- material resurslarının müəssisəyə gətirilməsi, qəbulu və qorunub saxlanması işləri üzrə nəzarətin təşkil edilməsi

- müəssisənin idarəetmə aparatının işini təkmilləşdirmək
- səmərəli təminat formasının seçilməsi və onun iqtisadi cəhətdən əsaslandırılması
- material resurslarına sifarişləri yoxlamaq üçün ümumi-ləş-diriji hesablamaların aparılması və yekun sifariş-lərin tərtibi

122 Müəssisələrin maddi-texniki təminat işi başlanğıcından sonuna qədər neçə mərhələni özündə birləşdirir?

- 7
- 4
- 5
- 3
- 8

123 Müəssisədə sexlərin materiallarla mərkəzləşdirilmiş üsulla təchiz edilməsində hansı sxemdən istifadə edilmir?

- zona-dairəvi
- dairəvi
- şüa
- rəqqas
- tranzit

124 Müəssisədə materiala təlabatı hesabladıqda aşağıdakı hansı metoddan istifadə edilmir?

- oxşarlığa görə hesablama metodu (analogi metod)
- nümunəvi təmsilçiyə (tipik nümayəndəyə) görə hesablama metodu
- materialtutumluğa görə hesablama metodu
- məmulat üzrə hesablama metodu
- hissə (detal) üzrə hesablama metodu

125 Müəssisənin avadanlığa ehtiyacı hansı hallarda yaranmır?

- müəssisənin istehsal gücünü artırmaq zərurəti yarandıqda
- müəssisənin buraxdığı məhsulun komplektləşdirilməsi (dəstləndirilməsi) zəruriliyi yarandıqda
- əməyin stimullaşdırılmasına ehtiyac yarandıqda
- avadanlıqlar fiziki və mənəvi cəhətdən köhnəldikdə
- avadanlıqlar mənəvi cəhətdən köhnəldikdə

126 Müəssisənin maddi-texniki təminatının mərhələlərinə aid deyil:

- məhsulun satış strategiyasının müəyyən olunması
- potensial məhsul göndərənlərin siyahısının işlənilib hazırlanması
- təfsilləşdirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması
- sifarişlər zənbilinə (istehsal proqramına) və məs-rəf normalarına görə material resurslarına tə-ləbatın müəyyən edilməsi
- seçilmiş məhsulgöndərənlə (və ya vasitəçi ilə) da-rın-şığıqların aparılması və kontraktın bağlanması

127 Dairəvi reyslər sxemində sexlərin xammal və materiallarla təminatı necə həyata keçirilir?

- anbar bir deyil, bir neçə sexlə fərdi şəkildə əlaqə sax-la-yır və onlar xammal və materiallarla müxtəlif reyslərlə təchiz edilir
- anbar bir deyil, bir neçə sexlə fərdi şəkildə əlaqə sax-la-yır və onları ayrı-ayrılıqda xammal və materiallarla təchiz edilir
- nəqliyyatın hər bir sexə doğru sə-fəri yüklə, anbara qayıdanda boş, yaxud tara ilə olur

- eyni zonada yerləşən bir neçə istehlakçı sex xammal və materiallarla bir reyslə təchiz edilir
- müxtəlif zonalarda yerləşən istehlakçı sexlər xammal və materiallarla ayrı-ayrı reyslərlə təchiz edilir

128 Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar segmentinin öyrənilməsində istifadə olunmur?

- məhsul ehtiyac əlamətlər
- təşkilati əlamətlər
- demografik əlamətlər
- coğrafi əlamətlər
- psixografik əlamətlər

129 Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar segmentinin öyrənilməsində istifadə olunur?

- psixografik əlamətlər
- təşkilati əlamətlər
- texniki əlamətlər
- texnoloji əlamətlər
- iqtisadi əlamətlər

130 Marketing nədir?

- idarəetmənin metodlarından biridir
- bazarın kompleks təhlili və proqnozlaşdırılması prosesisidir
- müəssisənin xammal və materiallarla təminatı prosesidir
- müəssisənin istehsal fəaliyyətini səmərəli maliyyələşdirilməsi mexanizmidir
- bazarda məhsulun satışı ilə əlaqədar kontraktların bağlanması prosesidir

131 Müəssisənin marketing sistemi aşağıdakı məsələlərin həllində iştirak etmir:

- bazarda mövcud olan tələbatın mümkün qədər çox ödənilməsi nail olmaq məqsədilə tədbirlər sisteminin işlənilib hazırlanmasında
- plan üzrə işin yerinə yetirilməsi üçün zərur olan işçilərə tələbatın hesablanması
- bazarın kompleks öyrənilməsində (tədqiqində)
- məhsul (xidmət) çeşidi və qiymətinin planlaşdırılmasında
- potensial (real) tələbatın və ödənilməyən ehtiyacların müəyyən edilməsində

132 Ticarət vasitəçilərinə aid deyil:

- konsaltinq təşkilatı
- distributerlər
- dilerlər
- agentlər
- kommissiyacılar

133 Aşağıdakılardan hansı marketingin funksiyalarına daxil deyil?

- məhsul göndərənlərlə hesablaşmaların səmərəli təşkili
- satışdan sonrakı xidmətin təşkili
- məhsul çeşidinin planlaşdırılması
- istehsalın optimal strukturunun müəyyən edilməsi
- yeni istehlakçıların tapılması və seçilməsi

134 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə marketing fəaliyyətinin metodlarına daxil deyil?

- xarici mühitin təhlili
- bazarda məhsulun hərəkətinin və satışın planlaşdırılması

- istehlakçıların (alıcıların) təhlili
- daxili mühitin təhlili
- qiymət siyasətinin işlənilib hazırlanması

135 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin marketing fəaliyyətinə aid deyil?

- bazarda məhsullara olan potensial tələbatın və ehtiyac-ların həcmnin, onun dinamikasının, şəraitinin, hadisələrin real gedişinin və onun inkişaf perspektivlərinin dəqiq nəzərə alınması
- müəssisənin istehsal etdiyi məhsula tələbatın, başqa sözlə, məhsul bazarının yaradılmasına və formalaşdırılmasına fəal təsir göstərilməsi
- işçilərin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi üçün tədbirlərin işlənilib hazırlanması
- müəssisələrin istehsal həcmnin (təklifinin) bazarın mövcud potensial tələblərinə uyğunlaşdırıla bilmə imkanlarının araşdırılması
- müəssisədə məhsulların reallaşdırılması şəraitinə, tələbatın dəyişməsinə və s. bu kimi məsələlərə çevik münasibətlərin göstərilməsinə nəzarət edilməsi

136 Müəssisədə maya dəyərinin idarə olunmasında hansı məsələ həll olunmur?

- faktiki xərclərin plandan kənarlaşmalarına nəzarətin həyata keçirilməsi
- maya dəyərinin aşağı salınması ehtiyatlarının aşkar edilməsi və onlardan istifadə olunması
- hər bir məhsul növünə qiymətin müəyyən edilməsi və məhsul vahidinin rentabelliyyətinin müəyyənləşdirilməsi
- əmtəəlik (ümumi, reallaşdırılan) məhsulun və ayrı-ayrı məhsul növlərinin maya dəyərinin formalaşdırılması
- digər müəssisələrin istehsal xərclərinə nəzarət etmək

137 Xərclərin kalkulyasiya maddələri üzrə təsnifləşdirilməsi nəyə xidmət edir?

- ümumi məhsulun maya dəyərini müəyyən etməyə
- konkret məhsul vahidinin maya dəyərini müəyyən etməyə
- əmtəəlik məhsulun maya dəyərini müəyyən etməyə
- amortizasiya ayırmalarını müəyyən etməyə
- əmək haqqı xərclərini müəyyən etməyə

138 Kompleks xərclərə hansı xərclər aiddir?

- ümumi sənə xərcləri
- əsas sənədə işləyən əsas fəhlənin əmək haqqı
- texnoloji avadanlıqların amortizasiyası
- texnoloji məqsədlər üçün yanacağa çəkilən xərclər
- xammal və əsas materiallara xərclər

139 Məhsulun sənə maya dəyərinə daxil edilməyən xərc növü hansıdır?

- köməkçi fəhlələrin əmək haqqı
- inzibati idarə işçilərinin əmək haqqı
- əsas fəhlələrin əmək haqqı
- əsas və köməkçi materiallar
- texnoloji avadanlıqların saxlanılmasına və istismarına çəkilən xərclər

140 İstehsal məsrəfləri iqtisadi elementlər üzrə necə qruplaşdırılır?

- material, amortizasiya ayırmaları, nəqliyyat, satış və satışdan sonrakı servis xərcləri
- material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər
- material xərcləri (geri qaytarılan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), amortizasiya ayırmaları, fəhlələrin əsas və əlavə əmək haqqı, fəhlələrin əlavə əmək haqqı, sosial ehtiyacları ayırmalar və sair xərclər
- xammal, material, enerji, gələcək dövrün xərcləri, reklam xərcləri, zavoddaxili və zavoddan kənar nəqliyyat, su, qaz, cərimə və vergi və sair xərclər

- xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri

141 Hansı xərclər dəyişən xərclərə aiddir?

- müəssisə direktorunun əmək haqqı
 müəssisənin baş mühasibinin əmək haqqı
 əsas sexdə işləyən əsas fəhlənin əmək haqqı
 təmir təsərrüfatında işləyən fəhlənin əmək haqqı
 əsas fondların amortizasiyası xərcləri

142 Hansı xərclər şərti sabit xərclərə aiddir?

- əsas fondların amortizasiyası xərcləri
 satın alınmış dəstləşdirici məmulatlar və yarımfabrikatların alınması xərcləri
 texnoloji ehtiyaj-lar üçün yanacaq xərcləri
 əsas istehsal fəhlələrin əmək haqqı
 əsas xammal və materiala xərclər

143 Texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar sex məsrəflərinin məbləği hansı maya dəyərində bərabərdir?

- kommərsiya maya dəyəri;
 istehsal maya dəyəri;
 sex maya dəyəri
 texnoloji maya dəyəri;
 tam maya dəyəri

144 əsaslı xərclərə nə aiddir?

- material xərcləri.
 menecerlərin əmək haqqı xərcləri;
 əsas fəhlələrin əmək haqqı xərcləri;
 köməkçi fəhlələrin əmək haqqı xərcləri;
 əsas fondların yaradılmasına sərf olunan xərclər;

145 Məhsulun maya dəyərini quruluşu dedikdə nə başa düşülür?

- müəssisənin illik məhsul dövriyyəsinin həcmində maya dəyərini xüsusi çəkisi.
 məhsulun tam maya dəyərində müxtəlif növ məsrəflərin xüsusi çəkisi;
 müxtəlif növ məsrəflərin dəyərində məhsulun tam maya dəyərini xüsusi çəkisi;
 ümumi məhsul istehsalının həcmində maya dəyərini xüsusi çəkisi;
 müəssisənin mənfəətində maya dəyərini xüsusi çəkisi;

146 Aşağıdakı xərc maddələrindən hansı maya dəyərində daxil edilmir?

- reklam xərcləri.
 sosial-mədəni ehtiyaclara çəkilən xərclər
 icarə haqqı xərcləri;
 əmək haqqı xərcləri;
 material xərcləri;

147 İstehsalın həcmindən aslı olaraq xərclər necə qruplaşdırılır?

- qeyri-müstəqim və zavod xərcləri;
 sex və zavod xərcləri;

- sadə və kompleks xərclər;
- müstəqim və qeyri-müstəqim xərclər;
- müstəqim və sex xərcləri;

148 Zərərsizlik həddi nədir?

- məhsul satışından mədaxilin məhsulun texnoloji maya dəyərində bərabər olduğu istehsalın həcmi göstərir.
- məhsul satışından mədaxilin məhsulun maya dəyərində bərabər olduğu istehsalın həcmi göstərir;
- məhsul satışından mədaxilin məhsulun maya dəyərindən çox olduğu istehsalın həcmi göstərir;
- məhsul satışından mədaxilin məhsulun maya dəyərindən kiçik olduğu istehsalın həcmi göstərir;
- məhsul satışından mədaxilin məhsulun sex maya dəyərində bərabər olduğu istehsalın həcmi göstərir;

149 Bitməmiş istehsaldakı dövriyyə vəsaitlərinin normativi aşağıdakı amillərin hansından aslı deyil?

- məhsulun maya dəyərindən
- istehsal olunan məhsulun həcmindən
- reallaşdırılmış məhsulun həcmindən
- istehsal tsiklinin uzunluğundan
- istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən

150 Hansı məsrəf norması il üçün istehsalı planlaşdırılmış məhsulların plan maya dəyərində kalkulyasiyasında istifadə olunur?

- perspektiv məsrəf norması
- iriləşdirilmiş məsrəf norması
- illik məsrəf norması
- müfəssəl məsrəf norması
- fərdi məsrəf norması

151 Müxtəlif istehsal müəssisələrində dövriyyə fondlarının ümumi dəyərində bitməmiş istehsalın payı aşağıdakı hansı amillə əlaqədar deyil?

- maşın və avadanlıqların dəyəri ilə
- avadanlıqların növbəlilik əmsali ilə
- istehsalın fasiləli və fasiləsizliyi ilə
- istehsal tsiklərinin müxtəlif orta davamiyyəti ilə
- istehsal tipi ilə

152 Hansı məsrəf norması eyni tiptən, lakin bir şirkətin (və ya firmanın) müxtəlif müəssisələri tərəfindən istehsal olunan məhsullar üçün işlənir?

- iriləşdirilmiş məsrəf norması
- müfəssəl məsrəf norması
- perspektiv məsrəf norması
- fərdi məsrəf norması
- qrup məsrəf norması

153 Dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsali necə hesablanır?

- dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qa-lı-ğının dövriyyə fondlarının həcmində nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qa-lı-ğının topdansatış qiymətində realizə olunmuş məh-su-lun həcmində nisbəti kimi
- topdansatış qiymətində realizə olunmuş məh-su-lun həcmində tədavül fondlarının həcmində nisbəti kimi
- dövriyyə fondlarının həcmində tədavül fondlarının həcmində nisbəti kimi
- topdansatış qiymətində realizə olunmuş məh-su-lun həcmində dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qa-lı-ğına nisbəti kimi

154 Dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı necə hesablanır?

- istehsal edimiş məhsulun həcmninin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının topdansatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin bir dövriyyəsinin gün hesabı ilə uzunluğu göstəricisinin tərsi kimi
- topdansatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmninin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığına nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinin dövrdəki günlərin sayına nisbəti kimi

155 Material məsrəf normasının tərkibinə nələr daxildir?

- xalis (faydalı) məsrəf, xammal, material və dəstləşdirici məmulatlar
- xammal, təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf
- xammal və yanacaq, material və dəstləşdirici məmulatlar, xalis (faydalı) məsrəf
- dəstləşdirici məmulatlar, texnoloji tullantılar və itkilər, təşkilati-texniki tullantı və itkilər
- təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf, texnoloji tullantılar və itkilər

156 Bitməmiş istehsaldakı dövriyyə vəsaitlərinin normativi aşağıdakı amillərin hansından aslıdır?

- istehsal tsiklinin uzunluğundan, məhsulun məyayəyərindən və istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən
- istehsal olunan məhsulun həcmi, işçilərin sayı və istehsal tsiklinin uzunluğundan
- istehsal olunan məhsulun həcmi və tərkibindən, reallaşdırılmış məhsulun həcmindən
- istehsal tsiklinin uzunluğundan, əsas fondların yenilənmə əmsalından və məhsulun məyayəyərindən
- istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən, məhsulun məyayəyərindən və əməyin təşkilindən

157 İki məhsul göndərmə arasındakı vaxt intervalında müəssisənin normal işini təmin etmək üçün hansı növ ehtiyat yaradılır?

- müəssisədaxili ehtiyat
- hazırlıq ehtiyatı
- cari ehtiyat
- sığorta ehtiyatı
- mövsümü ehtiyat

158 Aşağıdakılardan amillərdən hansı dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinə təsir göstərir?

- istehsal tsiklinin uzunluğu
- mənfəətin həcmi
- əsas fondların orta illik dəyəri
- işçilərin sayı
- işçilərin axını

159 Dövriyyə vəsaitlərinin bir dövriyyəsinin gün hesabı ilə uzunluğu göstəricisi necə hesablanır?

- istehsal edilmiş məhsulun həcmninin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi.
- dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının topdansatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi
- dövrdəki günlərin sayının dövretmə əmsalına nisbəti kimi;
- topdansatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmninin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığına nisbəti kimi;
- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinin dövrdəki günlərin sayına nisbəti kimi;

160 Hansı məsrəf norması konstruktor-texnoloji sənədlər və aparılmış xüsusi laboratoriya tədqiqatı əsasında planlaşdırılmış təşkilati-texniki tədbirlərin həyata keçirilməsi müddəti nəzərə alınmaqla

konkret müəssisənin məhsulu üçün işlənib hazırlanır?

- perspektiv məsrəf norması
- iriləşdirilmiş məsrəf norması
- qrup məsrəf norması
- müfəssəl məsrəf norması
- fərdi məsrəf norması

161 Fərz edək ki, məhsulun xalis çəkisi 1,2 kq-dır. Məhsul vahidinin istehsalına məsrəf norması 1,6 kq müəyyən edilmişdir. Məhsulun hər birinin istehsalına faktiki material sərfi isə 1.5kq təşkil etmişdir. Belə olan halda materialdan faktiki istifadə əmsalı neçə olmuşdur?

- 2,58
- 1,25
- 0,75
- 0,8
- 1,33

162 əməyin ödənişinin işəməz forması olan mükafatlı işəməz əmək haqqı sistemində:

- fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur
- əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanır
- birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır
- normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir
- işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır

163 əməyin ödənişinin işəməz forması olan akkord işəməz əmək haqqı sistemində:

- işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır
- fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur
- normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir
- birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır
- əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanır

164 Müəssisədə əməyin normalaşdırılması nəyi təmin etmir?

- zəruri avadanlıqların miqdarını müəyyən etməyi
- sexin, istehsal sahəsinin, ayrı-ayrı iş yerlərinin istehsal proqramlarını hesablamağı
- yeni texnikanın tətbiqi səmərəliliyini qiymətləndirməyi
- əmək haqqı fondunun həcmi müəyyən etməyi
- avadanlıqların mexaniki gücünü müəyyən etməyi

165 Müəssisədə əsas fəhlələrin sayı necə müəyyən edilir?

- istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun hasili kimi
- işçinin faydalı iş vaxtı fondunun istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumuna nisbəti kimi
- istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun fərqi kimi
- istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun cəmi kimi
- istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumunun işçinin faydalı iş vaxtı fonduna nisbəti kimi

166 Müəssisə işçiləri daha çox maraqlıdırlar ki:

- kreditlərə görə faizlər aşağı salınsın
- rentabellik yüksəlsin
- əmək məhsuldarlığı artsın
- əmək haqqı yüksəldilsin
- istehsal xərcləri azaldılsın

167 əmək məhsuldarlığının ölçülmə üsulları hansıdır?

- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan fərdi və ictimai əmək
- hər bir işçinin əmək haqqı və məhsul vahidinə düşən əmək haqqı
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidi ərzində məhsul istehsalının həcmi
- məhsul vahidinə düşən əmək haqqının kəmiyyəti və əmək haqqı vahidinə düşən məhsulun həcmi
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidinə düşən əsas fondların dəyəri

168 əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amilləri hansılardır?

- intensiv, ekstensiv, dəyişən, qarışıq
- müəssisədə inzibati idarə heyyyətinin sayının artırılması, fəhlələr arasında rəqabət, əmək haqqının artırılması
- maddi-texniki, sosial, iqtisadi və təşkilati
- fəhlələrin iş vaxtının artırılması, növbələrin fasiləsizliyi və istirahət müddətinin qısaldılması
- analitik, statistik, eksperimental, qarışıq

169 Vaxt norması nədir?

- vaxt vahidində müvafiq ixtisaslı bir fəhlənin (icraçının), yaxud bir neçə icraçının müəyyən şəraitdə istehsal etməli olduğu məhsulun (işin) miqdarıdır
- verilən işin həcmi yerinə yetirmək üçün işə çıxan fəhlələrin zəruri miqdarının müəyyən edilməsidir
- məhsul (iş) vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtının elmi əsaslandırılmış, planlaşdırılmış miqdarıdır
- növbə ərzində bir aqretata xidmət etmək üçün lazım olan fəhlələrin maksimum sayı və yaxud müəyyən təşkilati-texniki şəraitdə bir işçinin xidmət etdiyi mexanizmləri, cihazların və digər avadanlıqların miqdarıdır
- əsas işin yerinə yetirilməsində fəhlənin köməkçi xarakter daşıyan işlərə sərf etdiyi vaxta deyilir

170 Müəssisədə kadrların idarə olunmasına aid deyil:

- kadrlara tələbatın planlaşdırılması
- əmək haqqının və güzəştlərin müəyyən olunması
- əmək fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi
- əməyin fondla silahlanma səviyyəsinin artırılması
- kadrların seçilməsi

171 Müəssisədə əməyin normalaşdırılması nəyi təmin etmir?

- peşə və ixtisas üzrə işçilərin zəruri sayını hesablamağı
- əməyin nəticələrini qiymətləndirməyi
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi tapşırığını əsaslandırmağı
- istehsal olunan detal, qovşaq və məmulatın plan əmək-tutumu müəyyən etməyi
- istehsal olunan məhsulların satış imkanlarını müəyyən etməyi

172 Vaxt norması nədir?

- müəyyən işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan müəyyən peşə-ixtisas tərkibdə işçilərin sayının plan ölçüsüdür
- fəhlənin avadanlıqların və iş yerinin işçi vəziyyətdə saxlanması ilə əlaqədar sərf etdiyi vaxtın plan ölçüsüdür
- qurulmuş avadanlıqların miqdarının plan ölçüsüdür
- məhsul vahidinin hazırlanması və ya müəyyən həcmdə işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan iş vaxtının planlaşdırılan miqdarıdır

əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi tapşırığının plan ölçüsüdür

173 əmək məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi zamanı əməyin nəticəsini xarakterizə edən göstəricilərə aid deyil:

- natural göstəricilər
- əmək göstəriciləri
- texnolojilik göstəriciləri
- şərti-natural göstəricilər
- dəyər göstəriciləri

174 Aşağıdakılardan hansı əmək haqqı sistemlərinə aid deyil?

- birbaşa işəməzd
- mütərəqqi işəməzd
- mükafatlı işəməzd
- dolaylı işəməzd
- sadələşdirilmiş işəməzd

175 Aşağıdakı üsürlərdən hansı vaxt normasına aid deyil?

- əsas vaxt
- köməkçi vaxt
- iş yerinə xidmət vaxtı
- mənzuniyyət vaxtı
- hazırlıq-tamamlama vaxtı

176 Vaxtamuzd formada fəhlənin əməyi ödənilir:

- hazırlanmış məmulatın sayına görə
- təqvim vaxtına görə
- faktiki iş vaxtına görə
- materialtutumuna görə
- göstərilən xidmətin həcminə görə

177 Qiymət funksiyalarına aiddir:

- stimullaşdırma, bölgü və tənzimləmə
- nəzarət, stimullaşdırma və bölgü
- analitik, müşahidə və eksperimental
- uçot, stimullaşdırma və nəzarət
- uçot, stimullaşdırma və bölgü

178 Bazarda qiymətləri formalaşdıran müəssisələrə hansı müəssisələr aiddir?

- tam ortaqlıqlar
- özlərinin müstəqil qiymət siyasətini həyata keçirmək üçün kifayət qədər bazar imkanlarına malik olmayan müəssisələr
- öz məhsullarına rəqiblərinədən fərqli olaraq qiymət müəyyən edə bilən bazar imkanlarına malik olan müəssisələr
- təkmil rəqabətli şəraitdə fəaliyyət göstərən müəssisələr
- kiçik və orta müəssisələr

179 Bazarda bazar qiymətlərinə əsaslanan müəssisələrə hansı müəssisələr aiddir?

- xalis inhisar

- özlərinin müstəqil qiymət siyasətini həyata keçirmək üçün kifayət qədər bazar imkanlarına malik olmayan müəssisələr
- öz məhsullarına rəqiblərinədən fərqli olaraq qiymət müəyyən edə bilən bazar imkanlarına malik olan müəssisələr
- bazarda qiymət lideri olan müəssisə
- təbii inhisar

180 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin fəaliyyətinin yekun büdcə planlaşdırılması sisteminin tərkib elementlərinə aid deyil?

- pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat
- mənfəət və zərərlər balansı
- istehsal proqramı
- ilkin proqnoz məlumatları
- əsas fondların hərəkəti haqqında hesabat

181 Müəssisənin likvidliyi nədir?

- müəssisənin məhsul istehsal edə bilmək qabiliyyətidir
- müəssisənin özünün qısamüddətli öhdəliklərini yerinə yetirə bilmək qabiliyyətidir
- müəssisənin innovasiya prosesini həyata keçirə bilmək qabiliyyətidir
- müəssisənin qısa müddət ərzində debitor borclarını əldə edə bilmək qabiliyyətidir
- müəssisənin rəqabət apara bilmək qabiliyyətidir

182 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin qısamüddətli məqsədlərinə aid olunmur?

- müəssisənin və ya məhsulun imijinin artırılması
- qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması
- bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi
- istehsalın həcmiminin artırılması
- potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması

183 Müəssisədə qiymətgöymanın metoduna aiddir:

- sex maya dəyəri üstəgəl ümumzavod xərcləri
- orta xərclər üstəgəl mənfəət
- müşahidə
- analitik
- maya dəyəri üstəgəl əmək haqqı

184 Aşağıdakılardan hansı bazar şəraitinə (strukturuna) aid deyil?

- Xalis inhisar şəraiti
- Dinamik inkişaf şəraiti
- Təkmil rəqabətli şərait
- İnhisarçı rəqabətli şəraiti
- Oligopolik şərait

185 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin qısamüddətli məqsədlərinə aid deyil?

- müəssisənin və ya məhsulun imicinin artırılması
- qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması
- Müəssisənin bazarda öz satış payını artırması
- bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi
- potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması

186 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin uzunmüddətli məqsədinə aiddir?

- qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması
- bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi
- müəssisənin və ya məhsulun imicinin artırılması
- potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması
- müəssisənin bazarda öz satış payını artırması

187 Tələb elastik olduqda, məhsulun qiymətinin aşağı salınması müəssisənin məcmu gəlirlərini:

- azaldır
- həm artırır, həm də azaldır
- sabitləşdirir
- dəyişmir
- artırır

188 Müəssisənin qiymət strategiyasının birinci mərhələsi olan ilkin mə-lu-mat-ların toplanması mərhələsinə nə müəyyən edilir?

- potensial alıcılar müəyyən olunur
- potensial rəqiblər müəyyən olunur
- maliyyə məq-səd-ləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirilir
- məhsulun isteh-salına və satışına çəkil-çək xərclər və onların strukturu qiymət-ləndirilir
- maliyyə resurslarının səmərəli istifadəsinə nə-zarət siste-mi-nin qiymətləndirilir

189 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə qiymətdoymanın metodlarına aid deyil?

- rəqib məhsulların qiymətini nəzərə alaraq qiymətin müəy-yən edilməsi metodu
- cari qiymətlər səviyyəsində qiymətin müəyyən olunması metodu
- "hiss edilən faydalılığı" əsasında qiymətin müəyyən olunması metodu
- «orta xərjlər üstəgəl mənfəət» metodu
- ümumsex xərclər əsasında qiymətin müəyyən olunması metodu

190 Müəssisənin investisiya si-ya-sə-ti və maliyyə aktivlərinin idarə edilməsi adlanan funksiya çərçivəsində müəssisənin maliyyə xidməti aşağıdakı hansı vəzifəni yerinə yetirmir?

- maliyyə qoyuluşlarının səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi
- dövriyyə vəsaitlərinin optimallığının qiymətləndirilməsi
- əsas fondlara qoyuluşların (əsaslı tikintinin) məqsədəuy-ğun-lu-ğu və səmərəliliyi, bunların tərkibi və quruluşunun qiymətləndirilməsi
- maliyyə resurslarının digər növ (material, əmək, pul) resurs-lara transformasiyasının optimallığının qiymətləndirilməsi
- cari maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin maliyyə vəsaitləri ilə təmin edilməsi

191 Ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi adlanan funksiya çərçivəsində müəssisənin maliyyə xidməti aşağıdakı hansı vəzifəni yerinə yetirmir?

- əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə təhlili və qiymət-ləndirilməsi
- müəssisənin əldə olunmuş iqtisadi imkanlarının saxlanması və onun fəaliyyətinin genişləndirilməsi üçün zəruri olan resurs-ların tərkibinin və həcmələrinin qiymətləndirilməsi
- istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin və əmək məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi
- müəssisənin aktivlərinin və bunların maliyyələşdirilməsi mən-ç-bələrinin ümumi şəkildə qiymətləndirilməsi
- maliyyə resurslarının vəziyyətinə və səmərəli istifadəsinə nə-zarət sisteminin qiymətləndirilməsi

192 Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasında müəssisələrin dövlət büdcəsinə ödədikləri vergilərə aid deyil?

- gəlir vergisi
- əmlak vergisi
- mənfəət vergisi
- əlavə dəyər vergisi
- torpaq vergisi

193 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin cəlb edilmiş vəsaitlərin əsas mənbələrinə aid deyil?

- hüquqi və fiziki şəxslərin sair vəsaitləri (məqsədli maliyyə-ləş-dirmə, ianələr, xeyriyyə vəsaitləri və s.)
- kreditör borcları
- borc vəsaitləri
- bank kreditləri
- istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər

194 Müəssisənin təcili likvidliyi necə hesablanır?

- müəssisənin qısamüddətli öhdəliklərinin pul vəsaitlərinə nisbəti kimi müəyyən edilir
- müəssisənin pul vəsaitlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi müəyyən edilir
- pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların (qısamüddətli maliyyə qoyuluşlarının) və debitor öhdəliklərinin cəmiyyətinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi müəyyən edilir
- müəssisənin qısamüddətli öhdəliklərinin pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların (qısamüddətli maliyyə qoyuluşlarının) və debitor öhdəliklərinin cəmiyyətinə nisbəti kimi müəyyən edilir
- müəssisənin qiymətli kağızların qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi müəyyən edilir

195 Müəssisənin maliyyə siyasətinin işlənilib hazırlanmasının əsas istiqamətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- müəssisənin mənfəətin bölgüsü və istifadəsi siyasətinin seçilməsi
- müəssisənin elmi-texniki siyasətinin seçilməsi
- müəssisənin kredit siyasətinin işlənilib hazırlanması
- müəssisənin vergi siyasətinin müəyyən edilməsi
- müəssisənin amortizasiya siyasətinin seçilməsi

196 Müəssisənin maliyyə xidmətinin başlıca vəzifələrinə aiddir:

- müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin; mənfəətin bölgüsü və istifadəsi siyasətinin seçilməsi
- uçot və vergi siyasətinin müəyyən edilməsi; istehsal xərclərinin idarə edilməsi
- müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin edilməsi, müəssisənin maliyyə-iqtisadi vəziyyətinin təhlili, müəssisənin kredit siyasətinin işlənilib hazırlanması
- ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi; müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin; maliyyə resurslarının bölgüsü
- ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi, maliyyə resurslarının bölgüsü; dövriyyə vəsaitlərinin idarə olunması

197 Müəssisənin balansı nəyi göstərir?

- müəssisənin mənfəəti və zərərini göstərir
- müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını göstərir
- müəssisənin əmlakının tərkibini və bu əmlakın yaranma mənbəyini göstərir
- müəssisənin əmlakının tərkibini və bu əmlakın istifadə istiqamətlərini göstərir
- müəssisənin işçilərinin və avadanlıqlarının sayını göstərir

198 Qiymətlərin növlərinə aid deyil?

- pərakəndəsatış qiymətləri
- nəqliyyat tarifləri

- tikinti məhsuluna qiymət
- topdansatış qiyməti
- qarışıq qiymətlər

199 Müəssisənin maliyyəsinin funksiyaları hansıdır?

- ümumi maliyyə təhlili, tələbolunan maliyyə resurslarının təhlili və planlaşdırılması
- dövriyyə vəsaitlərinin optimallığı, ümumi maliyyə təhlili
- ümumi maliyyə təhlili və planlaşdırılması, müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin edilməsi, maliyyə resurslarının bölgüsü
- vergiödəmə, əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə qiymətləndirilməsi, tələb olunan maliyyə resurslarının həjmi, kredit alma imkanlarının təhlili
- müəssisənin istehsal potensialının formalaşdırılması və artırılması, onun optimal strukturunun təmin edilməsi, cari maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin əmin edilməsi

200 Son istehlakçıya qədər bütün mərhələlərdə büdcəyə ödənilməli olan əlavə dəyər vergisinin məbləği necə hesablanır?

- ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləğinin fərqi kimi
- alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləğinin ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinə nisbəti kimi
- alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin hasilini kimi
- alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin cəmi kimi
- alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin fərqi kimi

201 Nizamnamə kapitalının (fondunun) həcmi:

- Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilir
- müəssisə fəaliyyət göstərərkən onun rəhbərliyi tərəfindən müəyyən edilir
- dövlət qeydiyyatına alınarkən müəyyən edilir
- dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra müəyyən edilir
- vergi orqanı tərəfindən müəyyən edilir

202 Müəssisənin təcili likvidliyi əmsalı necə hesablanır?

- pul vəsaitləri ilə kreditor borcların fərqi qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitləri, qiymətli kağızlar və debitor öhdəliklərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi

203 Müəssisənin mütləq likvidliyi əmsalı necə hesablanır?

- pul vəsaitləri və tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitləri ilə tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitləri, qiymətli kağızlar və debitor öhdəliklərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitləri və tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin fərqi qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi

204 Müəssisənin balansının passiv hissəsi nəyi göstərir?

- müəssisənin pul vəsaitlərini
- müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını
- müəssisənin əmlakının yaranma mənbəyini
- müəssisənin əmlakının tərkibini

- müəssisənin işçilərinin və avadanlıqlarının sayını

205 Müəssisədə xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- əlavə kapital
 mülkiyyətçi tərəfindən verilən kapital
 ehtiyat kapitalı
 yığılmış mənfəət
 istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər

206 Müəssisədə cəlb edilmiş maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- borc vəsaitləri
 ehtiyat kapitalı
 kreditör borcları
 bank kreditləri
 istiqrazların və başqa borc qiymətli kağızların satışından daxil olan vəsaitlər

207 Maliyyələşmə əmsalı necə hesablanır?

- müəssisənin uzunmüddətli borc vəsaitlərinin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
 müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə qısamüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
 müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
 müəssisənin borc vəsaitlərinin xüsusi vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
 müəssisənin xüsusi vəsaitlərinin borc vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

208 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin xüsusi vəsaitlərinin formalaşdırılması mənbələrinə aid deyil?

- nizamnamə kapitalı
 kreditör borcları
 amortizasiya ayırmaları
 mənfəət
 səhm buraxılışından daxil olan vəsaitlər

209 Müəssisənin balansının aktiv hissəsi nəyi göstərir?

- müəssisənin öhdəliklərini
 müəssisənin əmlakının tərkibini
 müəssisənin əmlakının yaranma mənbəyini
 müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını
 müəssisənin işçilərinin sayını

210 Müəssisələrinin xüsusi vəsaitlərinin formalaşdırılması mənbələri hansılardır?

- ehtiyat kapitalı, bank borcları, ianə və yardımlar
 əlavə kapital, nizamnamə kapitalı
 məqsədli maliyyələşmə, bölüşdürülməyən mənfəət, yığım fondları
 nizamnamə kapitalı, əlavə kapital, uzunmüddətli borclar, qısamüddətli borclar
 mülkiyyətçi kapitalı, müəssisə tərəfindən yaradılmış ehtiyatlar

211 Müəssisədə xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- müəssisənin əmək haqqı üzrə borc öhdəlikləri
- bank kreditləri
- kreditor borjları
- istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər
- səhmlərin satışından daxil olan vəsaitlər

212 Oligopolik sahə:

- müəyyən məhsul istehsal edən və xidmət göstərən bir müəssisənin mövcud olduğu sahədir
- eyni olmayan, lakin oxşar məhsullar istehsal edən nisbətən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir
- nisbətən az sayda müəssisənin əmtəə və xidmətlər bazarında hakimlik etdiyi sahədir
- təbii inhisarın mövcud olduğu sahədir
- standart və ya eynicinsli məhsullar istehsal edən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir

213 Məhsuluna qiymətinə hansı amil təsir etmir?

- hazır məsul anbarının həcmi
- inflyasiyanın səviyyəsi
- məhsulun əvəzədicilərinin qiyməti
- məhsulun maya dəyəri
- analoji məhsul istehsal edən rəqib müəssisələrin bazardakı davranışları

214 Müəssisə öz məhsuluna qiymət müəyyən edərkən aşağıdakı amillərdən hansını nəzərə almalıdır?

- hazır məsul anbarının həcmi
- əsas fondların mənəvi köhnəlməsini
- işçilərin rəyini
- məhsulun maya dəyərini
- təhcizçilərin etibarlılığını

215 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin köməyi ilə nail olmaq istədiyi məqsədlərə aid olunmur?

- Bazarda müəssisənin stabil mövqeyinin saxlanması məqsədi
- Müəssisənin bazarda öz satış payını artırması məqsədi
- Müəssisənin likvidliyinin (ödəməqabiliyyətinin) təmin olunması məqsədi
- Mənfəətin maksimumlaşdırılması
- İşçilərin sayının azaldılmasına nail olmaq məqsədi

216 Aşağıdakılardan hansı innovasiyanın əlamətləridir?

- elmi-texniki yenilik, istehsala tətbiqiliyi, kommertiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- elmi-texniki yenilik, sosial səmərəlilik, kommertiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- iqtisadi səmərəlilik, istehsala tətbiqiliyi, kommertiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- texnoloji səmərəlilik, istehsala tətbiqiliyi, kommertiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- elmi-texniki yenilik, sosial səmərəlilik, texnoloji səmərəlilik

217 Məhsul innovasiyası nədir?

- məhsul istehsalının həcmi artırılmasını nəzərdə tutur
- idarəetmənin təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- istehsalın təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- yeni məhsul növlərinin yaradılması və mənimsənilməsini nəzərdə tutur
- məhsulların satış bazarının genişlənməsini nəzərdə tutur

218 Proses innovasiyası nədir?

- istehsalın təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- məhsul istehsalının həcmnin artırılmasını nəzərdə tutur
- məhsulların satış bazarının genişlənməsini nəzərdə tutur
- idarəetmənin təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- yeni məhsul növlərinin yaradılması və mənimsənilməsini nəzərdə tutur

219 İnnovasiyalar yeniliklərin səviyyəsinə görə hansı innovasiya növlərinə bölünür?

- sosial, məhsul və proses innovasiyalara
- məhsul, proses və nisbətən yeni innovasiyalara
- yeni və nisbətən yeni innovasiyalara
- məhsul və proses innovasiyalara
- məhsul, proses, yeni və nisbətən yeni innovasiyalara

220 İnnovasiya prosesinin əmtəyə çevrilməsi ilə onun hansı fazaları fərqlənir?

- sınaq işlərinin həyata keçirilməsi, yaradılma və yayılma
- sınaq işlərinin həyata keçirilməsi, yeniliyin diffuziyası
- elmi-tədqiqat işinin aparılması, sınaq işlərinin həyata keçirilməsi
- elmi-tədqiqat işinin aparılması, yeniliyin diffuziyası
- yaradılma və yayılma, yeniliyin diffuziyası

221 Aşağıdakılardan hansı innovasiya prosesinin gedişat ardıcılığını əks etdirir?

- tətbiqi tədqiqatlar; fundamental tədqiqatlar; mənimsəmə; işləmələr; layihələndirmə; tikinti; sənaye istehsalı; marketing; satış
- işləmələr; tətbiqi tədqiqatlar; fundamental tədqiqatlar; layihələndirmə; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketing; satış
- tətbiqi tədqiqatlar; işləmələr; fundamental tədqiqatlar; layihələndirmə; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketing; satış
- layihələndirmə; işləmələr; fundamental tədqiqatlar; tətbiqi tədqiqatlar; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketing; satış
- fundamental tədqiqatlar; tətbiqi tədqiqatlar; işləmələr; layihələndirmə; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketing; satış

222 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı müəssisənin innovasiya fəaliyyətini bilavasitə səciyyələndirmir?

- müəssisənin operativ istehsal fəaliyyətinin planlaşdırılması
- yeni idarəetmə üsullarının tətbiqi
- yeni satış bazarlarının və yeni satış üsullarının tapılması
- yeni orijinal ideyanın reallaşdırılması və hazır məhsul şəklində bazara çıxarılması
- istehlakçıların istəklərinin öyrənilməsi sahəsində tədqiqatlar

223 İntelektual mülkiyyətə nə daxildir?

- kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), məişət xidməti, lisenziyalar
- kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, sənaye məhsulları, xidmətlər, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), texnika
- kəşflər, ixtiralar, lisenziyalar, mülkiyyət hüquqları, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları, avadanlıqlar
- kəşflər, ixtiralar, mal və xidmətlər, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları, inventarlar
- kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), incəsənət əsərləri

224 Aşağıdakı mülahizələrdən hansı biri elmi-texniki tərəqqi ilə innovasiya arasında əlaqəni daha dolğun əks etdirir?

- İnnovasiya həm elmi-texniki tərəqqini, həm də marketinq fəaliyyətini birləşdirir
- İnnovasiya – elmi-texniki tərəqqinin ilkin mərhələsidir
- İnnovasiya elə elmi-texniki tərəqqinin özüdür
- İnnovasiya – elmi-texniki tərəqqinin potensial imkanlarının yeni məhsul və texnologiyalarda öz əksini tapan real elmi-texniki nailiyyətlərə çevrilməsini əks etdirir
- İnnovasiya - fundamental tədqiqatlarının bazara çıxarılması və stılmasıdır

225 Texnoloji parametrlərindən asılı olaraq innovasiyalar aşağıdakı kimi qruplaşdırılır:

- təşkilati və proses innovasiyalar
- məhsul və proses innovasiyaları
- iqtisadi və təşkilati innovasiyalar
- idarəetmə və texnoloji innovasiyalar
- məhsul və əməliyyat innovasiyaları

226 Aşağıdakılardan hansını innovasiya proseslərinin idarə olunmasının daha vacib məsələsi hesab etmək olar:

- yeniliyin texnoloji potensialının onun iqtisadi potensialına uyğunlaşdırılmasının təmin edilməsini
- yeniliyin texnoloji potensialı ilə onun iqtisadi potensialının optimal uzlaşdırılmasının təmin edilməsi
- yeniliyin texnoloji potensialı ilə onun iqtisadi potensialının yaradılması
- yeniliyin iqtisadi potensialının onun texnoloji potensialına uyğunlaşdırılmasının təmin edilməsini
- yeniliyin texnoloji potensialının reallaşdırılması üçün onun iqtisadi potensialının yaradılması

227 Aşağıdakı fəaliyyətlərdən hansı biri müəssisənin innovasiya fəaliyyətinə aid edilə bilməz?

- istehsalın texnoloji cəhətdən yenidən təchiz edilməsinin və hazırlığının həyata keçirilməsi
- intellektual mülkiyyət obyektlərinə və məxfi elmi və texnoloji informasiyaya hüquqların əldə edilməsi, ötürülməsi və qorunması
- innovasiya infrastrukturunun yaradılması və inkişaf etdirilməsi
- iqtisadi dövriyyədə reallaşdırılacaq yeni yaxud təkmilləşdirilmiş məhsulun və ya texnoloji prosesin yaradılmasına istiqamətlənmiş elmi-tədqiqat, təcrübə-konstruktor və texnoloji işləmələrin yerinə yetirilməsi
- yeni proseslərin, məhsulların və məmulatların sınağının lisenziyalaşdırılması

228 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin innovasiya fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi mənbəyi rolunda çıxış edə bilməz?

- müəssisənin cəlb etdiyi borc vəsaitləri
- müəssisənin ehtiyat fondunun vəsaiti
- müəssisənin təsisçilərinin verdiyi vəsait
- müəssisənin sərəncamında qalan mənfəət
- müəssisənin əmək haqqı fondunun vəsaiti

229 Yeniliklərin tətbiqində özəl şirkətlərin son məqsədi:

- rəqabət qabiliyyətini artırmaqdır
- satış bazarlarını genişləndirməkdir
- məhsulun keyfiyyətini yüksəltməkdir
- öz mənfəətini artırmaqdır
- istehlakçıların tələbatını daha dolğun ödəməkdir

230 Patent nədir?

- məhsulun keyfiyyətini təsdiq edən sənəddir
- ixtiraya müəllifliyi təsdiq edən və sahibinə bu ixtira ilə bağlı müstəsna hüquqlar verən sənəddir
- müəssisənin dövlət qeydiyyatına alındığını təsdiq edən qeydiyyat şəhadətnaməsidir
- müəssisənin sahibkarlıq fəaliyyətlə məşğul olmasına isazə verildiyini təsdiq edən sənəddir
- məhsulun qiyyəni və ya təhlükəsizlik tələblərinə uyğunluğunu təsdiq edən sənəddir

231 İstehsalın texniki hazırlığına aiddir:

- təşkilati və maddi-texniki hazırlıq
- yalnız konstruktor hazırlığı
- xammalın istehsala verilməsinin hazırlığı və texnoloji hazırlıq
- maddi-texniki və texnoloji hazırlıq
- konstruktor və texnoloji hazırlıq

232 İnnovasiya layihəsinin bölmələri arasında yoxdur:

- layihənin kompleks əsaslandırılması
- layihənin məqsədlər ağacı və onun reallaşdırılması üçün tədbirlər sistemi
- məhsulun satış planı
- layihənin reallaşdırılması mexanizmi və motivasiya sistemi
- layihənin həyata keçirilməsinin resurs (kompleks) təminatı

233 Müəssisənin uğurlu innovasiya fəaliyyəti son nəticədə nəyə gətirib çıxarır?

- müəssisənin ölkədə və xaricdə tanınmağına
- məhsul istehsalının artmasına və satılmayan məhsulun çoxalmasına
- müəssisənin rəqabət qabiliyyətinin güclənməsinə və mənfəətinin artmasına
- əlavə xərclərin artmasına və mənfəətin azalmasına
- müəssisənin sənədləşmə işlərinin artmasına

234 Sertifikasiya:

- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsinə sınaqdan keçirilməsidir
- məhsullar üçün norma, qayda və xarakteristikaları müəyyənləşdirən fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilməsinə hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məmullatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir

235 əhəmiyyəti, tətbiq miqyası və məsuliyyət dərəcəsinə görə standartlar hansı növlərə bölünür?

- analitik, ekperimental, statistik standartlara
- məhsul, xidmət, sənaye, ticarət standartlarına
- müəssisədaxili, müəsisələrarası, sahə, milli standartlara
- beynəlxalq, regional, dövlətlərarası, milli standartlara
- material, hazır məhsul, xidmət standartlarına

236 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti göstəricilərinə aid deyil?

- standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri
- məhsulun maya dəyəri
- məhsulun nəql olunma qabiliyyəti
- texnolojilik göstəriciləri
- məhsulun estetik göstəriciləri

237 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti standartların növlərinə aid deyil?

- milli standartlar
- beynəlxalq standartlar
- regional standartlar
- dövlətlərarası standartlar
- mühasibat standartları

238 Məhsulun keyfiyyəti:

- tədavül prosesində formalaşır
- satış zamanı formalaşır
- bazarda formalaşır
- istehsal prosesində formalaşır
- məhsula servis prosesində formalaşır

239 Məhsulun keyfiyyəti:

- məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən və yalnız istesalçı üçün əhəmiyyətli olan xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və istifadə səmərəliliyinin yüksəldilməsi imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən özünəməxsus xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və materialtutumunun aşağı salınması imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur
- məhsulun qiymətini müəyyən etməklə onun istehsalının rentabelliğini qiymətləndirməyə imkan verən göstəricilərin məcmusudur

240 Məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi:

- işçilərin sayının ixtisar edilməsi deməkdir
- məhsulların sayının kəmiyyətcə nisbi mənada azalması deməkdir
- məhsulların sayının kəmiyyətcə nisbi mənada artırılması deməkdir
- təklifin azılması deməkdir
- məhsulların istehsalının faktiki həcmnin artması deməkdir

241 Məhsulun rəqabətqabiliyyəti:

- onun öz təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən, özünəməxsus xassələrin məcmusu ilə müəyyən olunur
- yalnız onun qiyməti ilə müəyyən olunur
- alıcıların müəyyən qrupu üçün mərtəbə kəsb edən və onların müəyyən tələbatlarının ödənilməsinə təmin edən xassələrin məcmusu ilə müəyyən olunur
- dövriyyə və tədavül fondları istifadə göstərijiləri ilə müəyyən olunur
- reallaşdırılmaya çəkilən xərjlərin həmi ilə müəyyən olunur

242 Standartlaşdırma:

- məmulların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksi-ni tapmış tələblərə javab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- normaların işlənilib hazırlanması (yaradılması) üzrə fəaliyyətdir

243 İnvestisiya layihələrinin qiymətləndirilməsində istifadə olunan diskontlaşdırılmış qiymətləndirməyə əsaslanan üsula aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- daxili rentabellik norması
- xalis cari dəyər
- rentabellik indeksi
- investisiyanın ödənmə müddəti
- xərclərin cari dəyəri

244 İstehsal sahəsində investisiya layihələri hazırlanarkən aşağıdakılardan hansı araşdırılır?

- investisiya layihəsinin həyata keçirilməsindən gözlənilən son nəticə
- investisiyanın yönəldiyi istiqamətlərin xarakterik cəhətləri
- layihənin həyata keçirilməsi üçün lazım olan investisiyanın həcmi
- digər müəssisələrin xarici ölkədə həyata keçirdikləri investisiya qoyuluşları
- investisiya layihəsinin həyata keçirilməsinə çəkilən xərclərin geri qaytarılması şərtləri və potensial investorların əldə edəcəkləri gəlirlər

245 Investisiya fəaliyyətinin dövlət tərəfindən tənzimlənməsində aşağıda qeyd olunan mexanizmlərin hansından istifadə edilmir?

- investisiya layihələrinin həyata keçirilməsi məqsədi ilə respublikaya gətirilən istehsal-texniki təyinatlı avadanlıqların gömrük rüsumundan qismən və ya tamamilə azad edilməsi
- vergi sistemində potensial investorlar üçün güzəştli vergi dərəcələərindən və şərtlərindən istifadə olunması
- aşağı faizlərlə kredit verilməsini və sürətli amortizasiya ayırma-larını özündə cəmləşdirən çevik maliyyə-kredit və əsas və-sait-lərin amortizasiyası mexanizmlərindən istifadə olunması
- potensial investorlara maliyyə yardımının edilməsi
- investisiya layihələrinin həyata keçirilməsi məqsədi ilə respublikaya gətirilən istehsal-texniki təyinatlı avadanlıqların əlavə dəyər vergisindən qismən və ya tamamilə azad edilməsi

246 Aşağıdakılardan hansı investisiya layihələrinin işlənilməsi mərhələlərinə aid deyil?

- layihənin qiymətləndirilməsi
- araşdırmalar
- ilkin təhlilin aparılması
- əmək kollektivində sosioloji təhlilin aparılması
- son təhlilin aparılması

247 Aşağıdakılardan hansı əsaslı tikinti planının əsas bölmələrinə aid deyil?

- tikinti-quraşdırma işləri üzrə proqram
- əsas fondların, istehsal güclərinin iş buraxılması və habelə "ehtiyat məmulatlar" üzrə tapşırıqlar
- əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi və quruluşu
- əsaslı vəsait qoyuluşunun sosial səmərəliliyi
- ayrı-ayrı tikintilər və obyektlər üzrə titul siyahıları

248 Aşağıdakılardan hansı titul siyahısına aid deyil?

- işçilərin əmək məhsuldarlığı
- hər bir müəssisənin adı, tikiləcəyi müddət və rayon
- layihə istehsal gücü
- əsas fondların smeta dəyəri, əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi
- tikinti-quraşdırma işlərinin dəyəri

249 Investisiya layihəsi çərçivəsində ümumiqtisadi təhlil:

- investisiyanın maliyyə təhlili kapital və jəri dəyər-də pul axınının tədqiqini əks etdirir
- ölkədə iqtisadi və bazar konyunkturasi-nın, investisiya mühitinin əlverişli və ya əlverişsiz olmasının təsvirini əks etdirir

- yeni tikintiyyə, mövcud güclərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki cəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğinə xüsusi çəkisinin öyrənilməsinə əks etdirir
- layihə çərçivəsində yalnız satış bazarlarını və xamamal və materiallarla təminat mənbələrinin öyrənilməsinə əks etdirir
- bu və ya digər texniki işləmənin iqtisadi üstünlüklərinin isbatı ilə birlikdə layihənin texniki tərəfini əks etdirir

250 İnvestisiya layihəsi çərçivəsində maliyyə təhlili:

- cari dəyər-də capital və pul axınlarının tədqiqini əks etdirir
- ölkədə iqtisadi və bazar konyunkturasının, investisiya mühitinin əlverişli və ya əlverişsiz olmasının təsvirini əks etdirir
- yeni tikintiyyə, mövcud güclərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki cəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin həcmində müəyyən edilməsinə əks etdirir
- layihə çərçivəsində yalnız satış bazarlarını və xamamal və materiallarla təminat mənbələrinin öyrənilməsinə əks etdirir
- bu və ya digər texniki işləmənin iqtisadi üstünlüklərinin isbatı ilə birlikdə layihənin texniki tərəfini əks etdirir

251 İnvestisiya layihəsi çərçivəsində texniki-iqtisadi təhlil:

- cari dəyər-də pul axınının tədqiqini əks etdirir
- ölkədə iqtisadi və bazar konyunkturasının, investisiya mühitinin əlverişli və ya əlverişsiz olmasının təsvirini əks etdirir
- əsaslı vəsait qoyuluşunun sosial səmərəliliyinin öyrənilməsinə əks etdirir
- layihə çərçivəsində yalnız satış bazarlarını və xamamal və materiallarla təminat mənbələrinin öyrənilməsinə əks etdirir
- bu və ya digər texniki işləmənin iqtisadi üstünlüklərini əsaslandırmaqla birlikdə layihənin texniki tərəfini əks etdirir

252 Dövlətin investisiya fəaliyyətinin stimullaşdırılmasına təsir vasitələrinə nə aid deyil?

- müəssisənin kadr hazırlığı və innovasiya fəaliyyəti ilə əlaqədar çəkdiyi xərclərin qismən dövlət büdcəsindən ödənilməsi
- sürətləndirilmiş amortizasiyanın tətbiqi
- mənfəətdən vergi üzrə güzəştlərin müəyyən olunması
- investisiya qoyuluşlarının güzəştli kreditlərlə maliyyələşdirilməsi
- minimum əmək haqqının səviyyəsinin yüksəldilməsi

253 Xalis cari dəyər göstəricisi nəyi müəyyən edir?

- illər üzrə məhsulun maya dəyərinin cari dəyəri ilə gəlirlərinin cari dəyəri arasındakı fərqi
- illər üzrə əmək haqqını xərcləri və amortizasiya ayırmalarının cəminin cari dəyərini
- illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məxaricinin cari dəyəri arasındakı fərqi
- illər üzrə material xərclərinin cari dəyərini
- illər üzrə amortizasiya ayırmalarının cari dəyərini

254 İnvestisiyanın rentabellik indeksi necə hesablanır?

- illər üzrə əmək haqqını xərcləri və amortizasiya ayırmalarının cəminin cari dəyəri kimi
- illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məxaricinin cari dəyəri arasındakı fərqi kimi
- illər üzrə material xərclərinin cari dəyəri kimi
- illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyərinin illər üzrə nağd pul məxariclərinin cari dəyərinə nisbəti kimi
- illər üzrə məhsulun maya dəyərinin cari dəyərinin illər üzrə ilə gəlirlərin cari dəyərinə nisbəti kimi

255 İnvestisiya layihəsinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə edilən diskont dərəcəsinə nə təsir göstərir?

- əmək haqqı xərcləri
- riskin səviyyəsi
- material xərcləri
- enerji xərcləri
- məhsulun maya dəyəri

256 Azərbaycanda investisiya fəaliyyətinin dövlət tərəfindən stimullaşdırılması vasitələrinə nə aiddir?

- Sahibkarlığa Kömək Milli Fondundan kreditlərin verilməsi
- işçilərin minimum əmək haqqının artırılması
- dövlət ünvanlı sosial yardımlarının verilməsi
- dövlət tərəfindən müavinətlərin artırılması
- dövlət Sosial müdafiə Fondundan pensiyaların verilməsi

257 İdarəetmə aparatının ən geniş yayılmış sxemi hansıdır?

- məqsədli-proqram
- xətti
- funksional
- xətti-funksional
- matris sxemi

258 Bunlardan hansı müəssisənin idarəetmə mexanizminə aid olunmur?

- məlumatlar və onların işlənmə üsulları
- idarəetmə prinsipləri və funksiyaları
- idarəetmənin funksional quruluşu
- istehsal fəaliyyətinin lisenziyalaşdırılması
- iqtisadi və hüquqi qanunlar və məhdudiyətlər

259 İdarəetmənin hansı prinsipinə görə işçi çox yerdən deyil, özünün tabe olduğu şəxsdən əmr almalıdır?

- İstiqamətlərin vəhdəti prinsipi
- İdarəetmədə əmək bölgüsü prinsipi
- Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi
- Təkbəşməçilik prinsipi
- İntizam prinsipi

260 İdarəetmənin hansı prinsipinə görə işçilər və maddi resurslar lazım olan vaxtda öz yerləərində olmalıdırlar?

- Qayda prinsipi
- İntizam prinsipi
- Mərkəzləşdirmə prinsipi
- Ədalət prinsipi
- Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi

261 İdarəetmənin hansı prinsipi heyət üzvlərinin mənafeələrinin vəhdətinin nəticəsidir?

- Heyət üçün iş yerinin stabilliyi prinsipi
- Təşəbbüskarlıq prinsipi
- Korporativ (müttəfiqlik) əhval-ruhiyyəsi prinsipi
- Şəxsi mənafeələrin ümumi mənafeyə tabe olması prinsipi
- Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi

262 İdarəetmənin hansı prinsipinə görə hər bir işçiyə fərq qoyulmadan və həm də hörmətlə münasibət göstərməlidir?

- Heyətin mükafatlandırılması prinsipi
- Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi
- İdarəetmədə əmək bölgüsü prinsipi
- Təşəbbüskarlıq prinsipi
- Ədalət prinsipi

263 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin prinsiplərinə aid deyil?

- istiqamətlərin vəhdəti prinsipi
- intizam prinsipi
- ahəngdarlıq prinsipi
- qayda prinsipi
- ədalət prinsipi

264 Bunlardan hansı idarəetmənin iqtisadi metodunun mexanizminə aid olunmur?

- əmək haqqı
- gəlir və mənfəət
- vergi
- qiymət
- təlimat

265 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin inzibati metodun təsir vasitələrinə aid edilmir?

- qərar
- göstərişlər
- əxlaq normaları
- qayda
- normativlər

266 Menecment nədir?

- menecment texnikasının idarə edilməsi prosesini əhatə edir
- menecment ölkə iqtisadiyyatının idarə edilməsi prosesini əhatə edir
- menecment komplekslərin iqtisadiyyatının idarə edilməsi prosesini əhatə edir
- menecment iqtisadiyyatın idarə edilməsinin bir hissəsi olmaqla, yalnız müəssisə miqyasındakı hadisə və prosesləri əhatə edir
- menecment idarəetmə anlayışından geniş mənada işlənir və milli iqtisadiyyatın idarə edilməsi prosesini əhatə edir

267 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin inkişaf planının əsas bölməsi olan İstehsalın iqtisadi səmərəliliyinin artırılması planında nəzərə alınmır?

- investisiya qoşulmuşlarından istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar
- kadrlardan istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar
- əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar
- ayrı-ayrı məhsulların istehsalı üzrə tapşırıqlar
- dövriyyə vəsaitlərindən istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar

268 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin maliyyə planında nəzərə alınmır?

- bank və digər subyektlərlə hesablaşmalar
- müəssisənin pul mədaxili

- müəssisənin pul məharici
- büdcə ilə hesablaşmalar
- fondveriminin planlaşdırılması

269 Aşağıdakılardan hansı planlaşdırmanın metodlarına aiddir?

- normativ metod
- iqtisadi təhlil metodu
- funksional metod
- inzibati metod
- sosial-psixoloji metod

270 İstehsal proqramında:

- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- planda reallaşdırılan və əmtəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsulların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fondunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur
- müəssisənin pul mədaxili və məharicini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir

271 Maliyyə planında:

- müəssisənin pul mədaxili və məharicini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks olunur
- ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur
- işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fondunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- planda reallaşdırılan və əmtəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsulların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir

272 Müəssisədə normaların işlənilib hazırlanmasında aşağıdakı hansı metodlardan istifadə olunur?

- analitik-hesablama, təcrübə-eksperimental və statistik
- qənaətli, kompleks və funksional
- analitik-hesablama, funksional və qənaətli
- iqtisadi, texnologiya və operativ
- məlumat üzrə, hissə üzrə və oxşarlığa görə hesablama metodları

273 Müəssisələrdə istehsal proqramının əsaslandırılmasında əsasən aşağıdakı göstəricilərin hansından istifadə olunur?

- rentabellik indeksindən
- giriş istehsal gücündən
- orta illik istehsal gücündən
- çıxış istehsal gücündən
- rentabellik normasından

274 Ümumi məhsulun həcmi necə hesablanır?

- əmtəlik məhsulla ilin axırına və əvvəlinə olan bitməmiş istehsal qalığının fərqi, yarımfabrikatların və öz istehsalı olan alətlərin cəmi kimi
- əmtəlik məhsul üstə gəl ilinin əvvəli üçün hazır məhsul qalığı
- reallaşdırılmış məhsul üstə gəl ilinin axırı üçün bitməmiş istehsal qalığı

- plan ilinin axırı üçün hazır məhsul qalığı kimi
- əmtəəlik məhsul üstə gəl ilinin axırı üçün bitməmiş istehsal qalığı kimi

275 Anbarların çox sayda istehlakçı sexlərə xidməti zamanı hansı reyslərdən istifadə olunur?

- rəqqas
- zona
- dairəvi
- şüa
- zona-dairəvi

276 Maddi-texniki təminatın hansı forması seçilərkən tranzit və sifariş normaları əsas götürülür?

- Ənənəvi forma
- Kontrakt sistemi
- «Dəqiq vaxtında» sistemi
- Tranzit forma
- Anbar forma

277 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda A qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərinin neçə faizi aid olunur?

- 70-80 faizi
- 5 - 10 faizi
- 15-20 faizi
- 25-30 faizi
- 40-55 faizi

278 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda B qrupuna adətən bütün material nomenklaturunun sayca neçə faizi aid olunur?

279 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda B qrupuna adətən bütün material nomenklaturunun sayca neçə faizi aid olunur?

- 7 faizi
- 23 faizi
- 45 faizi
- 25 faizi
- 15 faizi

280 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda B qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərinin neçə faizi aid olunur?

- 75 faizi
- 80 faizi
- 20 faizi
- 65 faizi
- 35 faizi

281 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda S qrupuna adətən bütün material nomenklaturunun sayca neçə faizi aid olunur?

- 80-85 faizi
- 25-30 faizi
- 40- 45 faizi

- 60-65 faizi
 70-75 faizi

282 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda S qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərinin neçə faizi aid olunur?

- 5 faizi
 30 faizi
 45-50 faizi
 55 faizi
 75-80 faizi

283 İstehsal vasitələrinə tələbatın hesablanmasıda hansı göstəricilərdən daha çox istifadə olunur?

- qəbul edilmiş sifarişlər portfeli və materialın məsrəf normasından
 əmək məhsuldarlığı və qəbul edilmiş sifarişlər portfelindən
 fondverimi və dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətindən
 işçilərin sayı və vaxt fondundan
 dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı və materialın məsrəf normasından

284 Aşağıdakı prinsiplərin hansından marketinq şöbəsi yaradılarkən istifadə edilmir?

- funksional prinsip üzrə təşkil
 ahəngdarlıq prinsipi üzrə təşkil
 əmtəə-bazar prinsipi üzrə təşkil
 bazar prinsipi üzrə təşkil
 əmtəə istehsalı prinsipi üzrə təşkil

285 Aşağıdakılardan hansı marketinqin funksiyalarına aiddir?

- əmək məhsuldarlığının artırılması yollarının müəyyən edilməsi
 avadanlıqlara tələbatın müəyyən edilməsi
 işçilərin sayının planlaşdırılması
 xammala tələbatın müəyyən edilməsi
 əmtəələrin satış bazarlarının müəyyənləşdirilməsi

286 Aşağıdakılardan hansı marketinqin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- marketinq tədbirlərinin həyata keçirilməsi
 bazar imkanlarının təhlili
 məqsədli bazarın seçilməsi
 materiallara tələbatın hesablanması
 marketinq kompleksinin işlənilib hazırlanması

287 Aşağıdakılardan hansı satış kanalında olan axınlara daxil edilir?

- resurs axını
 sifarişlər axını
 iş qüvvəsinin axını
 tələb axını
 iqtisadi axın

288 Aşağıdakılardan hansı satış kanalında olan axınlara daxil edilmir?

- iş qüvvəsinin axını
 informasiya axını

- maliyyə axını
- fiziki axın
- mülkiyyət hüququnun axını

289 Aşağıdakılardan hansı satışın planlaşdırılmasına aid edilir?

- müəssisənin əmək resurslarına olan tələbatın planlaşdırılması
- maddi-texniki təminat planlarının tərtib etmək
- əlavə xidmətlərin, xarici ticarət əməliyyatlarının, reklam fəaliyyətinin planlaşdırılması
- müəssisədə innovasiya prosesinin planlaşdırılması
- əmək haqqının müəyyənləşdirilməsi

290 Aşağıdakılardan hansı satışın planlaşdırılmasına aid edilmir?

- satışın idarəedilməsi üzrə xərclər sənətinin tərtibi
- məqsədlərin müəyyən olunması
- mənfəətin bölgüsü
- konyunktura və tələb üzrə proqnozların hazırlanması
- məhsulların reallaşdırılması proqnozlarının işlənməsi

291 Aşağıdakılardan hansı satışın təşkilinə aid edilmir?

- əmtənin hərəkəti texnologiyası
- iş qüvvəsi və istehsal vasitələrinin məkan baxımından düzgün əlaqələndirilməsinin təşkili
- tələbin stimullaşdırılmasının və reklam fəaliyyətinin təşkili
- ticarət kommunikasiyalarının, hüquqi və iddia işlərinin təşkili
- informasiya-dispetçer xidmətinin hesabatlarının hazırlanmasının təşkili

292 Marketing proqramının hazırlanmasında aşağıdakı elementlərin hansından istifadə edilmir?

- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə uzunluğunun müəyyən edilməsi
- bazar segmentinin müəyyən edilməsi
- daxili və xarici mühit amillərinin təsirinə uçota alınması ilə planların dəqiqləşdirilməsi
- marketing məqsədlərinin müəyyən olunması
- satış bazarının müəyyən edilməsi

293 Marketing şöbəsi yaradılarkən aşağıdakı prinsiplərin hansından istifadə olunur?

- təşkilati prinsip
- sosial prinsip
- coğrafi prinsip
- təklif prinsipi
- stimullaşdırıcı prinsip

294 Xərclərin proses üzrə uçotu metodundan istifadə etməklə məhsulun maya dəyərinin hesablanması aşağıdakı hansı mərhələdən keçmir?

- şərti məhsul vahidinin maya dəyərinin müəyyən edilməsi
- natural ifadədə buraxılışın həcmnin hesablanması
- şərti vahidlərdə buraxılışın həcmnin müəyyən edilməsi
- ümumi məhsulun istehsalına çəkilmiş xərclərin hesablanması
- istehsal tsiklinin tərkibinin müəyyən edilməsi

295 Maya dəyərinin aşağıda sadalanan xərc maddələrindən biri müstəqim xərcdir

- inzibati idarə binasının işıqlandırılması üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər

- ümumi zavod xərcləri
- ümum sex xərcləri
- texnoloji ehtiyaclar üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər
- sex binasının işıqlandırılması üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər

296 Müəssisədə məhsulun maya dəyərini aşağı salınması amillərinə aid deyil:

- istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- müəssisədə məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- müəssisədə məhsulun həcmi artırılması
- müəssisədə məhsulun quruluşunun dəyişməsi
- istehsalın və əməyin təşkilinin yaxşılaşdırılması

297 Müəssisədə istehsal həcmi zərərsizlik həddi necə müəyyən edilir?

- müəssisədə şərti-sabit xərclərin üzərinə dəyişən xərcləri gəlib, bu cəmi məhsul vahidinin satış qiymətinə bölməklə
- müəssisədə məhsul vahidinin satış qiymətindən məhsul vahidinə düşən dəyişən xərcləri çıxıb, şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini bu fərqə bölməklə
- müəssisədə məhsul vahidinin satış qiymətinin üzərinə məhsul vahidinə düşən dəyişən xərcləri gəlib, şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini bu cəmə bölməklə
- müəssisədə şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini məhsul vahidinə düşən dəyişən xərclərə bölməklə
- müəssisədə şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini məhsul vahidinin satış qiymətinə bölməklə

298 Müəssisədə istehsal prosesinin xüsusiyyətindən asılı olaraq mayaya dəyəri hansı formalarda uçota alınır?

- dəyərin çıxılması, dəyərin toplanması, eksperimental formalarda
- analitik, statistik və qarışıq formalarda
- statistik müşahidə, müqayisəli təhlil və qarışıq formalarda
- inzibati, iqtisadi, statistik formalarda
- proses üzrə, sifariş üzrə və qarışıq formalarda

299 Hansı məqsədlə xərclər şərti-dəyişən və şərti sabit xərclərə bölürlər?

- müəssisədə istehsalın texniki səviyyəsini yüksəltmək üçün
- mənfəətin həcmi proqnozlaşdırmaq üçün
- sex, istehsal və tam maya dəyərini müəyyən etmək üçün
- müəssisədə istehsal həcmi zərərsizlik həddini müəyyən etmək üçün
- müəssisədə istehsal edilən məhsulun keyfiyyətini yüksəltmək üçün

300 Məhsulun maya dəyəri:

- rəqiblərlə qiymət mübarizəsində müəssisənin məhsula qoya biləcəyi ən optimal qiymətdir
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların orta illik dəyərini əks etdirir
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş material və əmək haqqı xərclərinin, əsas fondlardan amortizasiya ayırmalarının və s. xərclərin məcmu-sunu əks etdirir
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların və dövriyyə vəsaitlərinin dəyər ifadəsində məcmusunu əks etdirir
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş xammal, yanacaq, enerji, materiala çəkilən xərclərin və əsas fondlardan amortizasiya ayırmalarının məcmu-sunu əks etdirir

301 Əmtəəlik məhsulun 1 manatına düşən xərclərin dəyişməsi aşağıda sadalanan amillərdən hansının təsiri altında olmur?

- məhsul istehsalına çəkilən xərclərə qənaət
- material resurslarına qiymətin dəyişməsi

- müəssisənin debitor borclarının dəyişməsi
- buraxılan məhsulların quruluşundakı dəyişiklik
- məhsulun topdan satış qiymətinin dəyişməsi

302 Aşağıdakı prinsiplərdən hansı istehsalın təşkili prinsiplərinə aid deyil?

- paralellik prinsipi;
- fasiləsizlik prinsipi
- mütanasiblik prinsipi
- bərabərlik prinsipi
- ahəngdarlıq prinsipi

303 İstehsal tsikli nədir?

- xammalın əsas köməkçi və xidmətedici sexlərdə olma vaxtıdır
- xammalın istehsala daxil olduğu andan hazır məhsula çevrilməsinə qədər olan vaxt intervalıdır
- xammalın istehsala daxil olduğu andan onun istehlakına qədər olan vaxt intervalıdır
- xammalın əsas sexdə olma vaxtıdır
- xammalın əsas və köməkçi sexdə olma vaxtıdır

304 Məhsulun hazırlanmasında maşınqayırma müəssisəsində aşağıdakı sexlərindən hansı əsas sex hesab edilir?

- tara sexi
- təmir sexi
- alət sexi
- yığma sexi
- enerji sexi

305 Müəssisənin sexli quruluşunda onun ilk əsas inzibati-istehsal vahidinə aiddir:

- sex
- briqada
- idarəetmə aparatı
- istehsal sahəsi
- iş yeri

306 İstehsal prosesləri təşkili üsuluna görə necə qruplaşdırılır?

- kütləvi, fərdi, seryalı
- dəstəli, seryalı, axınlı
- fərdi, dəstəli, axınlı
- dəstəli, fərdi, kütləvi
- kütləvi, fərdi, axınlı

307 İstehsalın təşkilinin hansı üsulu iqtisadi cəhətdən daha səmərəlidir?

- avtomatlaşdırılmış çevik istehsal
- dəstəli
- fərdi
- axınlı
- dəstəli-fərdi

308 İstehsal prosesləri təşkili tipinə görə necə qruplaşdırılır?

- dəstəli, kütləvi, seryalı

- fərdi, seryalı, kütləvi
- fərdi, dəstəli, axınlı
- fərdi, dəstəli, kütləvi
- fərdi, kütləvi, axınlı

309 əməliyyatın tempi:

- ma-terialın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtı özündə əks etdirir
- vaxt vahidi ərzində istehsal edilmiş detallara sərf olunan əməlin kəmiyyətini əks etdirir
- vaxt vahidi ərzində istehsal edilmiş detalların sayını əks etdirir
- vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan detalların sayını əks etdirir
- vaxt vahidi ərzində əməliyyatda iştirak edən işçilərin sayını əks etdirir

310 əməliyyatın taktı:

- müəssisədə bir gündə istehsal edilmiş detalların sayını əks etdirir
- vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan detalların sayını əks etdirir
- materialın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtı özündə əks etdirir
- əməliyyata daxil olan ma-terialların sayını özündə əks etdirir
- əməliyyatda iştirak edən işçilərin sayını əks etdirir

311 Məhsulun hazırlanmasındakı roluna görə istehsal prosesi:

- normal, cari və perspektiv istehsal proseslərinə ayrılır
- fərdi, dəstəli və axınlı istehsal proseslərinə ayrılır
- fərdi, kütləvi və seriyalı istehsal proseslərinə ayrılır
- əsas, köməkçi və xidmətedici istehsal proseslərinə ayrılır
- əmək, təbii və fərdi istehsal proseslərinə ayrılır

312 İstehsal prosesinə nə daxil deyil?

- təbii proseslər
- əsas əmək prosesi
- köməkçi əmək prosesi
- xidmətedici əmək prosesi
- tədavül prosesi

313 Müəssisə, bazarda öz satış payını artırmaq məqsədini hansı halda seçmir?

- satış həcmi artırılması məhsul vahidinə düşən istehsal və satış xərjlərinin nisbətən azalmasına səbəb olur
- istehlakçıların tələbi qiymətə görə elastikdir
- istehsalın həcmi artırılması nəticəsində miqyasından qənaət əldə edilmir
- qiymətlərin aşağı salınması müəssisənin bazardakı payına rəqibləri tərəfindən olan təhlükəni aradan qaldırır
- məhsul vahidinin qiymətini azaltmaqla satışın həcmi yüksəltmək və bununla da ümumi mənfəəti artırmaq mümkündür

314 Müəssisənin qiymət siyasətinin hazırlanması mərhələlərinə nə aid deyil?

- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarının müəyyən edilməsini
- qiymətəmələgəlmənin vəzifələrinin müəyyən olunması
- tələbin müəyyən edilməsi
- Rəqiblərin qiymət və məhsullarının təhlili
- qiymət qoymanın metodlarının seçilməsi

315 Müəssisənin qiymət siyasətinin hazırlanması mərhələlərinə nə aiddir?

- maliyyə qoyuluşlarının səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi
- tələbin müəyyən edilməsi
- əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə təhlili və qiymətləndirilməsi
- maliyyə resurslarının səmərəli istifadəsinə nəzərət sisteminin qiymətləndirilməsi
- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarının müəyyən edilməsini

316 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində rəqabətin təhlilində məqsəd nədən ibarətdir?

- resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir
- müəssisənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqanları-nın atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir
- maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir
- müəssisənin qiymət dəyişiklikləri-nə rəqiblərin mümkün münasibətlərinin qiymətləndirilməsi və bu zaman onların həyata keçirəcəyi tədbirləri proqnozlaşdırmaqdır
- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir

317 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində bazar seqmentlərinin təhlilində məqsəd nədən ibarətdir?

- resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir
- müəssisənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqanları-nın atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir
- müəssisənin fəaliyyəti-nin bazar şərtlərinin dəqiqləşdirilməsindən ibarətdir
- maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir
- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir

318 Aşağıdakılardan hansı məhsulun qiymətində güzəştlər sisteminə aiddir?

- məhsulun istehsalı planının işçilər tərəfindən yerinə yetirilməsini stimullaşdıran güzəştlər
- məhsulun qiymətinin nağd pulla, avansla və ya əvvəlcə-dən ödənilməsinə stimullaşdıran güzəştlər
- rəqib məhsulların qiymətini artıran güzəştlər
- məhsulun qiymətlərinin artırılmasını nəzərdə tutan güzəştlər
- əmək məhsuldarlığını yüksəltmək üçün işçilərin əməyini stimullaşdıran güzəştlər

319 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət strategiyasının seçilməsinə təsir göstərmir?

- yüksək qiymətin azaldılması hesabına qiymətdə təshihlər aparılması müəssisə üçün itkilərlə nəticələnir
- məhsula kifayət qədər böyük sayda alıcılar tərəfindən yüksək və artan həcmdə tələb formalaşır
- nüfuzlu məhsullar üçün qiymətin artırılması tələbin artmasına səbəb olur
- işçilərin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi üçün tədbirlər
- qiymətin artırılması ona olan tələbin məhdudlaşdırılması ilə nəticələnir

320 Orta sabit xərclər necə hesablanır?

- məhsulun miqdarının ümumi sabit xərclərə nisbəti kimi hesablanır
- ümumi xərclərin məhsulun miqdarına hasili kimi hesablanır
- ümumi dəyişən xərclərin sabit xərclərə nisbəti kimi hesablanır
- ümumi dəyişən xərclərlə sabit xərclərin fərqi kimi hesablanır
- ümumi sabit xərclərin məhsulun miqdarına nisbəti kimi hesablanır

321 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin maliyyə siyasətinin işlənilməsinin strateji vəzifələrinə aid deyil?

- müəssisənin kapitalının strukturunun optimallaşdırılması və onun maliyyə sabitliyinin təmin edilməsi
- müəssisənin mənfəətinin maksimumlaşdırılması

- müəssisənin investisiya qoyuluşu üçün cazibədarlığının təmin edilməsi
- müəssisənin idarə edilməsinin səmərəli mexanizminin qurulması
- müəssisədə mənfəətin bölgüsü qaydalarının hazırlanması

322 Müəssisədə cari likvidlik əmsalı necə hesablanır?

- dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərin cəminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli borc öhdəlikləri və kreditor öhdəliklərinin cəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlərin cəminin passivlərin cəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlər və uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin cəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlərin cəminin borc vəsaitlərinin cəminə nisbəti kimi

323 Mənfəətin funksiyalarına aiddir:

- ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi, müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin; maliyyə resurslarının bölgüsü
- müəssisənin fəaliyyəti nəticəsində əldə edilmiş iqtisadi səmərəni xarakterizə edir, müəssisənin maliyyə resurslarının əsas elementidir, müxtəlif səviyyəli büdcələrin gəlir hissəsinin formalaşması mənbəyidir
- alıcılar bağlanmış sazişlərə əməl edirlər və aldıkları əmtəələrin dəyərini ödəyirlər; borcalanlar kredit müqavilələrinin tələblərini pozurlar və öz borclarını ödəyirlər
- vergiödəyiciləri vergiləri ödəyirlər; müəssisə və şirkətlər öz məsrəflərini əldə etdikləri gəlirlər hesabına ödəyirlər
- ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi; maliyyə resurslarının bölgüsü; dövriyyə vəsaitlərinin idarə olunması

324 Müəssisədə müstəqillik əmsalı necə hesablanır?

- xüsusi vəsaitlərin cəminin borc vəsaitlərinin jəminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli borc öhdəlikləri və kreditor öhdəliklərinin cəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlər və uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin cəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlərin cəminin passivlərin cəminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərin cəminə nisbəti kimi

325 Müəssisənin xalis aktivləri necə müəyyən olunur?

- müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin cəmi kimi müəyyən olunur
- müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin hasili kimi müəyyən olunur
- müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin fərqi kimi müəyyən olunur
- müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin nisbəti kimi müəyyən olunur
- müəssisənin ümumi öhdəlikləri ilə ümumi aktivlərinin fərqi kimi müəyyən olunur

326 Müəssisənin ödəmə qabiliyyəti necə hesablanır?

- xüsusi vəsaitlərin jəminin borj vəsaitlərinin jəminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli borc öhdəlikləri və kreditor öhdəliklərinin cəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlərin cəminin passivlərin cəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlər və uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin cəminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərin cəminə nisbəti kimi

327 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində dövlət tənzimlənməsinin qiymətləndirilməsində məqsəd nədən ibarətdir?

- müəssisənin qiymət dəyişikliklərini rəqiblərin mümkün münasibətlərinin qiymətləndirilməsi və bu zaman onların həyata keçirəjəyi tədbirləri proqnozlaşdırmaqdır
- resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir
- müəssisənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqanlarının atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir

- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir
- maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir

328 Orta dəyişən xərclər necə hesablanır?

- ümumi dəyişən xərclərin sabit xərclərə nisbəti kimi hesablanır
- ümumi dəyişən xərclərin məhsulun miqdarına hasili kimi hesablanır
- məhsulun miqdarının ümumi dəyişən xərjlərə nisbəti kimi hesablanır
- ümumi dəyişən xərclərin məhsulun miqdarına nisbəti kimi hesablanır
- ümumi dəyişən xərclərlə sabit xərclərin fərqi kimi hesablanır

329 İdarəetmə sistemi:

- idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur
- idarəetmə subyektii ilə idarə olunan obyektin məcmusudur
- idarəetmə qərarlarının və idarəetmə kadrlarının məcmusudur
- idarəetmənin strukturu, idarəetmə qərarlarının, idarəetmə kadrlarının məcmusudur
- idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmədə istifadə olunan texnikanın, idarəetmə qərarlarının məcmusudur

330 İdarəetmədə qarşıya qoyulan məqsədlər hansı tələbə cavab verməyə bilər?

- çevik olması
- məqsədlərin uzlaşması, vəhdətdə olması və bir-birinə zidd olmaması
- real olması (yerinə yetirilməsinin mümkün olması)
- təhcizatçıların mənafeyinə tabe olması
- icraçılar üçün aydın olması

331 Müəssisədə idarə etmə mexanizminin hansı təşkilati quruluşunda idarəetməni bütünlükdə müəyyən kollektivə başçılıq edən xətti rəhbərlər həyata keçirir, onlara isə ayrı-ayrı qərarları hazırlayarkən ixtisaslaşmış funksional aparat kömək edir?

- funksional quruluşu
- xətti quruluşu
- proqram məqsədli və çevik quruluşu
- matrisa quruluşu
- qərargah quruluşu

332 Müəssisədə idarə etmə mexanizminin hansı təşkilati quruluşunda obyektlər üzrə rəhbərlərin ayrılır və bunlardan hər biri həmin obyektin idarə edilməsi ilə əlaqədar olan bütün qərarları işləyib hazırlayır və qəbul edir?

- proqram məqsədli və çevik quruluş
- xətti quruluş
- matrisa quruluşu
- qərargah quruluşu
- funksional quruluş

333 Müəssisədə idarə etmə mexanizminin hansı təşkilati quruluşunda kollektivin idarə edilməsinə dair bütün iş növləri müxtəlif funksional bölmələr arasında bölüşdürülür və bu bölmələrdən hər biri müəyyən işləri yerinə yetirir?

- funksional quruluş
- qərargah quruluşu
- matrisa quruluşu
- xətti quruluş

- proqram məqsədli və çevik quruluş

334 İdarəetmə prosesi nədir?

- idarə olunan obyektin qarşısında duran vəzifələrin müəyyən edilmiş müddətə və ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə yerinə yetirilməsinə yönəldilmiş idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması, qəbul edilməsi və icrasının təşkil məqsədilə qarşılıqlı əlaqədə və müəyyən ardıcılıqla yerinə yetirilən müxtəlif xarakterli əmək və maşın əməliyyatlarının kompleksi kimi başa düşülür
- gələcəkdə həyata keçiriləcək fəaliyyətin parametrlərinin müəyyən edilməsi, qarşıya qoyulmuş məqsədlərə nail olmaq üçün layihələrin hazırlanması, müəssisələrin yaradılması proseslərinin məcmusu başa düşülür
- müəssisənin qarşısında qoyulmuş sosial-iqtisadi məqsədlərə nail olmanın yolları və metodlarını müəyyənləşdirilməsi, istehsalın avtomatlaşdırılması və mexanikləşdirilməsi başa düşülür
- rəhbər kadrların və mütəxəssislərin seçilməsi və yerləşdirilməsi, onların əməyinin təşkili, əməyin iyerarxiyası və funksional bölgüsünün formalaşması, idarəetmə orqanları aparatının quruluşunun müəyyənləşdirilməsi və işçilərin sayının müəyyən olunması, müəssisənin fəaliyyətini tənzimləyən qanunların qəbul edilməsi kimi əməliyyatlar kompleksi başa düşülür
- işçilərin peşə-ixtisas tərkibinin müəyyənləşdirilməsi, əmək məhsuldarlığına təsir edən amillərin araşdırılması, istehsalın avtomatlaşdırılması və mexanikləşdirilməsi kimi ardıcıl əməliyyatların məcmusu başa düşülür

335 Strategiya nədir?

- məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərilməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məjmusunu özündə əks etdirən sənəddir
- uzun müddət üçün müəyyən edilmiş, rəqabət üstünlüklərinin və səmərəliliyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəaliyyət qaydaları və normalarının məcmusudur
- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur
- perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsvər, mülahizə və tövsiyələrin məjmusudur
- müəssisənin istehsal və maliyyə planlarının məcmusudur

336 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin əsas funksiyası olan planlaşdırmanın əhatə etdiyi mərhələlərə aid deyil?

- istehsal prosesinin ünsürləri arasında kooperasiyasının yaradılması mərhələsi
- alternativ variantların müəyyən olunması mərhələsi
- problemin təhlili və proqnozlaşdırma mərhələləri
- məqsədlərin müəyyən edilməsi mərhələsi
- qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi mərhələsi

337 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin sosial-psixoloji metodunun təsir vasitələrinə aid deyil?

- əməyin normalaşdırılması
- işçi heyətinin təsərrüfat fəaliyyətinə və onun təşkilinə təsiri
- müəssisədə istehsalat mədəniyyətinin yüksəldilməsi
- işçilərin əməyə maraqlarının və yaradıcılıq təşəbbüslərinin artırılması
- əxlaq normaları və tərbiyəvi motivlər

338 İdarəetmə funksiyası dedikdə nə başa düşülür?

- idarəetmə vəzifələrini yerinə yetirmək üsulları və vasitələrinin məcmusu başa düşülür
- idarəetmə məqsədlərinin və vəzifələrinin məcmusu başa düşülür
- idarəetmə vəzifələrinin və metodlarının məcmusu başa düşülür
- idarəetmə məqsədlərinin və istehsalın təşkili prinsiplərinin məcmusu başa düşülür
- idarəetmə məqsədlərinin və metodlarının məcmusu başa düşülür

339 Nail olunmuş səviyyədən planlaşdırma:

- müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri arasında ən səmərəli proqnoza və kəmiyyət əlaqələrini müəyyən
- planların tərtib olunmasının elmi baza olan norma və normativlərə əsaslanır
- istehsal-təsərrüfat tapşırıqlarının müəssisənin fəaliyyətini əks etdirən göstəricilərin faktiki formalaşmış dinamikası əsasında müəyyən olunmasına əsaslanır
- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir

340 əmtəəlik məhsul daxildir:

- bitməmiş istehsal qalığının dəyişməsi
- plan ilinin axırı üçün hazır məhsul qalığı
- plan ilinin əvvəli üçün hazır məhsul qalığı
- reallaşdırılmış məhsul
- ilin əvvəli və axırı üçün pulu ödənilməyən satılmış məhsul

341 Aşağıdakılardan hansı operativ-istehsal planlaşdırılmasının vəzifələrinə aid deyil?

- istehsal prosesinin gedişinə nəzarət və onun tənzimlənməsi
- müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarının hazırlanması
- yerinə yetirilməsi müddətləri göstərilməklə tapşırıqların konkretləşdirilməsi və sex, sahə, briqada və iş yerlərinə göndərilməsi
- istehsal proqramının və müəssisənin inkişaf planının digər göstəricilərinin vaxta görə yerinə yetirilməsinin dəqiqləşdirilməsi
- əlaqəli sex, sahə, briqada və iş yerlərinin fəaliyyətlərinin əlaqələndirilməsi

342 Fondverimi göstəricisinin səviyyəsinin artırılması tapşırıqları müəssisənin inkişaf planının hansı bölməsinə aiddir?

- investisiya və yeni texnikanın tətbiqi planı
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılması planı
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılması xərcləri planı
- istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi planı
- maliyyə planı

343 Məhsulun istehsalı və reallaşdırılması xərcləri planında:

- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur
- işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fonduğun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- müəssisənin pul mədəxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks olunur
- plan üzrə reallaşdırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsulların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır

344 Operativ-istehsal planlaşdırılması?

- müəssisədə yeni bölmələrin tikintisi, elmi-tədqiqat işlərinin aparılması, innovasiya işləmələri, yeni məhsulların mənimlənməsi, mütərəqqi texnologiyanın tətbiqi, istehsal proseslərinin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması və s. üzrə tapşırıqları özündə əks etdirir
- müəssisənin pul mədəxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları özündə əks etdirir
- müəssisədə istehsal heyətinin əmək şəraitinin, məişət və istirahət problemlərinin həlli üzrə tədbirləri özündə əks etdirir

- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- müəssisədə mənfəət və rəntabellik planlaşdırılmasını özündə əks etdirir

345 Planlaşdırmanın fasiləsizliyi:

- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir
- uzunmüddətli və qısamüddətli planların qarşılıqlı əlaqələndirilməsi yolu ilə təmin edilir
- istehsal-texniki vəzifələrin həllinin alternativ variantlarının hazırlanması ilə əldə edilir
- hər bir istehsal vahidi planının digər bölmələrin fəaliyyət planları arasında qarşılıqlı əlaqə, planlaşdırılan obyektin və onunla əlaqədar olan bölmələrin fəaliyyətilə bağlı olan bütün işlərin planda tam əks olunması deməkdir

346 Planlaşdırmanın iyerarxiyası əlamətinə görə planlar hansı növlərə bölünür?

- strateji, direktiv, indikativ
- taktiki, funksional, strateji
- strateji, taktiki, operativ
- taktiki, analitik, operativ
- funksional, analitik, çevik

347 Planlaşdırmanın kompleksliliyi:

- məhsul istehsalı planı ilə digər bölmələrin fəaliyyət planları arasında qarşılıqlı əlaqə, planlaşdırılan obyektin və onunla əlaqədar olan bölmələrin fəaliyyətilə bağlı olan bütün işlərin planda tam əks olunması
- istehsal-texniki vəzifələrin həllinin alternativ variantlarının hazırlanması ilə əldə edilir
- uzunmüddətli və qısamüddətli planların qarşılıqlı əlaqələndirilməsi yolu ilə təmin edilir
- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir
- demək müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir

348 Satışın proqnozlaşdırılması metodlarına aid deyil?

- müəssisənin bazardakı satış payı əsasında proqnozlaşdırma
- müxtəlif struktur rəhbərlərinin sorğusu əsasında proqnozlaşdırma
- müəssisənin ticarət agentlərinin və onun satış bölmələrinin rəhbərlərinin qiymətləndirmələri əsasında proqnozlaşdırma
- müəssisədəki avadanlıqların məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi əsasında proqnozlaşdırma
- satışın həjmində dəyişikliklərə səbəb olan meyillər əsasında proqnozlaşdırma

349 Aşağıdakılardan hansı zərərsizliyin təhlilinin əsas vəzifələrinə aid deyil?

- planlaşdırılan səviyyədə mənfəəti və tələbi təmin etməyə imkan verən bir məhsulun qiymətinin müəyyən edilməsi
- zərərsizlik həddinin tapılması
- planlaşdırılmış mənfəəti əldə etmək üçün məhsulun satış həcminin müəyyən olunması
- işçilərin sayının müəyyən edilməsi
- ən səmərəli istehsal texnologiyasının seçilməsi

350 Aşağıdakılardan hansı zərərsizliyin təhlilinin əsas vəzifələrinə aiddir?

- avadanlıqlara tələbatın müəyyən edilməsi
- müəssisənin təşkilati-hüquqi formasının müəyyən edilməsi
- planlaşdırılmış mənfəətin bölgüsünün müəyyən olunması

- işçilərin sayının müəyyən edilməsi
- optimal istehsal planının qəbulu

351 Müəssisədə məhsulun maya dəyərini təhlili və planlaşdırılması zamanı əsasən aşağıdakı göstəricilərdən istifadə edilmir?

- əmtəlik məhsula görə hesablanan əmək məhsuldarlığı göstəricisindən
- istehsal xərcləri smetası
- bütün nomenklatura üzrə məhsul vahidinin maya dəyərini kalkulyasiyası
- əmtəlik məhsulun maya dəyəri
- əmtəlik məhsulun maya dəyərini və əmtəlik məhsulun 1 manatına düşən xərclərin aşağı salınması üzrə tapşırıqlar

352 Məhsul vahidinin kalkulyasiyasının xərc maddələri hansılardır?

- xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri
- material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər
- xammal və əsas materiallar, yanacaq, nəqliyyat xərcləri, amortizasiya ayırmaları, sex və ümumzavod xərcləri
- qeyri-istehsal xərcləri, sex xərcləri, idarəetmə xərcləri, sosial sığortaya ayırmalar, nəqliyyat və rabitə xərcləri
- icarə, nəqliyyat, rabitə, reklam, texniki və texnoloji xərclər, sair istehsal və qeyri-istehsal xərcləri

353 Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi sex maya dəyərini tərkibinə aid deyil?

- inzibati idarə işçilərinin əmək haqqı
- xammal, material, yarımfabrikat və dəstləşdirici məmulatlara sərf edilən xərclər
- istehsal fəhlələrinin əmək haqqı
- texnoloji avadanlıqlar üzrə amortizasiya ayırmalar
- ümum sex xərcləri

354 Məhsulun tam maya dəyərini müəyyən olunması aşağıdakı hansı məsələlərin həlli üçün zəruri deyil:

- işin maliyyə nəticələrini, uyğun olaraq vergini və mənfəəti düzgün müəyyən etmək
- marketinq tədqiqatları və bunun əsasında ən az xərcə yeni məhsul istehsalına başlamaq haqqında qərarın qəbulu
- məhsulun maya dəyərini ayrı-ayrı xərc maddələrinin təsirini müəyyən etmək
- qiymətin əmələgəlməsi
- müəssisədə əmək məhsuldarlığını və fondverimini hesablamaq

355 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə maya dəyərini idarəedilməsi prosesinə aid olunmur?

- məhsulun maya dəyərini təhlili
- maya dəyərini proqnozlaşdırılması və planlaşdırılması
- məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- maya dəyərini aşağı salınması yollarının müəyyən olunması
- məhsulun maya dəyərini kalkulyasiyası

356 Məhsulun əməktutumluğu nədir?

- işçilərin əmək haqqının azalması hesabına məhsulun maya dəyərini azalmasını göstərir
- məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən əməyin (adam-saatların) miqdarını göstərir
- məhsulun əməktutumunu göstərir
- müəssisədə məsul istehsalında iştirak edən işçilərin sayını göstərir
- məhsulun maya dəyərində əmək haqqı xərclərinin xüsusi çəkisidir

357 Məhsulun fondtutumluğu nədir?

- məhsulun maya dəyərində amortizasiya ayırmalarının xüsusi çəkisidir
- məhsul vahidinin düşən istehsal fondlarının dəyərini göstərir
- əsas fondların orta illik dəyərinin məhsulun maya dəyərinə nisbətini göstərir
- istehsal edilmiş məhsulun 1 manatına düşən əsas fondların orta illik dəyərini göstərir
- əsas fondların 1 manatına orta illik dəyərini istehsal edilmiş məhsulun 1 manatına düşən istehsal edilmiş məhsulun həcmi göstərir

358 Məhsulun materialtutumluğu nədir?

- məhsulun maya dəyərində material xərclərinin nisbətən böyük xüsusi çəkiyə malik olduğunu göstərir
- məhsul vahidinin istehsalına nə qədər material işlədildiyini göstərir
- müəssisə anbarının nə qədər material tutumu olduğunu göstərir
- müəssisədə anbarların hazır məhsul tutma qabiliyyətidir
- məhsul vahidinə işlədilən material həcmindən tullantı həcmi çıxıldıqdan sonra qalan hissədir

359 Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi istehsal maya dəyərinin tərkibinə aid deyil?

- məhsulun satışı ilə əlaqədar xərclər
- əsas xammal və materiallara sərf edilən xərclər
- istehsal fəhlələrinin əmək haqqı
- texnoloji avadanlıqlar üzrə amortizasiya ayırmaları
- ümum sex xərcləri

360 Müəssisənin idarə edilməsi xərcləri hansı növ xərc maddəsinə daxildir?

- texnoloji maya dəyərinə
- sex maya dəyərinə
- ümumzavod xərclərinə
- ümum sex xərclərinə
- istehsaldankənar xərclərə

361 Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi şərti-dəyişən xərclərə aiddir?

- sexin idarəetmə aparatının əmək haqqını
- ümum sex xərcləri
- ümumzavod xərcləri
- müəssisənin idarə edilməsi xərcləri
- istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı

362 Müəssisədə istehsal xərcləri smetası:

- istehsal proqramını yerinə yetirmək üçün müəssisənin sərf edəcəyi xərclərin cəmini göstərir
- kalkulyasiya maddələri üzrə hesablanır və məhsul vahidinin istehsalına çəkilən xərcləri göstərir
- sex maya dəyərini hesablamaq üçün tərtib edilir
- istehsaldankənar xərcləri əhatə edir
- müəssisədə şərti-sabit xərcləri müəyyən etmək üçün tərtib edilir

363 Müəssisədə məhsulun maya dəyərinin aşağı salınması ehtiyatlarına aid deyil:

- müəssisədə məhsulun istehsalına çəkilən material xərclərinin aşağı salınması
- müəssisədə işçilərin əmək haqlarının və onların sosial inkişafına xərclərin artırılması
- müəssisədə istehsaldankənar xərclərinin azaldılması
- müəssisədə əmək məhsuldarlığının artırılması
- müəssisədə məhsulun fondtutumunun aşağı salınması

364 Sənaye müəssisələrində materiallara qənaətin həcmi necə hesablanır?

- məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin hasili kimi
- məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində faktiki istehsalın həcmindən hesabat ilində materialın faktik məsrəfinin fərqi kimi
- məhsul vahidinə material məsrəf norması, hesabat ilində faktiki istehsalın həcmi və hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin hasili kimi
- məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində faktiki istehsalın həcmindən hesabat ilində materialın faktik məsrəfinin fərqi kimi
- məhsul vahidinə material məsrəf norması, hesabat ilində faktiki istehsalın həcmi və hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin cəmi kimi

365 Hazır məhsula dövriyyə vəsaitlərinin normativi necə hesablanır?

- istehsal maya dəyəri ifadəsində əmtəlik məhsulun bir günlük buraxılışı və hazır məhsulun günlük ehtiyat normasının hasili kimi
- istehsal maya dəyəri ilə əmtəlik məhsulun bir günlük buraxılışının hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasına nisbəti kimi
- istehsal maya dəyəri ilə əmtəlik məhsulun bir günlük buraxılışı ilə hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasının cəmi kimi
- istehsal maya dəyəri ilə əmtəlik məhsulun bir günlük buraxılışı ilə hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasının fərqi kimi
- hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasının istehsal maya dəyəri ilə əmtəlik məhsulun bir günlük buraxılışına nisbəti kimi

366 Fərz edək ki, məhsulun xalis çəkisi 1,2 kq-dır. Məhsul vahidinin istehsalına məsrəf norması 1,6 kq müəyyən edilmişdir. Məhsulun hər birinin istehsalına faktiki material sərfi isə 1.5kq təşkil etmişdir. Belə olan halda materialdan qənaət neçə faiz olmuşdur?

- 6,6 %
- 2,6 %
- 3,6 %
- 4,6 %
- 5,6 %

367 Müəssisədə pul vəsaiti saxlanılmasının hansı motivi yolverilməzdir?

- möhtəkirlilik
- sövdələşmə
- cərimələr
- xəbərdarlıq
- əmək haqqının ödənilməsi

368 Məsrəf normaları tətbiq miqyasına görə necə qruplaşdırılır?

- perspektiv və müfəssəl normalar
- fərdi və kütləvi normalar
- fərdi və qrup norma-ları
- müfəs-səl və fərdi normalar
- kütləvi və iriləşdirilmiş normalar

369 Bitməmiş istehsalda dövriyyə vəsaitlərinin normativi necə hesablanır?

- istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğu ilə məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclərin cəminin xərclərin çoxalma əmsalına nisbəti kimi
- istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğu, məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclər və xərclərin çoxalma əmsalının cəmi kimi

- istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğu, məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclər və xərclərin çoxalma əmsalının hasili kimi
- istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğunun məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclərə nisbəti kimi
- istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğunun xərclərin çoxalma əmsalına nisbəti kimi

370 Xərclərin qeyri-bərabər artımı üçün istehsal tsiklinin müddəti üzrə xərclərin çoxalma əmsalı necə hesablanır?

- məmullatların istehsal maya dəyərini bitməmiş istehsaldakı məmullatların orta dəyərinə nisbəti kimi
- bitməmiş istehsaldakı məmullatların orta dəyəri ilə məmullatların istehsal maya dəyərini cəmi kimi
- bitməmiş istehsaldakı məmullatların orta dəyəri ilə məmullatların istehsal maya dəyərini fərqi kimi
- bitməmiş istehsaldakı məmullatların orta dəyəri ilə məmullatların istehsal maya dəyərini hasili kimi
- bitməmiş istehsaldakı məmullatların orta dəyərini məmullatların istehsal maya dəyərini nisbəti kimi

371 Müəssisədə bitməmiş istehsalın həcminə hansı amil təsir göstərmir?

- istehsal prosesində xərclərin artma xarakteri.
- istehsal olunan məhsulun həcmi və tərkibi;
- debitor borclərinin həcmi və tərkibi;
- istehsal tsiklinin uzunluğu;
- məhsulun maya dəyəri;

372 Böyük miqdarda və müntəzəm istifadə olunan köməkçi materiallara avans edilmiş dövriyyə vəsaitlərinin normativi necə hesablanır?

- bitməmiş istehsal üzrə hesablandığı kimi hesablanır.
- analitik mə-todla, keçmiş illərin məlumatları əsasında hesablanır;
- cari, sığorta və hazırlıq ehtiyatı kimi hesablanır;
- xammal və əsas materiallar üzrə hesablanılan qaydada hesablanır;
- gələcək dövrün xərclər üzrə hesablandığı kimi hesablanır;

373 Dövriyyə vəsaitlərinin ayın əvvəlinə qalığı 200 min man, ayın axırına qalığı 300 min man-a, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdırsa, onda ay üzrə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı nəyə bərabərdir?

- 4;
- 4,8;
- 6;
- 12.
- 2,4;

374 Dövriyyə vəsaitlərinin ayın əvvəlinə qalığı 360 min man, ayın axırına qalığı 120 min man-a, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdırsa, onda ay üzrə dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı nəyə bərabərdir?

- 0,6.
- 0,1;
- 0,2;
- 0,3;
- 0,4;

375 Müəssisə miqyasında istehsalın təşkili hansı aspektlərdə həyata keçirilir?

- məkan, zaman və funksional aspektlərdə
- məkan, zaman və beynəlxalq aspektlərdə
- məkan, qarışıq və funksional aspektlərdə

- universal, zaman və funksional aspektlərdə
- universal, qarşılıq və funksional aspektlərdə

376 Aşağıdakı amillərdən hansı müəssisənin ahəngdar işləməsində əsas rol oynayır?

- texnoloji maşın və avadanlıqların təmirinin təşkili
- əməyin təşkili
- istehsalın təşkili
- təchizatın təşkili
- alət təsərrüfatının təşkili

377 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin axınlı üsuluna aid deyil?

- yalnız universal avadanlıqlardan istifadə
- istehsal prosesinin böyük sayda əməliyyatlara bölünməsi
- ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması
- avadanlıqların texnoloji xəritəyə müvafiq olaraq yerləşdirilməsi
- istehsal prosesinin fasiləsizliyinin səviyyəyə yüksək olması

378 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin dəstəli üsuluna aid deyil?

- bir neçə növ materialın eyni zamanda emalı
- emal olunacaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması
- ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması
- eyni tip avadanlıqların əsasən qrup halında yerləşdirilməsi
- bir iş yerinə bir neçə əməliyyatın təhkim edilməsi

379 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin fərdi üsuluna aiddir?

- istehsal prosesinin fasiləsizliyinin səviyyəyə yüksək olması
- istehsalı təkrar olunmayan geniş nomenklaturanın olması
- ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması
- avadanlıqların texnoloji xəritəyə müvafiq olaraq yerləşdirilməsi
- emal olunacaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması

380 Aşağıdakılardan hansı istehsal tsiklinin azaldılmasının əsas istiqamətlərinə aid deyil?

- məhsulun fondtutumunun azaldılması
- texnologiyanın təkmilləşdirilməsi
- nəqliyyat və nəzarət əməliyyatlarının texnologiyalı əməliyyatlarla səmərəli şəkildə əlaqələndirilməsi
- təbii proseslərin süni üsulların köməyi ilə sürətləndirilməsi
- növbələrarası fasilələrin azaldılması məqsədilə müəssisənin iş rejiminin təkmilləşdirilməsi

381 İstehsal prosesləri mürəkkəblilik dərəcəsinə görə necə təsnifləşdirilir?

- əsas, köməkçi və fərdi istehsal prosesləri
- əsas, köməkçi və xidmətedici istehsal prosesləri
- sintetik, analitik və birbaşa istehsal prosesləri
- mexaniki və fiziki-kimyəvi istehsal prosesləri
- dəstəli, fərdi və əsas istehsal prosesləri

382 Kiçik seriyalı istehsallar üçün təhkim etmə əmsalı bərabərdir:

- 11 – 20
- 10-15
- 16 -20

- 1 – 10
 21 – 40

383 Təhkimetmə əmsalı necə hesablanır?

- vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan texnologi əməliyyatların iş yerlərinin sayına nisbəti kimi
 iş yerlərinin vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan texnoloji əməliyyatların sayına nisbəti kimi
 vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan ahəngdarlıq göstəricisinin birqərarlıq göstəricisinə nisbəti kimi
 birqərarlıq göstəricisinin ahəngdarlıq göstəricisinə nisbəti kimi
 vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan vaxt vahidi ərzində qurulmuş avadanlıqların işçilərin sayına nisbəti kimi

384 əmək predmetlərinin texnoloji prosesə ardıcıl verilməsi zamanı istehsal tsiklinin uzunluğu necə hesablanır?

- dəstədəki detalların sayının bir detalın sexdə qalma vaxtına hasili kimi.
 dəstədəki detalların sayı ilə bütün əməliyyatlar üzrə bir detalın emalına sərf edilən vaxtın hasili kimi
 dəstədəki detalların emalı zamanı təbii proseslərə sərf olunan vaxtın cəmi kimi
 dəstədəki detalların daşınması üçün sərf olunan vaxtın ölçülməsi kimi
 dəstədəki detalların sayının bir detalın sexlərarası daşınmasına faktiki vaxt sərfinə hasili kimi

385 İstehsalın təşkilinin formalarına nə aid deyil ?

- düzxətli forma
 texnologi forma
 predmet forması
 analitik forma
 fərdi forma

386 Dəstəli istehsalda ehtiyat məmulatın həcmi:

- məmulatlara orta günlük tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur
 məmulatlara günlük minimum tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur
 məmulatlara günlük minimum tələbatın sexlərin sayına hasili kimi müəyyən olunur
 məmulatlara günlük maksimum tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur
 məmulatlara günlük maksimum tələbatla minimum tələbat arasındakı fərqi istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur

387 Dövriyyə ehtiyat məmulatı nə vaxt yaradılır?

- zadellərə olan günlük minimum tələbatı ödəmək üçün yaradılır
 bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtın başqasına nisbətən fərqləndiyi halda yaradılır
 ayrı-ayrı iş yerlərində, istehsal sahələrində istehsalın həcmnin artırılması üçün yaradılır
 bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtın başqasına bərabər olduğu halda yaradılır
 iş yerlərinin əvvəlcədən nəzərdə tutulmuş boşdayanmalar yarandığı və zay məhsulların buraxıldığı təqdirdə sığortalamaq üçün yaradılır

388 İstehsal tsiklinin uzunluğu göstəricisindən:

- satış kanallarını müəyyən etmək üçün istifadə edilir
 müəssisənin istehsal edilən məhsulların keyfiyyətini qiymtləndirərkən istifadə olunur
 bitməmiş istehsalın həcmi hesablayarkən istifadə olunur
 məhsulun maliyyə vəziyyətini qiymtləndirərkən istifadə olunur
 kollektivin sosial inkişafını planlaşdırarkən istifadə edilir

389 Texnoloji trayektoriya əyrisi nəyi göstərir:

- məhsulun texniki səviyyəsinin (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) artımı ilə məhsul satışından əldə olunan gəlirin artımı arasındakı əlaqəni
- məhsulun texniki səviyyəsinin (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) artımı ilə bu məqsəd üçün sərf olunmuş resurslar arasındakı əlaqəni
- məhsulun qiyməti ilə onun istehsalına sərf olunmuş resurslar arasındakı əlaqəni
- məhsulun texniki səviyyəsinin (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) artımı ilə onun qiyməti arasındakı əlaqəni
- məhsulun potensial texniki səviyyəsi (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) ilə onun real məhsuldarlığı arasındakı əlaqəni

390 Aşağıdakılardan hansı texniki-texnoloji innovasiyaların yaradılması məqsədlərinə aid deyil:

- elektronika və kompüter texnikası və s. əsasında istehsalatın idarəetmə proseslərinin kompleks tənzimlənməsi
- istehsal olunan məmulatların konstruktiv-texnoloji mürəkkəbliyinin konstruktiv yeniliklər hesabına azaldılması
- yeni materialların tətbiqi hesabına məmulatların istehsalı üçün sərf olunan materialların həcmının azaldılması
- texnoloji təchizatın, alətlərin, qurğuların texniki səviyyəsi və keyfiyyətinin yüksəldilməsi və əməyin elmi əsaslar əsasında təşkili hesabına məmulatların texnoloji ağırlığı və əl işinin azaldılması
- müəssisənin maşın və avadanlıqlarının əsaslı təmiri yolu ilə onların məhsuldarlığının artırılması

391 İstehsalın texniki hazırlığının düzgün ardıcılığını seçin

- elmi-tədqiqat mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi, texnoloji hazırlıq mərhələsi
- texnoloji hazırlıq mərhələsi, elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi
- elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi
- texnoloji hazırlıq mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi
- elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, texnoloji hazırlıq mərhələsi

392 İstehsalın konstruktör hazırlığı mərhələsində:

- əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir
- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir
- istehsalın təkmilləşdirilməsi üzrə təkliflər hazırlanır
- əməyin təkmilləşdirilməsi üzrə təkliflər hazırlanır

393 İnnovasiya layihəsi nədir?

- qeyd olunan bütün variantları birləşdirən sənədlər toplusudur
- yeiliyin, ixtiranın təsvirini müəyyən edən sənədlər toplusudur
- ixtiranın tətbiqi çertyojudur
- konkret məkan və zaman çərçivəsində innovasiya prosesinin təşkili, problemin həlli üzrə elmi əsaslandırılmış məqsədlər və tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusudur
- konkret məkan və zaman çərçivəsində yeni məhsulun satışı üzrə elmi əsaslandırılmış məqsədlər və tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusudur

394 Bu göstəricilərin hansından müəssisənin innovasiya fəaliyyətinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə olunmur?

- ödənmə müddəti
- növbəlilik əmsalı
- xalis cari dəyər
- daxili rentabellik norması
- rentabellik indeksi

395 Yeniliyin tətbiqi nəticəsində müəssisədə işçilərin əmək və istirahət şəraiti yaxşılaşıbsa, bu hansı səmərə hesab olunur?

- bu, səmərə deyil
- iqtisadi səmərə
- elmi-texniki səmərə
- sosial səmərə
- ekoloji səmərə

396 Müəssisələrdə məhsulun lahiyələndirilməsinin başlanğıc mərhələsi hansıdır?

- texnikanın istismarı
- texnoloji hazırlıq
- məhsulun bilavasitə istehsalı
- elmi-tədqiqat işlərinin aparılması
- məhsulların reallaşdırılması

397 İnnovasiyanın əlaməti hansıdır?

- kommertiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- istehsal prosesində bir dəfə iştirak edir
- heç vaxt köhnəlməmə imkanı
- yalnız yeni məhsul növləri formasında olması
- əsas fondların dəyərini artırması imkanı

398 İstehsalın texnoloji hazırlığı mərhələsində:

- əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir
- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir
- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır
- əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzər təkliflər hazırlanır

399 İstehsalın maddi hazırlığı mərhələsində:

- əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir
- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir
- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunmasını həyata keçirilir

400 İstehsalın təşkilati hazırlığı mərhələsində:

- istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi, on-ların yeni məhsulun, yeni texnika və texnologiyanın hazırlanması şəraitinə uyğunlaşdırılması
- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir
- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır
- yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunmasını həyata keçirilir

401 İnnovasiya fəaliyyəti:

- kadrların ixtisaslarının artırılması üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir
- yeni əsas fondlarının yaradılması ilə əlaqədar təşkilati və maliyyə fəaliyyətini özündə birləşdirir
- yeniliyin yaradılması və istehlakçıya çatdırılması və ya tətbiqi ilə əlaqədar elmi-texniki, təşkilati, maliyyə və kommertiya fəaliyyətini özündə birləşdirir

- yeni tikintinin layihələndirilməsi üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir
- müəssisədə əsas və köməkçi sexlərin layihələndirilməsi üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir

402 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aiddir?

- yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar olan xərclər
- məhsulun istehsalı ilə əlaqədar olan xərclər
- məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər
- istehsal fəhlələrinin əmək haqqı
- umumzavod xərcləri

403 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində defektsiz məhsul istehsalına zəmanətin təmin edilməsi ilə bağlı olan xərclərə aid deyil?

- avadanlığa və alətə texniki xidmətin təşkili, heyətin öyrədilməsi ilə əlaqədar xərclər
- keyfiyyətin planlaşdırılması və idarə edilməsi ilə əlaqədar xərclər
- yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar xərclər
- məhsulun realizasiyası imkanlarının təhlili ilə əlaqədar xərclər
- zayın baş vermə səbəblərinin təhlili ilə əlaqədar xərclər

404 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində nəzarətlə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- nəzarətçi-müfəttişlərin əmək haqqı xərcləri
- nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərcləri
- materialın analizi və sınaqdan keçirilməsi xərcləri
- nəzarət avadanlıq və cihazlarının alınması xərcləri
- məhsulun yenidən emalı xərcləri

405 Məmulatın etibarlılığı:

- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərti ilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərti ilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar xərjlərinin aşağı olmasını şərtləndirən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəsidir

406 Texnologiyaların göstəricilərinə nələr aiddir?

- maşının ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir
- maşının istismarının mürəkkəbliyi, sürəti və məhsuldarlığı göstəriciləri aid edilir
- maşının qabariti, işləmə prinsipləri, qiyməti əməktutumluğu göstəriciləri aid edilir
- maşının yıqılmasının maya dəyəri, ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir
- maşının yıqılmasının mürəkkəbliyi, material-əmək, fondutumluğu göstəriciləri aid edilir

407 Müəssisədə idarəetmə nədir?

- qarşıya qoyulan məqsədlərə yönəldilən lisenziyalaşdırma sistemidir
- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş idarəetmə subyektinin birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir
- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş dövlət idarəetmə orqanlarının birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir
- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş dövlət tənzimləmə orqanlarının birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir

- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş tədbirlərin qiymətləndirilməsi sistemi-dir

408 Müəssisələrdə idarəetmə funksiyaları hansılardır?

- inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji
 planlaşdırma, təşkilətmə, koordinasiya
 istehsal, mübadilə, istehlak
 idarəetmədə əmək bölgüsü, təkbaşınaçılıq, korporativ əhval-ruhiyyəsi
 xətti, funksional, xətti-funksional

409 İdarəetmənin metodları hansılardır?

- iqtisadi; texnoloji, operativ
 inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji
 iqtisadi, təşkilatı, sosial-psixoloji
 inzibati, psixoloji, təşkilatı
 maddi-texniki, təşkilatı, iqtisadi

410 İdarəetmə prinsiplərinə aid deyil:

- Təşəbbüskarlıq
 Təkbaşınaçılıq
 İdarəetmədə əmək bölgüsü
 Ədalət prinsipi
 koordinasiya

411 İdarəetmənin funksiyası olan planlaşdırmanın mərhələlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- məqsədlərin müəyyən edilməsi
 matris sxemi
 koordinasiya
 Təşəbbüskarlıq
 lisenziyalaşdırma

412 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin prinsiplərinə aiddir?

- ahəngdarlıq prinsipi
 səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi
 avtomatlaşdırma və mexanikləşdirmə prinsipi
 düzxətlik prinsipi
 paralellik prinsipi

413 Müəssisədə idarəetmə prosesinin mərhələləri hansıdır?

- təşkil etmə, stimullaşdırma, nəzarət
 proqnozlaşdırma, təşkil etmə, tənzimləmə
 planlaşdırma, planların reallaşdırılması və nəzarət
 təşkil, idarəetmə, tənzimləmə
 planlaşdırma, proqnozlaşdırma, tənzimləmə

414 İdarəetmə sistemi nədir?

- idarəetmə metodları və funksiyalarının məjmusu, istehsalın təşkili prinsipləridir
 idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur
 müəssisədə idarəetmənin təşkilatı quruluşunu xarakterizə edir, kadrların tərkibini göstərir

- idarə aparatında çalışan işçilərin məcmusudur
- idarəetmə məq-səd-lərinin məcmusu, investisiya qoyuluşu prosesidir

415 Aşağıdakı əlamətlərdən hansından planların növlərini təsnifləşdirərkən istifadə edilmir?

- planlaşdırma iyerarxiyasına görə
- əhatə etdiyi dövrə görə
- funksional baxımdan
- istehsalın həcminə görə
- idarəetmə iyerarxiyasına görə

416 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə planlaşdırmanın metodlarına aid deyil?

- balans merodu
- "Nail olunmuş səviyyədən" planlaşdırma
- iqtisadi-statistik metodlar
- təcrübi-eksperimental metodu
- normativ metod

417 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin fəaliyyətinin planlaşdırılması prinsiplərinə aid olunmur?

- qənaətlilik prinsipi
- komplekslik prinsipi
- paralellik prinsipi
- stabillik prinsipi
- prioritetlərin müəyyən olunması prinsipi

418 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin inkişaf planının bölmələrinə aid deyil?

- əmək kollektivinin sosial inkişaf planı
- investisiya və yeni texnikanın tətbiqi planı
- əmək haqqı və kadrlar planı
- sığorta işinin planı
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılması planı

419 Funksional əlamətə görə planlar hansı növ-lərə ayrılır?

- inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar
- qısamüddətli, ortamüddətli, uzunmüddətli planlar inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar
- satış, istehsal, maddi-texniki təminat planlar
- strateji, taktiki, operativ planlar
- plan, proqram, proqnoz

420 İstehsal proqramının dəyər göstəricisi hansıdır?

- dövriyyə vəsaitlərinin dəyəri
- 1 manatlıq əmtəəlik məhsula çəkilən xərc
- əmtəəlik məhsul
- əsas istehsal fondlarının tərkibi
- məhsulun maya dəyəri

421 İstehsal proqramının natural göstəricisi hansıdır?

- məhsulun nomenklaturası
- əmtəəlik məhsul
- ümumi məhsul

- reallaşdırılmış məhsul
- xalis məhsul

422 Plan nədir?

- perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsvir, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur
- məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərilməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məcmusunu özündə əks etdirən sənəddir
- müəssisənin inkişafı üçün zəruri olan sənədlərin məcmusudur
- uzun müddət üçün müəyyən edilmiş, rəqabət üstünlüklərinin və səmərəliliyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəaliyyət qaydaları və normalarının, idarəetmə funksiyalarının məcmusudur
- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin, icra sənədlərinin məcmusudur

423 Planlaşdırmanın iyerarxiyası əlaməti üzrə planlar hansı növlərə ayrılır?

- strateji, taktiki, operativ planlar
- plan, proqram, proqnoz
- inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar
- satış, istehsal, maddi-texniki təminat planlar
- qısamüddətli, ortamüddətli, uzunmüddətli planlar

424 Proqnoz nədir?

- idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur
- perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, üstünlük veriləcək sahələrin inkişaf istiqamətlərinə, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsvir, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur
- idarə olunan obyektin qarşısında duran vəzifələrin müəyyən edilmiş müddətə və ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə yerinə yetirilməsinə yönəldilmiş idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması, qəbul edilməsi və icrasının təşkili məqsədilə qarşılıqlı əlaqədə və müəyyən ardıcılıqla yerinə yetirilən müxtəlif xarakterli əmək və maşın əməliyyatlarının məcmusudur
- yalnız sənaye müəssisələrinə aid olan idarəetmə funksiyası olmaqla, sexlərin istehsal etməli olduğu məhsulların adları və natural göstəricilərinin məcmusudur
- istehsal müəssisəsinin öz gücünü və bazarda baş verən tələb və təklifi tam şəkildə hesablayaraq, öz qarşısına elmi əsası olan məqsəd qoyub və buna məqsədə nail olma mərhələlərini müəyyənləşdirməklə onların nə vaxt və necə yerinə yetirilməsinin sənədləşdirilməsidir

425 Proqram nədir?

- məqsədlərin müəyyən edilməsi, problemin təhlili, proqnozlaşdırma, alternativ variantların müəyyən olunması, qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi, investisiya qoyuluşlarının həyata keçirilməsi mərhələlərini əhatə edən fəaliyyət növüdür
- proqramda öz əksini tapan tədbirlərin rəvan, bir qaydada realizə olunması məqsədilə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan konkret və kompleks tədbirlər sistemidir
- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur
- elmi cəhətdən formalaşdırılan biliklər sistemi və habelə ictimai həyatın bütün sahələrinin şüurlu nizamlanmasına yönəldilmiş fəaliyyət növüdür
- strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsvir, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur

426 Müəssisədə normalaşdırılan işlərin icrası üçün fəhlə kadrlara tələbat necə hesablanır?

- bir məmulatın istehsalına vaxt normasını istehsal proqramı üzrə məmulatların sayına vururlar

- bir məmulatın istehsalına vaxt normasını, istehsal proqramı üzrə məmulatların sayını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna vururlar
- bir məmulatın istehsalına vaxt normasını istehsal proqramı üzrə məmulatların sayına vurub 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür
- bir məmulatın istehsalına vaxt normasını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür
- istehsal proqramı üzrə məmulatların sayını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür

427 əməyin təşkilinə və müəssisə kollektivinin idarə edilməsinə aid olmayan nədir?

- əməyin stimullaşdırılması
- kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması
- işçilərin arasında iş bölgüsünün aparılması
- işçilərin işə qəbul olunması
- istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi

428 əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin maddi-texniki amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, yəni texnologi proseslərin işlənməsi və tətbiqi
- yəni texnologi proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili
- istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik jəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi

429 əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin təşkilati amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi, yəni texnologi proseslərin işlənməsi və tətbiqi
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, kadrların mədəni-texniki və mənəvi səviyyəsinin yüksəldilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi artırılması
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi
- yəni texnologi proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili, kollektivin əmək məhsuldarlığını yüksəltməsi üçün əlverişli maliyyə və digər iqtisadi stimulların yaradılması
- istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik jəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi

430 əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin iqtisadi amillərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- yəni texnologi proseslərin işlənməsi və tətbiqi
- elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi
- istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi
- işçilər üçün əlverişli maliyyə və digər iqtisadi stimulların yaradılması
- istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi

431 əmək haqqının səviyyəsinə təsir göstərməyən amil hansıdır?

- işin xarakteri
- fərdi əmək müqaviləsinin şərtləri
- əmək bazarının konyukturası
- dövlətin sosial siyasəti

- müəssisənin yaşayış yerinə yaxınlığı

432 əməyin ödənilməsinin işəməzd formasının tətbiqi şərti hansıdır?

- əməliyyatların ardıcılıqla yerinə yetirilməsi
 görülən işlərin dəqiq hesablanmasının mümkünlüyü
 texnoloji qaydaların pozulması
 avadanlıqlara xidmətin təşkilinin birqada üsulunun tətbiqi
 materiallardan israfçılıqla istifadə olunması

433 Kimlər üçün əməyin ödənilməsinin dolayı işəməzd formasından istifadə olunur?

- rəhbərlər
 əsas fəhlələr
 köməkçi fəhlələr
 mütəxəssislər
 xidmətçilər

434 Kadr axıcılığının motivlərinə aid deyil:

- işin mövsumlü olması
 əmək şəraitinin əlverişsiz və əmək haqqının səviyyəsinin aşağı olması
 ixtisasın artırılması imkanlarının yoxluğu
 xidməti vəzifə üzrə inkişaf imkanlarının yoxluğu
 istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsi yüksəldilməsi

435 Növbəədaxili iş vaxtı itkilərinə aiddir:

- bütün günü boşdayanma
 üzürsüz səbəbdən işdə olmama
 xəstəlik üxəndən boşdayanma
 materialın emal üçün gecikməsi
 müdiriyyətin icazəsinə görə işdə olmama

436 İş yerinə xidmət vaxtı norması nədir?

- müəyyən işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan müəyyən peşə-ixtisas tərkibdə işçilərin sayının plan ölçüsüdür
 müəyyən müddət ərzində briqada tərəfindən yerinə yetirilməli olan zəruri çeşid və həjmdə işlərin plan ölçüsüdür
 rəhbərə bilavasitə tabe olan işçilərin sayının plan ölçüsüdür
 məhsul vahidinin hazırlanması və ya müəyyən həjmdə işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan iş vaxtının plan ölçüsüdür
 fəhlənin avadanlıqların və iş yerinin işçi vəziyyətdə saxlanması ilə əlaqədar sərf etdiyi vaxtın plan ölçüsüdür

437 Menecerlər hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- mühafizə işçiləri kateqoriyasına
 fəhlələr kateqoriyasına
 mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
 qulluqçular kateqoriyasına
 kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına

438 Müəssisədə dəftərxana işçiləri hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına

- qulluqçular kateqoriyasına
- kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına
- mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- fəhlələr kateqoriyasına

439 Müəssisədə təchizat-satış işçiləri hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- fəhlələr kateqoriyasına
- mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
- qulluqçular kateqoriyasına
- kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına

440 Müəssisədə işləyən kuryerlər hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- fəhlələr kateqoriyasına
- mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
- qulluqçular kateqoriyasına
- kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına

441 Sənaye fəhlələri icra etdikləri işin xarakterindən fərqlərə görə neçə qrupa bölünürlər?

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

442 əməyin ödənişinin işəməz forması olan mütərəqqi işəməz əmək haqqı sistemində:

- işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır
- fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur
- normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir
- birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır
- əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanır

443 İstehsal heyəti icra etdikləri funksiyaların xarakterinə görə hansı kateqoriyalarına bölünürlər?

- mühəndis-texniki işçilər, fəhlələr, şagirdlər, mühafizə işçiləri, vergi orqanlarının əməkdaşları
- fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, qulluqçular, kiçik xidmətedici heyət, şagirdlər, mühafizə işçiləri
- sahibkarlar, səhmdarlar, menecerlər, fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, şagirdlər, qulluqçular
- menecerlər, marketoloqlar, mühasiblər, mühəndislər, yardımçı təsərrüfat işçiləri, payçılar
- baş mühəndis, ixtisaslı fəhlələr, qulluqçular, servis xidməti göstərənlər, satıcılar, klub işçiləri

444 Sənaye fəhlələri ixtisas dərəcələrinə görə neçə qrupa bölünürlər?

- 4
- 5
- 3
- 2
- 6

445 İşlərinin xarakterinə görə fəhlələr qrupuna aid deyil:

- təmir işini həyata keçirənlər
- məhsulun keyfiyyətinə nəzarət edənlər
- müəssisə ərazisinə nəzarət edənlər
- əmək predmetini emal edənlər
- xammal və hazır məhsulu nəql edənlər

446 Müəssisələrdə kadrların strukturu necə müəyyən edilir?

- heyətin orta siyahı sayında müxtəlif kateqoriyalı işçilərin xüsusi çəkisinə görə
- əsas fəhlələrin sayında heyətin orta siyahı sayının xüsusi çəkisinə görə
- köməkçi fəhlələrin sayının əsas fəhlələrin sayına nisbətinə görə
- heyətin orta siyahı sayının rəhbər və mütəxəssislərin sayına nisbətinə görə
- mühafizə işçilərinin sayının əsas və köməkçi fəhlələrin ümumi sayında xüsusi çəkisinə görə

447 əmək haqqı nədir?

- müəssisədə işçilərə yaxşı işlədiklərinə görə ödənilən mükafatlar
- iş qüvvəsinin kəmiyyəti və keyfiyyətinə görə işçiyə müəssisə tərəfindən ödənilən pul vəsaitidir
- vaxtilə müəssisədə işləyib, lakin indi təqaüddə olan işçilərə müəssisələrin ödədiyi vəsait
- işçinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait
- işəgötürənin işçi ilə bağladığı müqaviləyə görə onun işdən çıxdığı halda ödədiyi vəsait

448 əməyin ödənilməsinin tarif sistemində daxildir:

- işçilərin mükafatlandırması sistemi, əmək haqqının minimum səviyyəsi
- tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı, əmək haqqı təlimatı, əmək məcəlləsi
- iş yerlərinin təşkilinə qoyulan tələblər, işçilərin ixtisasına qoyulan tələblər, işçinin əmək haqqı
- əməyin ödənilməsi qaydası və əmək şəratinə qoyulan tələblər
- tarif cədvəli, tarif dərəcəsi, tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı

449 əməyin ödənişinin işəməz formasına aid deyil:

- mükafatlı işəməz
- birbaşa işəməz
- dolaylı işəməz
- mütərəqqi işəməz
- intensiv işəməz

450 əməyin ödənişinin vaxtaməz formasına aiddir:

- mükafatlı vaxtaməz
- birbaşa vaxtaməz
- dolaylı vaxtaməz
- mütərəqqi vaxtaməz
- akord sistemi

451 Sənaye-istehsal heyətinə daxil edilmir:

- mütəxəssislər
- mənzil-kommunal təsərrüfatının işçiləri
- mühafizə işçiləri və yanğın söndürənlər
- əsas fəhlələr
- köməkçi fəhlələr

452 İstehsalın təşkili tipinə görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- axımlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə
- kiçik, orta və iri müəssisələrə
- istehsal, kommertiya və xidmət müəssisələrinə
- əl əməyinə əsaslanan, mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə
- kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə

453 Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına aiddir?

- dövlət müəssisəsi və xarici müəssisə
- kiçik, orta və iri müəssisələr
- istehsal, kommertiya və xidmət müəssisələri
- məhdud məsuliyyətli müəssisə və səhmdar cəmiyyəti
- özəl müəssisə və müştərək müəssisə

454 Buraxılan məhsulun iqtisadi təyinatına görə müəssisələr bölünürlər:

- ixtisaslaşdırılmış və universal müəssisələrə
- kiçik və orta müəssisələrə
- istehsal və kommertiya müəssisələrinə
- əl əməyinə əsaslanan və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə
- istehlak şeyləri və istehsal vasitələri istehsal edən müəssisələrə

455 Müəssisə ləğv edilərkən dördüncü növbədə onun hansı kreditorlarının tələbləri ödənilir?

- təsisçilər ilə hesablaşmalar aparılır
- müvafiq vədəli ödənişlərin kapitalaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır
- işdənçıxma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəlliflik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar aparılır
- ləğv edilən müəssisənin əmlakının girov qoyulması ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditorların tələbləri ödənilir
- büdcəyə məcburi ödənişlər üzrə borc ödənilir

456 Müəssisə ləğv edilərkən üçüncü növbədə onun hansı kreditorlarının tələbləri ödənilir?

- təsisçilər ilə hesablaşmalar aparılır
- müvafiq vədəli ödənişlərin kapitalaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır
- işdənçıxma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəlliflik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar aparılır
- ləğv edilən müəssisənin əmlakının girov qoyulması ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditorların tələbləri ödənilir
- büdcəyə məcburi ödənişlər üzrə borc ödənilir

457 Müəssisə ləğv edilərkən ikinci növbədə onun hansı kreditorlarının tələbləri ödənilir?

- təsisçilər ilə hesablaşmalar aparılır
- müvafiq vədəli ödənişlərin kapitalaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır
- işdənçıxma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəlliflik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar aparılır
- ləğv edilən müəssisənin əmlakının girov qoyulması ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditorların tələbləri ödənilir
- büdcəyə məcburi ödənişlər üzrə borc ödənilir

458 İstehsalın strukturunun hansı tipində sexlər müəyyən məmullatların və ya onların hissələrinin hazırlanması üzrə ixtisaslaşırlar?

- predmet tip
- təşkilati tip
- qarışıq tip
- texniki tip
- texnoloji tip

459 İstehsalın strukturunun hansı tipində sex həmcins texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üzrə ixtisaslaşır?

- predmet tip
- təşkilati tip
- qarışıq tip
- texniki tip
- texnoloji tip

460 Sənaye müəssisələrinin istehsal strukturunun hansı tipləri mövcuddur?

- mexaniki, təşkilati və texnoloji tiplər
- texnoloji, əşya və təşkilati tiplər
- texnoloji, predmet və qarışıq tiplər
- texniki, predmet (əşya) və qarışıq tiplər
- texnoloji, iqtisadi və təşkilati tiplər

461 Müəssisənin hansı təşkilati-hüquqi formasında bütün iştirakçılar (müəssisənin təsisçiləri və ya sahibləri) müəssisənin öhdəliklərinə görə öz əmlakları ilə tam məsuliyyət daşıyırlar?

- komandit ortaqlıq
- qapalı tipli səhmdar cəmiyyət
- açıq tipli səhmdar cəmiyyət
- məhdud məsuliyyətli müəssisə
- tam ortaqlıq

462 Qapalı tipli səhmdar cəmiyyətlərdə səhmdarların maksimum sayı nə qədər olmalıdır?

- 100 nəfər
- 55 nəfər
- 40 nəfər
- 50 nəfər
- 49 nəfər

463 Müəssisənin hansı təşkilati-hüquqi formasında bütün iştirakçılar (müəssisənin təsisçiləri və ya sahibləri) müəssisənin öhdəliklərinə görə yalnız müəssisənin nizamnamə fonduna qoyduqları pay həcmində məsuliyyət daşıyırlar?

- komandit ortaqlıq
- təsərrüfat ortaqlıqları
- əlavə məsuliyyətli müəssisə
- məhdud məsuliyyətli müəssisə
- tam ortaqlıq

464 Adi səhmlər səhmdar cəmiyyətin Nizamnamə kapitalının:

- hədd yəxdur
- 25 faizindən çox ola bilməz
- 100 faizini təşkil etməlidir
- 50 faizindən çox ola bilməz
- 75 faizindən az ola bilməz

465 İmtiyazlı səhmlər səhmdar cəmiyyətin Nizamnamə kapitalının:

- hədd yəxdur
- 25 faizindən çox ola bilməz
- 100 faizini təşkil etməlidir
- 50 faizindən çox olmalıdır
- 75 faizindən az ola bilməz

466 Müəssisənin ölçüsünü təyin etmək üçün istifadə olunan əsas göstərici hansıdır?

- mənfəətin həcmi
- sahə mənsubiyyəti
- satışın həcmi
- aktivlərin dəyəri
- işçilərin sayı və illik dövriyyəsinin həcmi

467 Aşağıdakılardan hansı əsaslı vəsait qoyuluşunun təkar istehsal quruluşunu xarakterizə edən göstəricilərə aid deyil?

- yeni tikinti-yə çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi
- mövcud güclərin genişləndirilməsinə çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi
- əsas fondların amortizasiyasının əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi
- müəssisənin texniki cəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi
- müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi

468 İnvestisiya layihələrinin səmərəliliyinin təhlili aşağıdakı hissələrdən ibarətdir:

- texniki-iqtisadi, maliyyə təhlili, sosioloji
- sosioloji, sosial, siyasi-iqtisadi təhlil
- ümumiqtisadi, texniki-iqtisadi, maliyyə təhlili
- sosial-iqtisadi, maliyyə, texnoloji təhlil
- ümumiqtisadi, texniki-iqtisadi, texnoloji təhlil

469 İnvestisiya layihəsinin texniki-iqtisadi əsaslandırılması nədir?

- müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin mənəvi aspektlərinin tədqiqidir
- müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin texniki, iqtisadi, ekoloji və maliyyə imkanlarının tədqiqidir
- müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin sosial-psixoloji, siyasi-iqtisadi və ekoloji imkanlarının tədqiqidir
- müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin istehsal güclərinin artımına təsirinin tədqiqidir
- müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin fondveriminin yüksəldilməsinə təsirinin tədqiqidir

470 İnvestisiya qoyuluşlarının optimal variantının seçilməsində əsas göstərici hansıdır?

- məhsulun əmək tutumu
- xalis cari dəyər
- kapital qoyuluşunun qaytarılma müddəti
- maya dəyəri
- məhsulun kapital tutumu

471 Aşağıdakı alternativ investisiya layihələri variantlarından hansı seçilməlidir?

- xalis cari dəyər 150 manata bərabərdir
- xalis cari dəyər 100 manata bərabərdir
- xalis cari dəyər 300 manata bərabərdir
- xalis cari dəyər 200 manata bərabərdir
- xalis cari dəyər 350 manata bərabərdir

472 Müxtəlif investisiya layihələrinin müqayisəsi və seçilməsi hansı göstəricilər vasitəsilə həyata keçirilir?

- xalis cari dəyər, daxili rentabellik norması, ödənmə müddəti
- məhsulun rentabelliği; mənfəətin həcmi, daxili rentabellik norması
- daxili rentabellik norması, əmək məhsudarı, materialtutumu
- investisiyanın ödənilmə əmsalı, mütləq səmərəlilik göstəricisi, əmək məhsudarı
- istehsal olunmuş məhsulun həcmi, reallaşdırılmış məhsulun həcmi, fondverimi

473 Hansı halda investisiya layihəsinin qəbul edilməsi haqında qərar verilə bilər?

- əmək məhsudarı sıfıra bərabərdir
- xalis cari dəyər sıfırdan böyükdür
- xalis cari dəyər dəyər 0-dan kiçikdir
- istehsal gücündən istifadə əmsalı 0,5-ə bərabərdir
- fondverimi sıfıra bərabərdir

474 Aşağıdakı alternativ investisiya layihələri variantlarından hansı seçilməlidir?

- fondverimi sıfıra bərabərdir
- xalis cari dəyər sıfırdan böyükdür
- daxili rentabellik norması diskont dərəcəsinə bərabərdir
- xalis cari dəyər dəyər 0-dan kiçikdir
- istehsal gücündən istifadə əmsalı 0,5-ə bərabərdir

475 İntestisiya kimi sahibkarlıq obyektlərinə nə qoyula bilməz?

- işçi qüvvəsi, müvafiq və bank lisenziyası
- pul, məqsədli bank əmanətləri, kreditlər, paylar, səhmlər və başqa qiymətli kağızlar
- bu və ya digər istehsal növünün təşkili üçün zəruri olan, an-jaq patentləşdirilməmiş, texniki sənədləşdirilmə, vərdiş və is-tex-salat təjribəsi kimi tərtib edilmiş texniki, texnoloji, kommersiya və digər biliklərin məcmusu
- müvafiq qaydada rəsmiləşdirilmiş elmi-təcrübi və digər intellektual sərvətlər
- daşınan və daşınmaz əmlak

476 Müəssisələrdə hansı istiqamətə investisiya yönəldilmir?

- texnika və texnologiyanın modernləşdirilməsinə
- müəssisənin istehsal ehtiyatlarının bərpasına
- istehsal güclərinin genişləndirilməsinə
- işçilərin əmək haqqının artırılmasına
- yeni məhsul növlərinin işlənməsinə

477 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə investisiya fəaliyyətinin maliyyələş-dirilməsi mənbələrinə aid deyil?

- səhmlərin yerləşdirilməsindən cəlb edilən vəsaitlər
- işçilərin əmək haqqı və sosial sığortaya ayırmalar
- borc maliyyə vəsaitləri
- büdcədən və büdcədən kənar fondlardan məqsədli investisiya ayırmaları
- istiqrazların yerləşdirilməsindən cəlb edilən vəsaitlər

478 Aşağıdakılardan hansını kapital əmələ gətirən investisiyaya aid etmək olmaz?

- müəssisənin texniki cəhətdən yenidən qurulmasına investisiya qoyuluşu
- yeni müəssisələr tikilməsinə investisiya qoyuluşu
- fəaliyyət göstərən müəssisələrin genişləndirilməsinə investisiya qoyuluşu
- qiymətli kağızların alınmasına investisiya qoyuluşu
- müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə investisiya qoyuluşu

479 İstehsalın ictimai təşkili formaları hansılardır?

- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- fərdi, seriyalı və kütləvi istehsal
- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, kooperativləşdirilməsi və kombinləşdirilməsi
- istehsalın elektrikləşdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması
- istehsalın mexanikləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması

480 İstehsalın təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansı biri ilə xarakterizə olunur?

- əmək bölgüsünün dərinləşməsi
- müəssisələrin iriləşməsi
- müəssisədə işçilərinin sayının azalması
- müəssisənin ölçülərinin kiçilməsi
- texnoloji cəhətdən müxtəlif istehsalların bir müəssisədə uzlaşdırılması

481 Nisbi təmərküzləşdirmə nədir?

- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır

482 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı təmərküzləşmə prosesinə xasdır?

- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin hamısının bir mərkəzdən idarə edilməsi
- məhsul istehsalının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmləşməsi
- məhsul bazarının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin sayının artması

483 Təmərküzləşmənin formaları hansılardır?

- aqreqat, mexaniki, texniki
- fərdi, seriyalı və kütləvi
- istehsal, satış, idxal və ixrac
- aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji

- konstruksiya, texnoloji ardıcılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat

484 Təmərküzləşmənin vəziyyətini və dinamikasını öyrənmək hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

- müəssisənin istehsal səviyyəsinin yalnız fəaliyyət göstərdiyi sahədə deyil, ümumiyyətlə sənayedəki xüsusi çəkisi və əsas fondların orta illik dəyəri
- məhsul istehsalının həcmi, heyətin orta illik sayı, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri
- ölçülərinə görə ən kiçik ölçülü müəssisələr qrupunun istehsal həcmi
- milli iqtisadiyyatın əsas fondları dəyərinə görə strukturu
- sənayenin tərkibində olan müstəqil sahələrin sayı, hər sahədə müəssisələrin sayı və orta ölçüsü

485 Təmərküzləşmənin aqreqat formasının öyrənilməsi zamanı hansı göstəricilərin tətbiqi daha məqsəduyğundur?

- inteqral göstəricilər
- dəyər göstəriciləri
- nisbi göstəricilər
- ümumiləşdirilmiş göstəricilər
- natural göstəricilər

486 Müəssisənin ölçüsü nədir?

- İstehsal prosesinin nəticəsi olmaqla müəyyən dövr ərzində müəssisənin istehsal xərclərinin həcmi ilə müəyyən olunur
- Bu, istehsalın ölçüsüdür
- İstehsal prosesinin nəticəsi olmaqla müəyyən dövr ərzində müəssisənin əldə etdiyi mənfəətin həcmi əks etdirir
- istehsal prosesinin təşkili forma-larının kəmiyyət xarakteristikasıdır və müəssisədə toplanmış məhsul və əmək resurs-larının məcmusu ilə, həmçinin istehsalın ölçüsü ilə müəyyən olunur
- istehsal prosesinin nəticəsini ifadə edir və natural, əmək və ya dəyər göstəricilərində məhsulun kəmiyyəti ilə müəyyən olunur

487 Fərdi əmək bölgüsü nədir?

- müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanmasıdır
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir
- ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır
- müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə - ayrılmasıdır

488 İctimai əmək bölgüsünün formaları hansılardır?

- fiziki, mexaniki, texnoloji
- fərdi, seriyalı, kütləvi
- mütləq, nisbi, inteqrallaşdırılmış
- fərdi, texniki, texnoloji
- ümumi, xüsusi, fərdi

489 İxtisaslaşdırma nədir?

- müəssisənin mümkün olan bütün fəaliyyət sferalarına daxil olmasıdır
- konstruktiv qurluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalın məhdud sayda müəssisələrdə təmərküzləşməsidir
- müəssisənin həmişə eyni məhsul göndərənlərlə işləməsidir

- müəssisənin həmişə eyni istehlakçılara xidmət göstərməsi və məhsul satmasıdır
- müəssisənin nisbətən uzun müddətə müəyyən bazar segmentinə uyğun fəaliyyətidir

490 İxtisaslaşdırma necə meydana çıxır?

- müəssisələr arasında uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələrinin yaranması nəticəsində
- istehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi nəticəsində
- müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi nəticəsində
- əmək bölgüsünün inkişafı və dərinləşməsi nəticəsində
- müxtəlif istehsalların bir müəssisədə birləşməsi nəticəsində

491 İstehsalın kooperasiyalaşdırılması nədir?

- müəssisələrin hər hansı məhsulun birgə istehsalı üçün yaratdıqları birlik formasıdır
- müəyyən bir məhsulun birgə istehsalı ilə məşğul olan müəssisələr arasındakı uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələri formasıdır
- bazar segmentini ələ keçirmək üçün müəssisələrin gizli razılığıdır
- ölkədə hər hansı məhsul istehsal etmək məqsədilə xarici investorların cəlb edilməsidir
- bir-birinin fəaliyyət nəticələrinə ehtiyacı olan müəssisələrin öz aralarında əmtəə və xidmətlərlə hesablaşmaları prosesidir

492 İstehsalın kooperativləşdirilməsinin formaları hansılardır?

- əşya, istehsal-texniki və texnoloji mərhələ üzrə
- aqreqat, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- əşya, texniki, fiziki
- texnoloji, əşya, mexaniki

493 Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırma nədir?

- özünün konstruk-si-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmlənməsidir
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün bir sahədə cəmlənməsidir
- özünün konstruk-si-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, tət-biq sahəsi məhdud olan, istehsalı uzun dövr üçün təkrar-la-nan məh-sul istehsalının bir müəssisədə təmərküzləşməsidir
- müəyyən texnoloji əməliyyat-ların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir
- eyni adlı məhsulların bazarda satışının yalnız bir müəssisədə cəmlənməsidir

494 Müəssisədaxili ixtisaslaşdırma nədir?

- özünün konstruk-si-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, istehsalı uzun dövr üçün təkrar-la-nan məh-sul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir
- müəyyən texnoloji əməliyyat-ların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir
- özünün konstruk-si-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmlənməsidir
- istehsal prosesinin və iş yerlərinin səmərəli və yüksək məh-sul-darlıqlı texnika ilə təmin olunmasıdır

495 Sahə üzrə ixtisaslaşma nədir?

- iqtisadi əməkdaşlıq birliklərinə daxil olan ölkələrin müəyyən məhsulların istehsalı və satışı üzrə ixtisaslaşmasıdır

- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün geniş nomenklaturada məhsul istehsalının müəyyən dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır
- özünün konstruk-si-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir sahədə cəmləşməsidir
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir

496 Texniki əmək bölgüsü nədir?

- müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib his-sələrinə – sex və istehsal sahələrinə - ayrılmasıdır
- istehsal prosesləri arasında olan texnoloji fərqlərdir
- ayrı-ayrı iş yerlərində tətbiq olunan texnika və texnologiyanın fərqli olmasıdır
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələ-rin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir

497 Ümumi əmək bölgüsü nədir?

- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır
- istehsal proseslərində müasir texnika və texnologiyanın tətbiq edilməsidir
- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələ-rin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələ-rin) əmələ gəlməsidir

498 Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinəlaşmə imkanları daha məhduddur?

- neft-kimya sənayesi
- maşınqayırma
- metallurgiya
- neft emalı sənayesi
- yeyinti sənayesi

499 əmək predmetlərinin emalının ayrı-ayrı mərhələlərinin birləş-diril-mə-si xarakterindən asılı olaraq kombinəlaşmənin formaları hansılardır? (Sürət 08.10.2015 16:52:43)

- fərdi, seriyalı və kütləvi
- aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- xammalın ardıcıl emalına görə, xammalın kompleks emalına görə, tullantılardan istifadəyə görə
- şaquli, üfiqi və qarışıq
- alət, hissə və texnoloji mərhələ üzrə

500 Aşağıdakı əlamətlərdən hansə kombinəlaşdırməni xarakterizə edir? (Sürət 08.10.2015 16:52:45)

- Kombinəlaşdırmə - müəssisənin maliyyə vəziyyətinin təhlili vasitəsidir
- Kombinəlaşdırmə - müəssisədə istehsalın təşkili tiplərindən biridir
- Kombinəlaşdırmə - müəssisədə istehsalın təşkili üsullarından biridir
- Kombinəlaşdırmə - istehsalın ictimai təşkili formalarından biridir
- Kombinəlaşdırmə - marketinqin təşkili üsuludur

501 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı kombinəlaşmış müəssisələr üçün səciyyəvi deyil? (Sürət 08.10.2015 16:52:50)

- istehsallardan hər birinin məhsulu birbaşa satış bazarlarına çıxarılır

- texnoloji prosesin bir mərhələsindən digərinə keçid fasiləsiz baş verir
- texnoloji prosesin bir mərhələsindən digərinə keçid ən qısa yolla baş verir
- istehsallardan birinin nəticəsi digəri üçün başlanğıc olur
- istehsallardan birinin məhsulu digəri üçün material və ya yarımfabrikat rolunda çıxış edir

502 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı həm kombinəlməyə, həm də tərkiyəlməyə şamil olunur?

- analogi məhsullar istehsal edən müəssisələrin birliyi
- müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi
- müəssisələrin istehsal etdiyi məhsul digəri üçün xammaldır
- işçilərin sayının azalması
- müxtəlif istehsalların birliyi

503 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı kombinəlmə üçün səciyyəvi deyildir?

- vahid nəqliyyat bazası
- müxtəlif istehsalların ərazicə birliyi
- vahid satış şəbəkəsinin olması
- kombinata daxil olan istehsalların texniki-iqtisadi vəhdəti
- vahid enerji sistemi

504 Aşağıdakılardan hansı kombinəldirmənin səciyyəvi xüsusiyyəti hesab olunur?

- istehsal prosesinin mərhələləri arasındakı ahəngdarlı, müəssisələrin mülkiyyətçisinin eyni şəxs olması, vahid mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
- müxtəlif müəssisələrin istehsalı olan hissə və qovşaqların bir müəssisədə son məhsul formasında yığılması
- istehsalın yalnız sifarişlər əsasında olması, sifariş edilmiş məhsulların bir neçə müəssisə tərəfindən istehsalı
- müxtəlif istehsalların birliyi, kombinata daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti, vahid enerji sistemi və nəqliyyat bazası
- istehsal prosesinin yalnız bir müəssisədə baş verməsi, istehsal olunmuş məhsulların istehlakçıya çatdırılmasında heç bir vasitədən istifadə edilməməsi

505 İstehsalın ixtisaslaşması və kombinəlmənin qarşılaşdırılmasını nəzərdə tutan aşağıdakı fikirlərdən hansı düzdür?

- ixtisaslaşma müəssisənin istehsal xərclərinə qənaət yaradır, kombinəlmə isə xərclərin artmasına gətirib çıxarır
- ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını məhdudlaşdırır, kombinəlmə isə genişləndirir
- ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını genişləndirir, kombinəlmə isə məhdudlaşdırır
- ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsulun həcmi məhdudlaşdırır, kombinəlmə isə genişləndirir
- ixtisaslaşma müəssisənin məhsul bazarını məhdudlaşdırır, kombinəlmə isə genişləndirir

506 İstehsallar arasında əlaqələrin xarakterindən asılı olaraq kombinəlmənin tipləri hansılardır?

- şaquli, üfiqi, qarışıq
- aqreqat, istehsal-texniki, texnoloji
- xammalın ardıcıl emalı, xammalın kompleks emalı, tullantılardan istifadə
- fərdi, seriyalı, kütləvi
- alət, hissə və texnoloji mərhələ üzrə

507 Kombinəlmənin əsas şərti nədir?

- eyni bir ərazidə analogi müəssisələrin cəmləşdirilməsidir
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bazarın bölüşdürülməsidir
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyni texnoloji avadanlıqlardan istifadə edilməsidir
- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda tərkiyəldirilməsidir

- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsidir

508 Qarışıq kombinləşmə tipi nə vaxt olur?

- müxtəlif müəssisələrdə istehsal edilən hissə və qovşaqlar bir müəssisədə hazır məhsul kimi yığılanda
- xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınanda
- xammal ardıcıl emal olunanda
- xammal kompleks emal olunanda
- məhsulun həm istehsalı, həm də satışı bir müəssisədə cəmləşəndə

509 Sənayedə kombinləşdirmə nədir?

- oxşar məhsulları istehsal edən müxtəlif müəssisələrin bir mərkəzdən idarə edilməsidir
- istehsalın daha iri müəssisələrdə təmərküzləşməsi prosesidir
- texnoloji və təşkilati baxımdan əlaqəli olan müxtəlif sahələrə məxsus ayrı-ayrı istehsalların vahid istehsal kompleksində birləşdirilməsidir
- birlik və müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayının artması prosesidir
- müəssisələrin fəaliyyətlərinin dövlət tərəfindən əlaqələndirilməsidir

510 Üfiqi kombinləşmə tipinin səciyyəvi xüsusiyyəti hansıdır?

- bu, əlaqəli istehsalların hamısında istehsal həcmələrinin böyüməsini nəzərdə tutur
- bu, xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- bu, xammalın bir-biri ilə əlaqəli bir neçə müəssisədə hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- bu, xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsulun, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsulların alınmasını nəzərdə tutur
- bu, ilkin xammalın emalının bir neçə axınının mövcudluğunu nəzərdə tutur ki, nəticədə bir neçə sahənin məhsulu alınır

511 Yüngül sənaye üçün kombinləşmənin hansı forması daha səciyyəvi ola bilər?

- üfiqi kombinləşmə
- xammalın kompleks emalına görə
- xammalın ardıcıl emalına görə
- tullantılardan istifadəyə görə
- istehsal-texniki

512 Müəssisədə il ərzində 750 min manatlıq əlavə investisiya həyata keçirilərək yeni istehsal gücləri istifadəyə verilmişdir. Bunun nəticəsində növbəti ildə müəssisə 225 min manat əlavə mənfəət əldə etmişdir. Bu məlumatlar əsasında müəssisədə əsaslı vəsait qoyuluşunun rentabelliğini hesablayın.

- 975 min manat
- 35 %
- 525 min manat
- 25 %
- 30 %

513 Hər hansı təşkilati-texniki tədbirin həyata keçirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi necə müəyyən olunur?

- müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərənin onun istehsalına sərf edilmiş yalnız canlı əməyin kəmiyyətinə nisbəti kimi
- müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərənin onun istehsalına sərf edilmiş canlı və maddiləşmiş əməyin kəmiyyətinə nisbəti kimi
- müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərənin onun istehsalına sərf edilmiş canlı və maddiləşmiş əməyin kəmiyyətinə hasili kimi

- müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərə ilə onun istehsalına sərf edilmiş canlı və maddiləşmiş əməyin kəmiyyəti ilə cəmlənməsi kimi
- müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərədən onun istehsalına sərf edilmiş bütün xərclərin kəmiyyətinin çıxılması kimi

514 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- İctimai istehsalın səmərəlilik meyarı və ümumiləşdirici (meyar) göstəricisi arasında heç bir əlaqə və bağlılıq yoxdur
- İctimai istehsalın iqtisadi səmərəliliyini düzgün qiymətləndirmək üçün onun meyarı və göstəriciləri elmi-nəzəri və metodoloji cəhətdən dəqiq əsaslandırılmalıdır
- Hər hansı bir sosial-iqtisadi prosesin kəmiyyət və keyfiyyət cəhətlərini özündə tam və dəqiqliklə əks etdirən meyar və göstəricilər olmalıdır dan həmin prosesin qiymətləndirilməsi və idarə edilməsi mümkün deyildir
- Səmərəlilik göstəricisi – səmərə ilə xərclərin kəmiyyət nisbəti, ictimai istehsalın səmərəliliyinin keyfiyyət səciyyəsidir
- Səmərə öz-özlüyündə ictimai istehsalın səmərəliliyi haqqında təsəvvür yarada bilmir, çünki mütləq rəqəmdir, onu yaradan xərclərlə əlaqəlidir

515 Səmərəlilik meyarı nədir?

- İstehsal fəaliyyətinin son nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin gətirdiyi səmərədir
- İstehsal fəaliyyətinin aralıq nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin kəmiyyətidir
- İstehsal fəaliyyətinin nəticəsi olaraq istehsal edilmiş məhsulun ümumi həcmnin dəyər ifadəsidir
- İstehsal fəaliyyətində istifadə edilən bütün resursların istehlak həcmidir
- İstehsal fəaliyyəti zamanı məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin faydalı hissəsidir

516 İctimai istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin meyarı aşağıda göstərilənlərdən hansıdır?

- il ərzində yaradılmış ümumi daxili məhsul
- milli sərvət
- il ərzində yaradılmış milli gəlir
- il ərzində yaradılmış ümumi milli məhsul
- il ərzində yaradılmış xalis milli məhsul

517 Müəssisə səviyyəsində istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin meyarı aşağıda göstərilənlərdən hansıdır?

- əmtəəlik məhsul
- mənfəət
- istehsal xərcləri
- ümumi gəlir
- istehsal olunan məhsulun dəyər ifadəsində həcmi

518 Mütləq səmərəlilik nədir?

- əsaslı vəsait qoyuluşunun mənfəətə nisbətidir
- əldə olunan səmərənin kəmiyyətə miqdarıdır
- əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğidir
- əldə olunmuş səmərənin keyfiyyətini xarakterizə edir
- səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminə nisbətidir

519 Nisbi (müqaisəli) səmərəlilik nədir?

- əsaslı vəsait qoyuluşu həcmnin səmərəyə nisbətidir
- səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləğinə nisbətidir
- variantlar üzrə cari xərclərin fərqinin əsaslı vəsait qoyuluşlarının fərqinə nisbətidir

- səmərəliliyin orta göstəricisidir
- istehsal daxili ehtiyatlardan istifadə göstəricisidir

520 Müqayisəli (nisbi) səmərəlilik göstəricisi nə üçün hesablanır?

- müəssisənin mənfəətini hesablamaq üçün tətbiq edilir
- layihə variantları üzrə ayrı-ayrılıqda gözlənilən gəlirlərin hesablanması üçün tətbiq edilir
- layihə variantları üzrə sərf ediləcək investisiyanın həcmi hesablamq üçün tətbiq edilir
- layihə variantlarından ən sərfəlisinin seçilməsi məqsədilə hesablanır və tətbiq edilir
- layihə variantları üzrə gözlənilən məsrəflərin müqayisəsi üçün tətbiq edilir

521 Müəssisələrdə əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəlilik göstəricisi kimi istifadə edilən rentabellik göstəricisi necə hesablanır?

- illik mənfəətin müəssisənin əsas və normalaşdırılan dövriyyə fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- illik mənfəət artımının bu artımı təmin edən əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti kimi
- illik mənfəət artımının bu artımı təmin edən əsaslı vəsait qoyuluşuna hasil kimi
- illik mənfəətin bu mənfəəti təmin edən ümumi xərclərə nisbəti kimi
- illik mənfəət artımının bu artımı təmin edən əsas fondlara nisbəti kimi

522 Müəssisədə investisiya layhəsinin qəbul edilməsi üçün inteqral səmərəlilik göstəricisi:

- xərclərdən çox olmalıdır
- sıfır (0) bərabər olmalıdır
- mənfi kəmiyyət olmalıdır
- müsbət kəmiyyət olmalıdır
- mənfəətə bərabər olmalıdır

523 Aşağıdakılardan hansıları istehsal amillərindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricilərdir?

- əmək məhsuldarlığı, fondverimi, dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsali
- ümumi milli məhsul, ümumi rentabellik, məhsul vahidinin maya dəyəri
- əmək haqqının səviyyəsi, mənfəət
- ümumi daxili məhsul, ümumi gəlir
- əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi, əmtəlik məhsul

524 əmək məhsuldarlığı hansı istehsal amilindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- xammal
- torpaq
- kapital
- əmək (iş qüvvəsi)
- sahibkarlıq qabiliyyəti

525 Material tutumu göstəricisi aşağıdakı resurslardan hansılarının istifadəsinin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- xammal və material resurslarının
- informasiya resurslarının
- əsas və tədavül fondlarının
- əmək resurslarının
- maliyyə resurslarının

526 əməyin səmərəlilik dərəcəsini hesablamaq üçün aşağıda verilənlərdən hansından istifadə edilir?

- investisiya qoyuluşunun rentabelliği
- vaxt vahidi ərzində istehsal edilən məhsulun həcmi
- vaxt vahidi ərzində sərf edilən elektrik enerjisi
- vaxt vahidi ərzində sərf edilən materialların həcmi
- məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən xərclər

527 Aşağıdakılardan hansı istehsalın səmərəliliyini xarakterizə etmir?

- işçilərin sayının artması
- vaxt vahidi ərzində istehsal olunan məhsulun kəmiyyətcə çoxaldılması
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan vaxtın azaldılması
- məhsul vahidinin maya dəyərinin azaldılması
- material məsrəflərinə qənaət eilməsi

528 Aşağıdakılardan hansı istehsalın səmərəliliyini əks etdirir?

- məhsulun satış həcmi azalması
- hazır məhsul anbarında məhsul ehtiyatlarının artması
- avadanlıqların istifadəsiz qalma müddətinin artması
- məhsulun əmək-tutumunun azaldılması
- anbarında material ehtiyatlarının artması

529 Fondverimi göstəricisi istehsalın təşkili ünsürlərinin hansından istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- müəssisənin ehtiyat fondlarının
- istehsal əsas fondlarının
- istehsal dövriyyə fondlarının
- müəssisənin tədavül fondlarının
- müəssisənin pul fondlarının

530 Müəssisədə istehsal amillərindən istifadəni xarakterizə edən iqtisadi səmərəlilik göstəricilərinə aid deyil:

- dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı
- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürəti göstəricisi
- satışın rentabelliği göstəricisi
- əmək məhsuldarlığı göstəricisi
- fondverimi göstəricisi

531 Texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin gücü əsasında istehsal gücü necə hesablanır?

- texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə avadanlıqların iş vaxtı fondunun hasilinin texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcmi istehsal olunmuş məhsul həcminə çevirən əmsala nisbəti kimi
- texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə avadanlıqların iş vaxtı fondunun hasili kimi
- texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə avadanlıqların iş vaxtı fondu və texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcmi istehsal olunmuş məhsul həcminə çevirən əmsalın hasili kimi
- texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcmi istehsal olunmuş məhsul həcminə çevirən əmsalın hasili kimi
- avadanlıqların iş vaxtı fondu və texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcmi istehsal olunmuş məhsul həcminə çevirən əmsalının hasili kimi

532 Müəssisələrdə amortizasiya məbləği necə müəyyən edilir?

- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyərindən əsas fondların qalıq dəyərini çıxmaqla
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyərinin əsas fondların qalıq dəyərində nisbəti kimi
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri ilə əsas fondların qalıq dəyərində hasili kimi
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri ilə əsas fondların qalıq dəyərində nisbəti kimi
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərində əsas fondların ilkin dəyərində nisbəti kimi

533 Amortizasiya norması necə hesablanır?

- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqi əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun faydalı istifadə müddətinə nisbətində nisbəti kimi
- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqi əsas fondun ilkin dəyərində nisbəti kimi
- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqi əsas fondun faydalı istifadə müddətinə nisbətində nisbəti kimi
- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqi əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun faydalı istifadə müddətinə nisbətində nisbəti kimi
- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqi əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun faydalı istifadə müddətinə nisbətində nisbəti kimi

534 İstehsal əsas fondların köhnəlmə əmsalı necə müəyyən edilir?

- istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərində əsas fondların köhnəlmə əmsalında nisbəti kimi
- köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərində nisbəti kimi
- istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərində köhnəlmə məbləğində nisbəti kimi
- köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərində nisbəti kimi
- köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərində hasili kimi

535 əməyin fondla silahlılığı necə hesablanır?

- istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərində fəhlələrin sayına nisbəti kimi
- məhsulun həcmində istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi
- istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərində məhsulun həcmində nisbəti kimi
- əmək məhsudarı sayının fəhlələrin sayına nisbəti kimi
- fəhlələrin sayının istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi

536 Müəssisədə avadanlıqlardan intensiv istifadə yollarına aid deyil:

- istehsal prosesinin qrafik üzrə sabit və mün-təzəm, boş-da-yan-ma hallarına yol vermədən ahəngdar və birqərarda gətməsini tə-min edilməsi
- avadanlığın birdəfəlik yükünün artırılması
- material emalının sürətinin artırılması
- xammal və materialları istehsal hazırlamaqla, onların key-fiyyətində texnoloji prosesin tələblərinə və hazırlanan məhsulun keyfiyyətinə uyğun gəlməsinin təmin edilməsi
- avadanlığa səriştəli texniki qulluq olunması, onun vaxtında və keyfiyyətlə təmir edilməsi, iş yerinin materiallarla fasiləsiz təc-hizi, texnoloji prosesin düzgün təşkil edilməsi

537 Aşağıdakılardan hansı avadanlıqlardan ekstensiv istifadənin yaxşılaşdırılması yollarına aid deyil?

- xammal və materialların key-fiyyətində texnoloji prosesin tələblərinə uyğun gəlməsini təmin etməklə
- avadanlıqların boşdayanma vaxtının azaldılması
- növbəlilik əmsalının artırılması
- avadanlıqların ümumi sayında fəaliyyət göstərməyənlərin xüsusi çəkisinin azaldılması
- il ərzində avadanlıqlardan istifadə müddətinin artırılması

538 Müəssisənin istehsal gücünü müəyyən edən amillərə aid deyil:

- avadanlığın vaxt fondu

- qurulmuş avadanlıqların sayı
- istehsal mey-dan-ça-larının sahəsi
- avadanlığın texniki cəhətdən əsaslandırılmış məh-sul-darlıq norması
- avadanlıqlardan istifadə səviyyəsi

539 əsas fondların sıradan çıxma və yeniləşmə əmsalının yüksək olması göstərir ki,

- əsas fondlar sürətlə könelir
- fondverimi artır
- müəssisədə yenidənqurma işləri aparılır
- əsas fondların amortizasiyası artır
- əsas fondlardan istifadə səmərəliliyi yüksəlir

540 əsas fondlardan ekstensiv istifadə əmsalı:

- əsas fondlardan yeniləşmə səviyyəsini göstərir
- əsas fondlardan vaxta görə istifadəni göstərir
- fondlasilahlılığın artmasını göstərir
- əsas fondlardan gücə görə istifadəni göstərir
- əsas fondların mənəvi köhnəlməsini göstərir

541 əsas fondların təzələnmə əmsalı necə hesablanır?

- yeni iş salınmış əsas fondların dəyərinin ilin axırına olan əsas fondların dəyərinə nisbəti
- köhnəlmə məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti
- köhnəlmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti
- bərpa dəyərinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti
- ilkin dəyərin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti

542 Avadanlığın ekstensiv yüklənməsi əmsalı necə hesablanır?

- avadanlığın faktiki iş vaxtının avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtına nisbəti kimi
- gün (sutka) ərzində müəssisənin, sexin avadanlıqları tərəfindən işlənmiş dəzgah-növbələrin sayının qurulmuş avadanlıqların sayına nisbəti kimi
- avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtının avadanlığın faktiki iş vaxtına nisbəti kimi
- avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtı ilə avadanlığın faktiki iş vaxtının hasilini kimi
- avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtı ilə avadanlığın faktiki iş vaxtının cəmi kimi

543 Məhsulun istehsalında iştirak etməyən bölmə hansıdır?

- xidmətedici sex
- əsas sex
- yardımçı sex
- sosial-məişət bölməsi
- köməkçi sex

544 Müəssisənin əlaltı sexləri nə ilə məşğul olurlar?

- müəssisədə profil məhsulların istehsalını həyata keçirirlər
- müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar

545 Müəssisənin istehsal quruluşu

- onun döviyyə və vəsaitlərinin strukturunu əks etdirir
- onun təsərrüfat fəaliyyətinin idarə edilməsi mexanizmidir
- onun idarəetmə strukturudur
- onun daxili bölmələrinin tərkibi və nisbətlerini əks etdirir
- onun kapitalının strukturunu əks etdirir

546 Fəaliyyət miqyasına görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- kiçik, orta və iri müəssisələrə
- kiçik, böyük, qarışıq müəssisələrə
- xırda, böyük və transmilli müəssisələrə
- kütləvi, seri-yalı və fərdi müəssisələrə
- axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə

547 İxtisaslaşdırılma dərəcəsinə görə müəssisələr bölünürülər:

- ixtisaslaşdırılmış, axınlı və fərdi müəssisələrə
- ixtisaslaşdırılmış, ixtisaslaşdırılmış, kombinəlanmış müəssisələrə
- istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələrinə
- ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışıq müəssisələrə
- kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə

548 Müəssisə ləğv edilmir:

- lazımi xüsusi icazə (lisenziya) olmadan fəaliyyət göstərdikdə
- onun təsisçilərinin (iştirakçılarının) ümumi yığıncığının qərarı ilə
- onun yaradılması zamanı yol verilmiş qanunvericilik pozuntuları ilə əlaqədar
- qanun-la qadağan edilmiş fəaliyyət həyata keçirdikdə
- onun təsisçiləri (iştirakçılari) dəyişdikdə

549 Müəssisənin ləğv edilməsi prosesinə aid deyil

- onun kreditorlarının tələblərini bildirməsi qaydası və müd-də-ti haqqında məlumatın dərc edilməsi
- onun kreditor-la-rının irəli sürdükləri tələblərin siyahısının müəyyən edilməsi
- onun əmlakının tərkibinin müəyyən edilməsi
- onun kadrlarının tərkibinin müəyyən edilməsi
- onun kreditorlarını aşkar edilməsi və debitor borclarının alınması

550 Müəssisənin istehsal potensialı nədir?

- müəssisənin kadrları, istehsal vasitələri, informasiya və maliyyə vəsaitlərinin məcmusudur
- müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı və istehsal gücü
- bazarın yerli məhsul tutumu
- müəssisənin illik istehsal həcmi
- müəssisə məhsullarının satıla biləcək maksimum həcmi

551 Müəssisənin quruluşunun formalaşmasına aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?

- məhsulun konstruktiv quruluşu və onun hazırlanması tex-no-lo-gi-yası
- istehsalın həcmi
- istehsalın ixtisaslaşdırılması və kooperativləşdirilməsi səvi-yə-si
- məhsulun nomenklaturası
- müəssisənin nizamnamə fondu

552 Müəssisənin istehsal quruluşuna aid deyil

- müəssisənin istehsal bölmələrində işləyənlərin sayında ayrı-ayrı kateqoriyalı işçilərin payları
- istehsal bölmələrinin əsas fondlarının onların ümumi həcmində payları
- istehsal bölmələrinin işçilərinin onların ümumi sayında payları
- istehsal bölmələrinin istehsalın ümumi həcmində payları
- müəssisənin məhsul buraxılışında ayrı-ayrı istehsal bölmələrinin paylarını

553 Müəssisə ləğv edilərkən hansı kreditorların tələbləri ilk növbədə ödənilir?

- Birinci növbədə qalan kreditorlar ilə hesablaşmalar aparılır
- Birinci növbədə müvafiq vədəli ödənişlərin kapitallaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır
- Birinci növbədə işdən çıxma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəlliflik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar aparılır
- Birinci növbədə ləğv edilən müəssisənin əmlakının girov qoyulması ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditorların tələbləri ödənilir
- Birinci növbədə büdcəyə məjburi ödənişlər üzrə borc ödənilir

554 Nizamnamə kapitalının (fondunun) həcmi:

- Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilir
- dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra müəyyən edilir
- müəssisə fəaliyyət göstərərkən onun rəhbərliyi tərəfindən müəyyən edilir
- müəssisə yaradılarkən müəyyən edilir
- vergi orqanı tərəfindən müəyyən edilir

555 Müəssisə bölündükdə onun öhdəlikləri:

- onun öhdəlikləri müəssisələrdən birinə keçir
- mövcud öhdəliklər ləğv edilir
- yaranan müəssisələrdən biri kreditorlara verilməklə öhdəliklər ödənilir
- onun öhdəlikləri əmlak hesabına ödənilir
- onun öhdəlikləri bölüşdürücü akt üzrə uyğun hissələrdə yaranan yeni müəssisələrə keçir

556 Müəssisənin xarici mühitini formalaşdıran subyektlərə aid deyil

- borc verən qurumlar
- dövlət orqanları
- onun məhsulunun potensial və mövcud istehlakçıları
- onun kadrları
- onun təhcizatçıları

557 Müəssisələrin qarşısında duran əsas vəzifələrə aid deyil

- müəssisənin maliyyə resurslarından səmərəli istifadə etmək
- buraxılacaq məhsulların keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq
- ən az xərcə daha yüksək iqtisadi nəticələr əldə etmək
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinə və fondveriminin artırılmasına nail olmaq

558 Müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti ilə əlaqədar qərarların qəbul edilməsində nəzərə alınmayan amillər:

- potensial və mövcud alıcıların zövqlərinin dəyişməsi
- müəssisənin qarşısına qoyulan məqsədlər
- müəssisənin istehsal gücü
- müəssisənin istehsal potensialı
- müəssisənin fəaliyyət göstərəcəyi sahələrdə əsas fondların quruluşunda baş verən dəyişikliklər

559 Müəssisənin hüquqi şəxs kimi xüsusiyyətlərinə aid deyil

- müəssisə öz öhdəliklərinə görə müstəqil məsuliyyət daşıyır
- müəssisənin bağladığı əqdlərə görə yaranan öhdəlikdə onun rəhbərinin şəxsi öhdəliklərinə çevrilir
- müəssisə, iştirakçılarının mülkiyyətindən fərqli olan, xüsusiləşmiş mülkiyyətə malik olur
- müəssisə, müstəqil iradəyə malik olur
- müəssisə, iştirakçılarının tərkibindən asılı olmayaraq, prinsipçə, müddətsiz mövcud olur

560 Hansı halda müəssisə törəmə müəssisəsi hesab edilir?

- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 25 faizə malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında üstün iştirakına və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun qəbul etdiyi qərarları müəyyənləşdirmək imkanına malik olursa, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalının 49 faizinə malikdirsə və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun istehsal etdiyi məhsulun 75 faizini alırsa, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin istehsal etdiyi məhsulların hamısını alırsa və bağlanmış müqaviləyə görə onun istehsal etdiyi məhsulun hamısını yaxın iki ildə almalıdırsa, onda birinci müəssisə ikincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 10 faizə malikdirsə və bu iştirak payı müəssisənin ümumi yığıncağını istənilən vaxı çağırmağa imkan verirsə, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir

561 Asılı müəssisə nədir?

- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalının 100 faizinə malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında üstün iştirakına və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun qəbul etdiyi qərarları müəyyənləşdirmək imkanına malik olursa, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 20 faizdən çox paya malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 10 faizə malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin istehsal etdiyi məhsulların hamısını alırsa, onda birinci müəssisə ikincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir

562 Müəssisənin əsas sexlərin istehsal tullantılarından təkrar istifadə edilməsi (təkrar istehsalı) məqsədilə hansı sex yaradılır?

- xidmətedici sex
- əsas sex
- yardımçı sex
- sosial-məişət bölməsi
- köməkçi sex

563 Maşınqayırma zavodlarında hazırlıq sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- əsas sexə
- yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- köməkçi sexə

564 Maşınqayırma zavodlarında yığıma sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- əsas sexə
- yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- köməkçi sexə

565 Metallurgiya kombinatlarında domna sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- əsas sexə
- yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- köməkçi sexə

566 Metallurgiya kombinatlarında marten sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- əsas sexə
- yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- köməkçi sexə

567 Metallurgiya kombinatlarında yayma (prokat) sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- əsas sexə
- yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- köməkçi sexə

568 Metallurgiya kombinatlarında koks sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- köməkçi sexə
- əsas sexə
- xidmətedici sexə
- yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə

569 Toxuculuq fabriklərində əyirici sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- əsas sexə
- yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- köməkçi sexə

570 Toxuculuq fabriklərində toxucu sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- əsas sexə
- yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- köməkçi sexə

571 Toxuculuq fabriklərində naxışvurma sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- əsas sexə
- yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- köməkçi sexə

572 İstehsal müəssisəsində alət sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- əsas sexə
- yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- köməkçi sexə

573 İstehsal müəssisəsində təmir sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- əsas sexə
- yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- köməkçi sexə

574 İstehsal müəssisəsində model sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- əsas sexə
- yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- köməkçi sexə

575 İstehsal müəssisəsində nəqliyyat və enerji sexləri aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- əsas sexə
- yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- köməkçi sexə

576 İstehsal müəssisəsində kompressor stansiyaları aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- əsas sexə
- yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- köməkçi sexə

577 İstehsal müəssisəsində eksperimental sexləri aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- əsas sexə
- yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- köməkçi sexə

578 İstehsal müəssisəsində su təchizatı aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- əsas sexə
- yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- köməkçi sexə

579 İstehsal müəssisəsində anbar təsərrüfatı aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- əsas sexə
- yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- köməkçi sexə

580 İstehsal müəssisəsində tara hazırlayan sexlər aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- əsas sexə
- yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- köməkçi sexə

581 İstehsal müəssisəsində işlənmiş yağların regenerasiyası ilə məşğul olan sexlər aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- əsas sexə
- yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- köməkçi sexə

582 Müəssisənin hansı təşkilati-hüquqi forması təsis edilərkən müqavilə tərtib edilmir?

- fərdi müəssisələr
- səhmdar cəmiyyətlər
- şərikli müəssisələr
- məhdud məsuliyyətli müəssisələr
- şərikli və payçı müəssisələr

583 Müəssisənin əsas sexləri nə ilə məşğul olurlar?

- texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar
- müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar

584 Müəssisənin köməkçi sexləri nə ilə məşğul olurlar?

- texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar
- müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- əsas və köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar

585 Müəssisənin xidmətedici sexiləri nə ilə məşğul olurlar?

- texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar
- müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- əsas və köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- yardımçı sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar

586 Müəssisənin iqtisadiyyatı kursu aşağıdakılardan hansına aiddir:

- Makro və mezo iqtisadiyyat
- Makroiqtisadiyyat
- Mezo iqtisadiyyat
- Meqoiqtisadiyyat
- Mikro iqtisadiyyat

587 Yanacaq-energetika kompleksi aşağıdakılardan hansının subyektidir?

- Makroiqtisadiyyatın
- Mikro iqtisadiyyatın
- Mezo iqtisadiyyatın
- Meqoiqtisadiyyatın
- Makro və mikro iqtisadiyyatın

588 Ölkədə ümumi milli məhsulun istehsalı dinamikasındakı dəyişiklikləri tədqiqi ilə iqtisad elminin hansı qolu məşğul olur?

- Mezo və mikro iqtisadiyyat
- Makroiqtisadiyyat
- Mikro iqtisadiyyat
- Mezo iqtisadiyyat
- Meqoiqtisadiyyat

589 İqtisadiyyatın istehsal sahələri, müxtəlif müəssisə və firmaları, əmtəə və maliyyə bazarları, bankları, ev təsərrüfatı kimi iqtisadi strukturları və onların ünsürlərinin fəaliyyətini hansı elm tədqiq edir?

- Mezo və meqoiqtisadiyyat
- Makroiqtisadiyyat
- Mikro iqtisadiyyat
- Mezo iqtisadiyyat
- Meqoiqtisadiyyat

590 İqtisad elmi aşağıdakı elm sahələrinin hansına aiddir?

- dəqiq elmlər
- təbiət elmləri
- texniki elmlər
- ictimai elmlər
- siyasi elmlər

591 Müəssisənin iqtisadi məsələlərinin öyrənilməsində hansı elmi metodlardan istifadə edilir?

- analitik-hesablama, təcrübi-eksperimental və statistik metodlardan
- amortizasiyanın hesablanması üçün açıq metodundan

- statistik müşahidə, müqayisəli təhlil metodlarından
- inzibati, iqtisadi və sosial-psixoloji metodlardan
- «orta xərclər üstəgəl mənfəət», "hiss edilən faydalılığı" əsasında qiymətin müəyyən olunması metodlarından

592 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin iqtisadi məsələlərinin öyrənilməsində istifadə edilən tədqiqat metodu deyil?

- analiz və sintez
- müqayisəli təhlil, statistik müşahidə və sistemli yanaşma metodları
- iqtisadi-riyazi metodları
- inzibati, iqtisadi və sosial-psixoloji metodları
- induksiya və deduksiya metodları

593 Müəssisənin iqtisadiyyatı kursunun obyektı hansıdır?

- Mövcud istehsal münasibətlərinin doğurduğu obyektiv iqtisadi qanunların müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətindəki təzahür formalarının öyrənilməsi
- müəssisədə baş verən iqtisadi proseslərin qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi
- müəssisə birlikləri, sənaye sahələri
- müəssisələr, onların istehsal təsərrüfat fəaliyyəti
- müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluq problemləri

594 Müəssisənin iqtisadiyyatı kursunun predmeti hansıdır?

- Mövcud istehsal münasibətlərinin doğurduğu obyektiv iqtisadi qanunların müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətindəki təzahür formalarının, mövcud olan ümumi qanunauyğunluqların öyrənilməsi
- müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluq problemləri
- müəssisə birlikləri, sənaye sahələri, milli iqtisadiyyatın davamlı inkişaf məsələlərinin öyrənilməsi
- müəssisələr, onların istehsal təsərrüfat fəaliyyəti və dövlət büdcəsinin gəlirlərinin araşdırılması
- müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluq problemləri və makroiqtisadi tarazlıq məsələlərinin öyrənilməsi

595 Müəssisənin iqtisadi və texniki səviyyəsini müəyyən edən amillərə aiddir.

- investisiya fəaliyyəti, əmək haqqının yüksəldilməsi və sosial müdafiə sisteminin inkişafı
- elmi-texniki tərəqqi, istehsalın və əməyin təşkili, innovasiya fəaliyyəti
- əmək kollektivinin sosial inkişafı, fiskal siyasət, monetar siyasət
- müəssisələrin səmərəli yerləşdirilməsi və dövlət büdcəsinin gəlirlərinin artırılması
- müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluğun artırılması və makroiqtisadi tarazlığın təmin edilməsi

596 Sahə nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil

- Menecment
- Sənayenin iqtisadiyyatı
- Aqrar sənaye kompleksinin iqtisadiyyatı
- Tikintinin iqtisadiyyatı
- Nəqliyyatın iqtisadiyyatı

597 Mövzu nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil

- Biznesin təşkili
- Marketing
- Maliyyə
- Müəssisənin iqtisadiyyatı
- Əməyin iqtisadiyyatı

598 Müəssisənin iqtisadiyyatı kursunun tədrisi prosesində öyrənilmir:

- xarici iqtisadi fəaliyyətlə əlaqədar məsələləri
- marketing və məhsulun satışı məsələləri
- maliyyə məsələləri və müəssisənin ödədiyi vergilər
- innovasiya və investisiya fəaliyyəti ilə əlaqədar məsələlər
- müəssisədə istehsalın texniki məsələləri

599 Aşağıdakı səviyyələrdən hansında tədqiqat və təhlil işinin bütünlükdə milli iqtisadiyyat səviyyəsində aparılır?

- Ev təsərrüfatının iqtisadiyyatı
- Makroiqtisadiyyat
- Mikroiqtisadiyyat
- Müəssisənin iqtisadiyyatı
- Firmanın iqtisadiyyatı

600 Aşağıdakılardan hansı proseslərin müəssisəyə aidiyyəti yoxdur?

- müəssisədə siyasi münasibətlər formalaşır
- müəssisə iqtisadiyyatın istehsal və təşkilati strukturunu əmələ gətirir
- müəssisədə əsas iqtisadi proseslər baş verir
- müəssisədə istehsalın texnologiyası və keyfiyyəti problemləri kəşifir
- müəssisədə iqtisadi münasibətlər formalaşır

601 Gömrük ərazisində əmtəələrin emalı rejimi:

- ölkənin gömrük ərazisində idxal olunan məhsulların gömrük vergiləri və rüsumları alınmadan, həmçinin onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında istifadə edilməsi və sonradan emal məhsullarının sərbəst dövriyyə üçün buraxılışı və ya digər gömrük rejimi altında yerləşdirilməsinə əsaslanır
- əmtəələrin gömrük nəzarəti altında, ölkənin iki gömrük orqanı arasında, o cümlədən xarici dövlətlərin ərazisindən gömrük rüsumları almadan və həmin məhsullara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən keçirilməsindən ibarət olan gömrük rejimidir. Bu rejim ölkə ərazisini tranzit kimi istifadə edərək məhsulların bir xarici ölkədən digər xarici ölkəyə keçirilməsi zamanı tətbiq edilir
- gətirilən əmtəələrin anbarlaşdırılması dövründə gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında saxlanılmasından ibarət gömrük rejimidir
- əmtəələrdən gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş yerlərdə (məhsələ, beynəlxalq hava və dəniz limanlarında) onların gömrük nəzarəti altında satılmasını nəzərdə tutur
- ixrac gömrük rejiminə uyğun olaraq emal məhsullarının ölkənin gömrük ərazisinin hüquqlarından kənara aparılması şərtilə, iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən və alınmış idxal rüsumları və vergiləri qaytarılmaqla, idxal olunan əmtəələrin ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş qaydada emalına icazə verildiyi gömrük rejimidir

602 Aşağıdakılardan hansı gömrük dəyərinin müəyyən olunması üsullarına aiddir?

- analitik və eksperimental üsulları
- müşahidə və eksperimental üsulları
- analitik və müşahidə üsulları
- analitik və statistik üsulları
- dəyər çıxılması və dəyər toplanması üsulları

603 Gömrük nəzarəti altında əmtəələrin emalı rejimi:

- ixrac gömrük rejiminə uyğun olaraq emal məhsullarının ölkənin gömrük ərazisinin hüquqlarından kənara aparılması şərtlə, iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən və alınmış idxal rüsumları və vergiləri qaytarılmaqla, idxal olunan əmtəələrin ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş qaydada emalına icazə verildiyi gömrük rejimidir
- gətirilən əmtəələrin anbarlaşdırılması dövründə gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında saxlanmasından ibarət gömrük rejimidir
- idxal olunan əmtəələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac gömrük rejimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya binalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır
- əmtəələrdən gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş yerlərdə (məsələn, beynəlxalq hava və dəniz limanlarında) onların gömrük nəzarəti altında satılmasını nəzərdə tutur
- ölkənin gömrük ərazisində idxal olunan məhsulların gömrük vergiləri və rüsumları alınmadan, həmçinin onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında istifadə edilməsi və sonradan emal məhsullarının sərbəst dövriyyə üçün buraxılışı və ya digər gömrük rejimi altında yerləşdirilməsinə əsaslanır

604 Məhsulların tranziti nədir?

- iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən və alınmış idxal rüsumları və vergiləri qaytarılmaqla, idxal olunan əmtəələrin ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş qaydada emalına icazə verildiyi gömrük rejimidir
- gətirilən əmtəələrin anbarlaşdırılması dövründə gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında saxlanmasından ibarət gömrük rejimidir
- ölkənin gömrük ərazisində və ya ondan kənarında gömrük rüsumlarından, vergilərdən tamamilə və ya qismən azad olunmaqla, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq etmədən əmtəələrdən istifadə olunmasına yol verilməsindən ibarət gömrük rejimidir
- idxal olunan məhsulların gömrük rüsumları və vergilər alınmadan onların gömrük nəzarəti altında məhv edilməsindən ibarət gömrük rejimidir
- əmtəələrin gömrük nəzarəti altında, ölkənin iki gömrük orqanı arasında, o cümlədən xarici dövlətlərin ərazisindən gömrük rüsumları almadan və həmin məhsullara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən keçirilməsindən ibarət olan gömrük rejimidir

605 Eyni məhsulların sövdələşmə qiyməti:

- istehsal edilmiş məhsulun hər vahidinə düşən əmək məsrəflərini əhatə edir
- gömrük sərhədindən keçirilərkən onlar üçün faktiki ödənilmiş və ya ödənilməli olan sövdələşmə qiymətidir, yəni bu qiymət məhsulun alınması və gətirilmə yerinədək çəkilmiş bütün xərcləri əhatə edir
- bütün xüsusiyyətlərinə görə eyni olmayan, lakin qiymətləndirilən məhsullarla iqtisadi təyinatı eyni olan və kommersiya baxımından bir-birini əvəz edə bilən əmtəələrin sövdələşmə qiymətidir
- qiymətləndirilən əmtəələrə hər cəhətdən, o cümlədən fiziki xüsusiyyətlərinə, keyfiyyətinə və bazardakı nüfuzuna, istehsal edildiyi ölkəyə və istehsalçısına görə fərqlənməyən məhsulların sövdələşmə qiymətidir
- qiymətləndirilən məhsulun ixrac edən ölkədə istehsal xərclərinin, ixrac edən ölkədən eyni məhsulları idxal edən ölkəyə satışı üçün səciyyəvi olan xərclərin (nəqliyyat, yükləmə, sığorta və s.), ölkəyə ixracı nəticəsində əldə olunan mənfəətin toplanması yolu ilə müəyyən edilir

606 Royalti nədir?

- qiymətləndirilən əmtəələrə hər cəhətdən, o cümlədən fiziki xüsusiyyətlərinə, keyfiyyətinə və bazardakı nüfuzuna, istehsal edildiyi ölkəyə və istehsalçısına görə fərqlənməyən məhsulların sövdələşmə qiymətidir
- komissiyon şərtləri əsasında həyata keçirilən ticarət növüdür; lakin o, adi komissiyon ticarətindən prinsipial şəkildə fərqlənir - məhsulun (əmtəənin) qiymətini onu ixrac edən firma deyil, onun satışını həyata keçirən xarici firma müəyyən edir
- kontraktın təklif olunan qiymətidir
- bütün xüsusiyyətlərinə görə eyni olmayan, lakin qiymətləndirilən məhsullarla iqtisadi təyinatı eyni olan və kommersiya baxımından bir-birini əvəz edə bilən əmtəələrin sövdələşmə qiymətidir
- kəşflər, firma nişanları, patentlər, "nou-hau", müəllif hüquqları və digərlərinin istifadəsinə görə vaxtaşırı ödənilən lisenziya haqqıdır

607 Qıfıl altı kontraktların bağlanması üçün sifarişçilər layihəni həyata keçirəcək firmanı seçərkən aşağıdakılardan hansını nəzərə alırlar?

- texnologiyanın və idarəetmənin keyfiyyətini
- kontraktın təklif olunan qiyməti
- firmada mövcud olan avadanlıqların yaş strukturunu
- idxal olunacaq məhsulların maliyyələşməsi sxemini
- firmanın təcrübəsi və nüfuzunu

608 Müvəqqəti ixrac əməliyyatları:

- xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüddudlarından kənar-da müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir
- gömrük rejimi ölkə ərazisindən aparılmış əmtələrin müəyyən müddətdə gömrük rüsumları və vergilər alınmadan geri götürülməsinə əsaslanan rejimdir
- xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərti ilə ixracıdır
- idxal olunan əmtələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac gömrük rejimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya binalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır
- əməliyyatları ölkənin gömrük ərazisinə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur

609 Kooperasiya əməliyyatları:

- əməliyyatları ölkənin gömrük ərazisinə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur
- xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərti ilə ixracıdır
- xammal, yarımfabrikatlar, məmulatların bu və ya digər (təmir, emal, son məhsul şəklinə gətirmə, qablaşdırma və s.) məqsədlə müvəqqəti olaraq ixracını və ya idxalını nəzərdə tutur
- xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüddudlarından kənar-da müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir
- idxal olunan əmtələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac gömrük rejimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya binalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır

610 Xüsusi rüsumlar hansı halda tətbiq edilir?

- konkret ölkəyə müəyyən məhsul növünün və ya bütün növ məhsulların idxalını və ya ixracının, və ya bunların hər ikisinin qadağa edilməsi zamanı tətbiq olunur
- adətən məhsulların idxalının yerli istehsalçılara ziyan vuran və ya ziyan vura biləcək kəmiyyət və şərtlərlə həyata keçirildiyi halda iqtisadi təhlükəsizlik tədbiri kimi və bəzi ölkələrin və onların ittifaqlarının ölkənin mənafeyinə toxunan ayrı-seçkilik və digər hərəkətlərinə cavab tədbiri kimi tətbiq edilir
- idxal olunan məhsulların qiyməti ölkənin gömrük ərazisinə gətirildiyi anda ixrac olunduğu ölkədəki real dəyərindən xeyli aşağı olduğu təqdirdə və belə bir idxal bu qəbildən olan yerli məhsulların istehsalçılarna ziyan vurduqda və onların istehsalının təşkilinə və genişləndirilməsinə maneçilik yaratdığı hallarda tətbiq edilir
- ölkənin gömrük ərazisinə gətirilən məhsulların istehsalı və ixracı zamanı birbaşa və dolaylı subsidiyalardan istifadə olunanda və bu idxal yerli istehsalçıların iqtisadi mənafeyinə ziyan vura biləcəyi təqdirdə tətbiq olunur
- gömrük sərhədindən keçirilərkən onlar üçün faktiki ödənilmiş və ya ödənilməli olan sövdələşmə xərclərinə tətbiq olunur

611 I rübdə dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığı 240 min man, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdır, II rübdə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı 1,2 dəfə artırsa, onda II rübdə 1200 min manat məbləğində məhsulu satmaq üçün tələb olunan dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığı nəyə bərabərdir?

- 260 min man
- 150 min man
- 160 min man

- 180 min man
- 200 min man

612 Barter:

- dəyəri ödənilmədən ekvivalent məbləğdə qarşılıqlı əmtəə (məhsul) mübadiləsini əks etdirir
- müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ixracına tətbiq olunan dəyər və natüral ifadədə yol verilə bilən məhdudiyyətləri əks etdirir
- müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti zamanı məhsul vahidinə material sərfinin yuxarı həddini əks etdirir
- müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ixrac olunmasına icazəni əks edir
- xarici şirkətin müəyyən haqq müqabilində mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edir

613 Kvota:

- dəyəri ödənilmədən ekvivalent məbləğdə qarşılıqlı əmtəə (məhsul) mübadiləsini əks etdirir
- müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ixracına tətbiq olunan dəyər və natüral ifadədə yol verilə bilən məhdudiyyətləri əks etdirir
- müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti zamanı məhsul vahidinə material sərfinin yuxarı həddini əks etdirir
- müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ixrac olunmasına icazəni əks edir
- xarici şirkətin müəyyən haqq müqabilində mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edir

614 Müəssisə idxal əməliyyatlarını həyata keçirərkən gömrük orqanlarına hansı sənədi təqdim etmir?

- əmtəənin mənşəyini təsdiq edən sənəd
- əmtəənin keyfiyyət sertifikatı
- gömrük yük bəyannaməsi
- invoys
- dövət qeydiyyatı şəhadətnaməsi

615 Müəssisənin ixrac əməliyyatlarına nələr daxil deyil?

- franqayzing
- müvəqqəti ixrac
- konsiqnasiya
- kreditə ixrac
- təkrar ixrac

616 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyəti növlərinə nələr daxil deyil?

- lisenziyalaşdırma və franqayzing
- ixrac və idxal
- birbaşa investisiya və portifel investisiyası
- planlaşdırma və proqramlaşdırma
- idarəetmə kontraktları və «qılaltı» kontraktlar

617 Hansı variant gömrük rüsumu növünə aid deyil?

- spesifik rüsum
- advalor rüsum
- strateji rüsum
- xüsusi rüsum
- kompensasiya rüsumu

618 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətində əsas tutduğu məqsədlərə nə daxil deyil?

- əmək haqqının artırılması
- resursların əldə olunması
- satışın artırılması
- satış mənbələrinin diversifikasiyası
- təchizat mənbələrinin diversifikasiyası

619 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətinin əsas motivi nədir?

- idarəetmənin təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- məhsul satışının miqyasının genişləndirilməsi
- müəssisədə əmək məhsuldarlığının artırılması
- müəssisədə əmək tutumunun azaldılması
- müəssisədə fondviminin artırılması

620 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətində əsas tutduğu məqsədlərə nə daxildir?

- müəssisənin əmək haqqı üzrə borclarının azaldılması
- nizamnamə fondunun azaldılması
- işçilərin əmək haqqının yüksəldilməsi
- əsas fondların ekstensiv istifadə əmsalının artırılması
- təchizat və satış mənbələrinin diversifikasiyası

621 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətinə təsir edən amillərə aid deyil?

- hüquqi və mədəni amillər
- coğrafi amillər
- sosial amillər
- tarixi amillər
- siyasi və iqtisadi amillər

622 Müəssisə ixrac əməliyyatlarını həyata keçirərkən gömrük orqanlarına hansı sənədi təqdim etmir?

- gömrük yük bəyannaməsi
- müəssisənin Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən müəyyən edilmiş kodu
- xarici şəxslərlə bağlanmış müqavilə
- ixrac olunan məhsulların mənzəyi haqqında sənəd
- müəssisənin nizamnaməsi

623 əsaslı vəsait qoyuluşunun texnoloji quruluşu nədir?

- iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı regionların xüsusi çəkiləridir
- layihələndirməyə, avadanlıqların alınmasına, tikinti quraşdırma işlərinə çəkilən hər bir xərcin ümumi əsaslı vəsait qoyuluşunda xüsusi çəkiləridir
- iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı maliyyələşmə mənbələrinin xüsusi çəkiləridir
- yeni tikinti, mövcud güjlərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki jəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərjlərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkiləridir
- iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı sahə xərclərinin xüsusi çəkiləridir

624 əsaslı vəsait qoyuluşunun tərkibi hansı xərclərdən ibarətdir?

- texnoloji təkmilləşdirmələr və yeni məhsul istehsalı xərcləri, məhsul satışı xərcləri
- təkrar istehsal, texnoloji, cari və s. xərclər

- tikinti-quraşdırma, avadanlıq, alət və inventarların alınması, geoloji kəşfiyyat, torpaq alma, kadr hazırlama, idarə heyətinin saxlanması xərcləri
- müəssisələrin genişləndirilməsi, yenidənqurulması, texnika ilə silahlanması, təhcizat və satış xərcləri
- sənaye, kənd təsərrüfatı, tikinti, nəqliyyat, rabitə və ticarət xərcləri

625 əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəlilik göstəriciləri hansılardır?

- bazarın real həcmi, daxili mənfəət norması
- investisiya qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti, xalis cari dəyər
- investisiya qoyuluşlarının həcmi, investisiya riski
- daxili rentabellik norması, risklərin gözlənilən səviyyəsi
- bazarın potensial həcmi, risklərin gözlənilən faizi

626 Birbaşa investisiya:

- imtiyazlı səhmlərin alınmasına yönəldilir
- müəssisənin fəaliyyətinə və idarə edilməsinə birbaşa təsir etmək imkanı verir
- müəssisənin fəaliyyətinə və idarə edilməsinə birbaşa təsir etmək imkanı vermir
- istiqrazların alınmasına yönəldilir
- veksellərin alınmasına yönəldilir

627 Aşağıdakılardan hansı investisiya fəaliyyətinin obyektinə ola bilər?

- işçilərin əmək haqqı, kadrların yenidən hazırlanması, əsas fondların təkrar istehsalı, müəssisənin quruluşunun dəyişdirilməsi
- yeni yaradılmış və ya modernləşdirilmiş əsas fondlar, qiymətli kağızlar, mülkiyyət hüququ və əqli mülkiyyət hüququ
- əsas təmir, cari təmir, avadanlıqların alınmasına çəkilən xərclər, binaların tikintisi
- əsas fondlarının yeniləşdirilməsi, dövrüyyə fondlarının alınması, istehsalın genişləndirilməsi, məhsul satışı
- yeni tikinti, istehsalın modernizasiyası, vergi xərcləri, müəssisənin quruluşunun dəyişdirilməsi

628 İstehsal investisiyası (istehsala investisiya) nəzərdə tutur:

- əsas fondların cari təmiri xərclərini
- məhsulun istehsalına və reallaşdırmasına çəkilən cari xərclərini
- xammal və materialların alınması xərclərini
- işləyənlərin əmək haqqını
- avadanlıqların alınması və quraşdırılması xərclərini

629 Verilənlərdən hansı investisiyanın subyektinə aid deyil?

- banklar, sığorta şirkətləri və vasitəçi təşkilatlardır
- işlərin icraçıları (podratçılar)
- investisiya fəaliyyətindən istifadə edənlər
- əmtəələr, avadanlıq və layihə məhsullarını təqdim edənlər
- məqsədli pul yatırımları

630 Real investisiya nədir?

- əsasən istehsal vasitələrinə, istehsal, sosial və infrastruktur obyektlərinə uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
- investisiya portfelinin formalaşdırılması üçün qiymətli kağızların alınması ilə əlaqədar uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
- qiymətli kağızların alınmasına və dövrüyyə vəsaitlərinin formalaşdırılması ilə əlaqədar layihələrə uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
- əmək haqqının ödənilməsinə yönəldilmiş uzunmüddətli investisiya qoyuluşudur
- birbaşa və portfel investisiyaların cəminə bərabərdir

631 Maliyyə investisiyası nədir?

- əsasən istehsal vasitələrinə, istehsal, sosial və infrastruktur obyektlərinə uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
- əsas fondların yaradılmasına yönəldilən investisiyadır
- daşınmaz əmlakın alınmasına yönəldilən investisiyadır
- əmək haqqının ödənilməsinə yönəldilmiş investisiya qoyuluşudur
- investisiya portfelinin formalaşdırılması üçün qiymətli kağızların alınmasına yönəldilən investisiyadır

632 Portfel investisiyası:

- ancaq veksəl şəklində olur
- müəssisənin fəaliyyətinə nəzarət etmək imkanı verir
- müəssisənin fəaliyyətinə nəzarət etmək imkanı vermir
- ancaq kredit şəklində olur
- ancaq səhm şəklində olur

633 İntestisiyanın daxili rentabellik norması dedikdə:

- investisiyanın ödənmə müddətinin diskontlaşdırma dərəcəsinə nisbəti başa düşülür
- xalis cari dəyərin diskontlaşdırma əmsalına nisbəti başa düşülür
- diskontlaşdırma əmsalının xalis cari dəyərə nisbəti başa düşülür
- inteqral səmərəni sıfıra bərabərləşdirən diskontlaşdırma dərəcəsinin qiyməti başa düşülür
- xalis cari dəyəri vahidə bərabərləşdirən diskontlaşdırma dərəcəsinin qiyməti başa düşülür

634 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin investisiya fəaliyyətinə aid deyil?

- strateji planlaşdırmanın həyata keçirilməsi
- investisiya strategiyasının müəyyən olunması
- strateji idarəetmənin həyata keçirilməsi
- investisiya layihələndirilməsi
- layihənin və investisiyanın faktiki səmərəliliyinin təhlili

635 İntestor dedikdə:

- özünün maddi və intellektual sərvətlərinin birbaşa və yaxud dolayı şəkildə investisiya obyektlərinə qoyulması haqqında qərar çıxarmış sub-yehtlər(hüquqi və fiziki şəxslər) başa düşülür
- müəssisənin işçiləri başa düşülür
- müəssisənin debitorları başa düşülür
- güclü maliyyə imkanlarına malik olan hüquqi şəxslər başa düşülür
- güclü maliyyə imkanlarına malik olan fiziki şəxslər başa düşülür

636 Kapital qoyuluşu:

- səhmlərin buraxılışına sərf edilən xərclərdir
- istiqrazların buraxılışına sərf edilən xərclərdir
- qiymətli kağızların alınmasına yönəldilən investisiyadır
- əsas fondların yaradılmasına yönəldilən investisiyadır
- banka qoyulan depozitdir

637 Aşağıdakılardan hansı istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi amili hesab olunur?

- istehsalın ixtisaslaşması
- istehsal prosesinin başlanması
- istehsal prosesindəki fasilələr
- iş yerlərində izafi ehtiyatların olması
- istehsal sahələrinin artıqlığı

638 Müəssisədə fondtutumunun azalması istehsalın iqtisadi səmərəliliyinə necə təsir göstərir?

- müəssisədə istehsal edilən məhsulun maya dəyərini artırır
- məhsul vahidinə düşən amorizasiya ayırmalarını azaldır
- investisiya qoyuluşlarına tələbatı artırır
- müəssisədə məhsul vahidinə düşən amorizasiya ayırmalarını artırır
- müəssisədə əsas fondlardan istifadə səviyyəsi aşağı düşür

639 Müəssisədə satışın (dövriyyənin) rentabelliği göstəricisi necə hesablanır?

- mənfəətin əsas və normalaşdırılan dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- ümumi məhsulun satışın həcminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- əmtəəlik məhsulun satışın həcminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- mənfəətin satışla əlaqədar xərclərin ümumi məbləğinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- mənfəətin satışın həcminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

640 Müəssisədə əsaslı vəsait qoyuluşunun iqtisadi səmərəliliyini müəyyən edilərkən səmərə kimi hansı göstərici əsas götürülməlidir?

- müəssisənin ümumi mədaxili
- müəssisənin ümumi məhsulu
- müəssisənin reallaşdırılmış məhsulu
- müəssisənin əmtəəlik məhsulu
- müəssisənin mənfəəti

641 İnvestisiya qoyuluşlarının səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricilərə aid deyil:

- rentabellik norması (daxili rentabellik norması) göstəricisi
- inteqral səmərə (xalis cari dəyər) göstəricisi
- rentabellik indeksi göstəricisi
- ödənmə müddəti göstəricisi
- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürəti göstəricisi

642 İstehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsinə hansı amil təsir göstərmir?

- istehsalın təmərküzləşməsi, kombinəlaşməsi, ixtisaslaşması və kooperativləşməsi
- elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi
- işçilərin ixtisas səviyyəsinin artırılması və əməyin təşkilinin yaxşılaşdırılması
- işçilərin günlük iş vaxtının və növbəlilik əmsalının azaldılması
- istehsalın və idarəetmənin təşkilinin təkmilləşdirilməsi

643 Müəssisədə ümumi (istehsal) rentabellik göstəricisi necə hesablanır?

- mənfəətin əsas və normalaşdırılan dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- ümumi məhsulun əsas və normalaşdırılan dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- reallaşdırılmış məhsulun əsas və normalaşdırılan dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- mənfəətin əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- mənfəətin dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi

644 İstehsal gücünü texniki (mexaniki) gücdən fərqləndirən cəhət nədir?

- istehsal gücün kəmiyyətinin fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsindən asılı olmamasıdır
- istehsal gücün kəmiyyətinin avadanlığın vaxt fondundan asılı olmamasıdır
- mexaniki gücün kəmiyyətinin avadanlığın vaxt fondundan asılı olmasıdır
- mexaniki gücün kəmiyyətinin avadanlığın vaxt fondundan asılı olmamasıdır

- mexaniki gücün kəmiyyətinin fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsindən asılı olmasıdır

645 Aşağıdakılardan hansı avadanlığa məxsus vaxt fondlarına aid deyil?

- faktiki işlənmiş vaxt fondu
 rejim vaxt fondu
 təqvim vaxt fondu
 plan və ya maksimum mümkün vaxt fondu
 cari vaxt fondu

646 Aşağıdakı amillərdən hansı müəssisələrdə maşın və avadanlıqların texnoloji strukturunun optimallığına təsir göstərir?

- işçilərin sayı
 istehsal texnologiyası
 təqvim vaxt fondu
 maşın və avadanlıqların ilkin dəyəri
 işçilərin peşəkarlıq səviyyəsi

647 Fondtutumu göstəricisi necə hesablanır?

- əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi
 istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun dəyərində nisbəti kimi
 yeni iş salınmış əsas fondların dəyərinin mövcud əsas fondların ilkin dəyərində nisbəti kimi
 əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondların əsas fondların ilin sonuna qalıq dəyərində nisbəti kimi
 əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondların ilin əvvəlinə olan dəyərində nisbəti kimi

648 Sənaye müəssisələrində illik amortizasiya məbləği necə müəyyən edilir?

- amortizasiya məbləğinin əsas fondların normativ xidmət müddətinə hasili kimi
 əsas fondların normativ xidmət müddətinin amortizasiya məbləğinə nisbəti kimi
 amortizasiya məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərində nisbəti kimi
 amortizasiya məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərində nisbəti kimi
 amortizasiya məbləğinin əsas fondların normativ xidmət müddətinə nisbəti kimi

649 əsas fondların sıradançıxma əmsalı necə hesablanır?

- yeni iş salınmış əsas fondların dəyərinin ilin axırına olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi
 köhnəlmə məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərində nisbəti kimi
 baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin sonuna olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi
 köhnəlmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərində nisbəti kimi
 baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi

650 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 600 min manat, ilin sonuna 900 min manat və bir il ərzində 150 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların sıradançıxma əmsalı necə faiz olar?

- 16,7 %
 10 %
 50 %
 40 %
 25 %

651 əsas fondların artma əmsalı necə hesablanır?

- yeni iş salınmış əsas fondların dəyərini ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
- yeni iş salınmış əsas fondların dəyərini ilin axırına olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
- köhnəmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi
- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərini ilin sonuna olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərini ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi

652 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 500 min manat, ilin sonuna 800 min manat və bir il ərzində 300 min manatlıq əsas fond yeni iş salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- 15 %
- 37,5 %
- 23,07 %
- 100 %
- 60 %

653 Sürətləndirilmiş amortizasiya metodunun tətbiqi nəticəsində aşağıdakılardan hansı baş vermir?

- müəssisənin rəqabətqabiliyyətlik səviyyəsi yüksəlir
- müəssisənin əsas fondları tez-tez yeniləşir
- müəssisədə təmir xərclərinin həcmi azalır
- əsas fondların fiziki köhnəmə səviyyəsi dəfələrlə artır
- istehsal olunan məhsulun maya dəyəri artır

654 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 680 min manat, ilin sonuna 800 min manat və bir il ərzində 170 min manatlıq əsas fond yeni iş salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- 15 %
- 21,25 %
- 11,5 %
- 11,7 %
- 25 %

655 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 440 min manat, ilin sonuna 420 min manat və bir il ərzində 48,4 min manatlıq əsas fond yeni iş salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- 11 %
- 5,6 %
- 5,2 %
- 10,5 %
- 11,5 %

656 Binalar, qurğular və tikililər üçün amortizasiya norması nə qədərdir

- 15 faizədək
- 25 faizədək
- 20 faizədək
- 7 faizədək
- 10 faizədək

657 əsas fondlardan istifadənin ümumi və xüsusi göstəriciləri hansılardır?

- fondverimi və növbəlilik əmsalı
- əsas fondların dəyərini artırma tempi və köhnəlmə müddəti
- iqtisadi və sosial
- fondverimi və köhnəlmə müddəti
- fondtutumu və təzələnmə əmsalı

658 Fondverimi göstəricisi necə hesablanır?

- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi
- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların bərpa dəyərinə nisbəti kimi
- əsas fondların orta illik dəyərini il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmninə nisbəti kimi

659 Maşın və avadanlıqlar üçün amortizasiya norması nə qədərdir?

- 15 faizədək
- 25 faizədək
- 20 faizədək
- 7 faizədək
- 10 faizədək

660 Müəssisənin əsas fondlarının strukturuna hansı amil təsir göstərmir?

- istehsalın ixtisaslaşma səviyyəsi
- elmi-texniki tərəqqi
- istehsal edilən məhsulun mürəkkəblik dərəcəsi
- kadrların idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi
- istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsi

661 Müəssisədə istehsal əsas fondlarının qiymətləndirilməsinin natural göstəricilərindən hansı məqsədlər üçün istifadə edilir?

- avadanlıq balansını tərtib etmək və fondverimini müəyyən etmək
- istehsal gücündən istifadəni yüksəltməyə dair tapşırıqları və fondtutumunu müəyyən etmək
- kadrlara olan tələbatı və istehsal gücünü müəyyən etmək
- əsas fondların texniki tərkibini və amortizasiya ayırmalarını müəyyən etmək
- əsas fondların texniki tərkibini və istehsal gücünü müəyyən etmək

662 Müəssisədə istehsal əsas fondlarının qiymətləndirilməsinin dəyər göstəricilərindən hansı məqsədlər üçün istifadə edilir?

- amortizasiyanı hesablamaq və fondverimini müəyyən etmək
- avadanlıq balansını tərtib etmək
- istehsal gücünü müəyyən etməkdir
- istehsal gücündən istifadəni yüksəltməyə dair tapşırıqları müəyyən etmək
- əsas fondların texniki tərkibini və istehsal gücünü müəyyən etmək

663 İstehsal güclərindən istifadənin ekstensiv göstəricisi hansıdır?

- əsas fondların rentabelliği
- istehsal güclərindən istifadə əmsalı
- fondverimi

- növbəlilik əmsalı
- avadanlıqlardan istifadə əmsalı

664 Müəssisənin istehsal gücünü müəyyən edən amil hansıdır?

- ümumzavod xərcləri
- avadanlıqların məhsuldarlığı
- amortizasiya norması
- dövretmə əmsalı
- məhsulun əməktutumu

665 Müəssisə 1200 manatlıq kompyuter alır. Bu müəssisənin hansı fonduna aiddir?

- əsas fondlara
- ehtiyat fonduna
- dövriyyə fondlarına
- nizamnamə fonduna
- amortizasiya fonduna

666 əsas fondların istifadə müddəti bilinməyən qeyri-maddi üsürləri üçün amortizasiya norması nə qədərdir?

- 15 faizədək
- 25 faizədək
- 20 faizədək
- 7 faizədək
- 10 faizədək

667 İnsan orqanizminə təsir edən əsas fondların köhnəlmə növü hansıdır?

- mənəvi
- fiziki
- sosial
- iqtisadi
- ictimai

668 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 720 min manat, ilin sonuna 820 min manat, bir il ərzində 216 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 116 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar?

- 15 %
- 30%
- 26,3%
- 16,1 %
- 14,1 %

669 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 650 min manat, ilin sonuna 690 min manat, bir il ərzində 260 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 220 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar?

- 31,88 %
- 37,68 %
- 6,1 %
- 73,8 %
- 40 %

670 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 320 min manat, ilin sonuna 370 min manat, bir il ərzində 70,4 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 20,4 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar?

- 2,9 %
- 19,02 %
- 6,37 %
- 22 %
- 10,2%

671 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 480 min manat, ilin sonuna 548 min manat, bir il ərzində 168 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 100 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar?

- 30,65 %
- 16,35 %
- 9,7 %
- 35 %
- 20,8 %

672 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 480 min manat, ilin sonuna 548 min manat, bir il ərzində 168 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 100 min manatlıq əsas fond sıradan çıxmışdırsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- 12,2 %
- 16,3 %
- 9,7 %
- 35 %
- 18,2 %

673 Müəssisədə avadanlıq parkının texniki-iqtisadi səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir?

- təqvim vaxt fondu
- müəssisənin tərəf müqabillərinin sayı
- işçilərin sayı
- işçilərin peşəkarlıq səviyyəsi
- istehsal əsas fondlarının təzlənməsi və sıradan çıxmasının nisbəti

674 Müəssisədə avadanlıq parkının texniki-iqtisadi səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir?

- investisiya qoyuluşlarının texnoloji quruluşu
- müəssisənin tərəf müqabillərinin sayı
- işçilərin sayı
- istehsalın ölçüsü
- müəssisənin ölçüsü

675 Müəssisədə avadanlıq parkının texniki-iqtisadi səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir?

- müəssisənin tərəf müqabillərinin sayı
- kadrların strukturu
- işçilərin sayı
- avadanlıqların yaş strukturu
- müəssisənin ölçüsü

676 Yanacaq sənayesinin (neftçixarma sənayesinin) istehsal əsas fondlarının tərkibində qurğular və

ötürücü mexanizmlərin xüsusi çəkisi təqribən neçə faiz olur?

- 30 faiz
- 40 faiz
- 60 faiz
- 50 faiz
- 70 faiz

677 Müəssisələrin istehsal əsas fondlarına əmlak vergisi onun hansı dəyərə görə təyin edilir?

- ləğv olunma dəyərinə görə
- qalıq dəyərinə görə
- ilkin dəyərinə görə
- bərpa və qalıq dəyərinə görə
- ilkin və qalıq dəyərinə görə

678 əsas fondların təkrar istehsal xarakteristikası hansı göstəricilər vasitəsilə öyrənilir?

- ekstensiv yüklənmə əmsalı və intensiv yüklənmə əmsalı
- köhnəlmə əmsalı, yeniləşmə əmsalı
- artma əmsalı, təzələnmə əmsalı və sıradançıxma əmsalı
- növbəlik əmsalı, köhnəlmə əmsalı və yeniləşmə əmsalı
- inteqral əmsalı, təzələnmə əmsalı və sıradançıxma əmsalı

679 Mövcud uçot qaydasına müvafiq olaraq aşağıdakılardan hansı müəssisənin əsas fondların dəyərinə daxil edilir?

- istehsal meydançasında quraşdırılmış maşın və avdanlıqların dəyəri
- istehsal müəssisələrinin anbarlarında olan maşın və avdanlıqların dəyəri
- təchizat və satış təşkilatlarının anbarlarında olan maşın və avdanlıqların dəyəri
- quraşdırmaq üçün verilmiş, quraşdırılması nəzərdə tutulmuş avadanlıqların dəyəri
- yolda olan və əsaslı tikintinin balansında olan avadanlıqların dəyəri

680 Qeyri-maddi aktivlər köhnəlmənin hansı növünə məruz qalır?

- sosial köhnəlmə
- texniki köhnəlmə
- iqtisadi köhnəlmə
- mənəvi köhnəlmə
- fiziki köhnəlmə

681 İstehsalın əsas fondları nədir?

- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- öz formasını istehsal prosesində dəyişəcək hazır məhsula çevrilən material qiymətliləridir
- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə bir il ərzində tamamilə keçirən əmək vasitələri və predmetləridir
- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır

682 İstehsalın əsas fondlarının tərkibinə nələr daxildir?

- ötürücü mexanizmlər və tara materialları

- bina və nəqliyyat vasitələri
- qurğu və materiallar
- nəqliyyat vasitələri və istehsal tullantıları
- binalar və yanacaq ehtiyatları

683 İstehsalın əsas fondlarının quruluşu necə hesablanır?

- əsas fondların dəyərinin istehsal gücündə xüsusi çəkisi
- aktiv hissələrin dəyərlərinin passiv hissə dəyərlərinə nisbəti
- ünsürlərdən hər birinin ümumi dəyərdəki xüsusi çəkisi
- binaların dəyərinin istehsal avadanlıqlarının dəyərinə nisbəti
- texnoloji avadanlıqların dəyərinin binaların dəyərinə nisbəti

684 Aşağıda göstərilən istehsal vasitələrindən hansı əsas fond deyil?

- nəqliyyat vasitəsi
- bina
- dəzgah
- məmulat
- qurğu

685 Müəssisədə əsas fondların təmiri hansı mənbədən maliyyələşdirilir?

- istehsalın inkişafı fondundan
- amortizasiya fondundan
- təmir fondundan
- nizamnamə fondundan
- ehtiyat fondundan

686 Avadanlıqlarda təmir işi nə vaxt həyata keçirir?

- avadanlıqların yerləşdirilməsində
- avadanlıq satıldıqda
- avadanlıq yeni alınanda
- avadanlıq fiziki köhnələndə
- avadanlıqların yerini dəyişdikdə

687 Müəssisəsinin əsas fondlarına nə aid deyil?

- Zavoddaxili su kəmərləri
- Binalar
- Hazır məhsul anbarında olan avadanlıq
- Səxdə qurulmuş avadanlıq
- Nəqliyyat vasitələri

688 İstehsal gücü nədir?

- müəssisənin bazardakı payıdır
- müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı
- müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul satmaq imkanı
- müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul buraxa bilmə qabiliyyətidir
- müəssisənin illik istehsal həcmi

689 əsas fondların qiymətləndirmə üsulları hansılardır?

- işləmə müddəti və satış dəyərinə görə

- ilkin dəyərinə və təzələnmə əmsalına görə
- qalıq və satış dəyərinə görə
- ilkin və bərpa dəyərinə görə
- köhnəlmə və amortizasiya dəyərinə görə

690 əsas fondların aşınma növləri hansılardır?

- texniki , mənəvi, sosial, siyasi
- fiziki, mənəvi, sosial, iqtisadi
- fiziki, texniki, mənəvi, sosial
- texniki, texnoloji, fiziki, mənəvi
- mənəvi, psixoloji, sosial, iqtisadi

691 əsas fondların amortizasiyası nədir?

- əsas fondların satışından gələn gəlirdir
- əsas fondların dəyərindəki artım
- mənəvi aşınmaya məruz qalan əsas istehsal fondlarının dəyəri
- əsas fondların yeniləri ilə əvəz olunma faizi
- aşınma ilə əlaqədar, əsas fondun dəyərindən yaradılan məhsulun üzərinə keçən dəyər

692 İstehsalın təşkilinin fərdi forması xarakterizə olunur:

- materialların istehsala ardıcıl, paralel və ya qarışıq şəkildə verilməsi ilə qarışıq və ya xətti struktura əsaslanan əsas və köməkçi əməliyyatların vahid istehsal prosesində birləşdirilməsinə əsaslanması ilə
- əmək predmetlərinin ardıcıl verilməsinə əsaslanan sex strukturları ilə
- xammal və materialın istehsala verilməsinin paralel – ardıcıl ötürülməsi ilə qarışıq məkan strukturu ilə
- əməliyyatların bütövlükdə bir iş yerində yernə yetirilməsi ilə
- əmək predmetlərinin texnoloji prosesə ardıcıl verilməsi əsasında xətti strukturla

693 İstehsalın təşkilinin qarşılıq forması xarakterizə olunur :

- materialların istehsala ardıcıl, paralel və ya qarışıq şəkildə verilməsi ilə qarışıq və ya xətti struktura əsaslanan əsas və köməkçi əməliyyatların vahid istehsal prosesində birləşdirilməsinə əsaslanması ilə
- əmək predmetlərinin ardıcıl verilməsinə əsaslanan sex strukturları ilə
- xammal və materialın istehsala verilməsinin paralel – ardıcıl ötürülməsi ilə qarışıq məkan strukturu ilə
- əməliyyatların bütövlükdə bir iş yerində yernə yetirilməsi ilə
- əmək predmetlərinin texnoloji prosesə ardıcıl verilməsi əsasında xətti strukturla

694 İstehsalın təşkilinin hansı prinsipi müəssisənin qarşılıqlı əlaqəli və biri-birindən asılı olan bölmələrinin vaxt vahidi ərzində mümkün olan bərabər məhsuldarlığını nəzərdə tutur?

- paralellik prinsipi
- fasiləsizlik prinsipi
- mütnasiblik prinsipi
- bərabərlik prinsipi
- ahəngdarlıq prinsipi

695 İstehsalın təşkilinin hansı prinsipi müəyyən miqdar məhsulun hazırlanması üzrə istehsal prosesi və onu təşkil edən ayrı-ayrı tərkib hissələrinin eyni vaxtdan bir təkrar olunmasına əsaslanır?

- paralellik prinsipi
- fasiləsizlik prinsipi
- mütnasiblik prinsipi
- bərabərlik prinsipi
- ahəngdarlıq prinsipi

696 Vaxta görə əməliyyatlarınıyerinə yetirilməsinin təşkili formaları hansılardır?

- ardıcıl, paralel və qarşıq formaları
- ardıcıl, birqərarlı və qarşıq formaları
- ahəngdar, paralel və qarşıq formaları
- ardıcıl, paralel və fasiləsiz formaları
- ardıcıl, fərdi və qarşıq formaları

697 İstehsal prosesinin təşkilinin əsas vəzifələrinə aid deyil?

- məhsul buraxılışının ahəngdarlığını və birqərarlığını təmin etmək üçün iş yerləri arasında qarşılıqlı səmərəli əlaqələrin təmin olunması
- texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsinin səmərəli üsul və fəndlərinin müəyyən edilməsi
- istehsal prosesinin əməliyyatlara bölüşdürülməsi
- sexlərdə və istehsal sahələrində istifadə edilən avadanlıqlara təlabatın müəyyən edilməsi
- sexlərdə və istehsal sahələrində istifadə edilən avadanlıqların düzgün yerləşdirilməsi

698 İstehsalın tipi müəyyən olunur:

- istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki, fiziki və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə;
- məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, stabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
- məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, stabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
- məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, stabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
- istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki, kimyəvi və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə

699 Müəssisədə istehsalın təşkili əhatə edir?

- iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin ərazi baxımından düzgün yerləşdirilməsinə yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
- iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin artırılmasına yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
- iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin zaman və məkan baxımından düzgün əlaqələndirilməsinə yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
- iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrini ilə müəssisənin səmərəli təminatına yönəldilmiş təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
- iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin zaman baxımından keyfiyyətlərinin artırılmasına yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir

700 əmək cisminin hansı hərəkət formasında istehsal tsikli daha qısa olur?

- ardıcıl-qarışıq
- paralel-qarışıq
- qarışıq
- ardıcıl
- paralel